

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC - SIERPIEŃ 2006

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

W roku gospodarczym 2005/06 poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w porównaniu z rokiem poprzednim, chociaż były wyraźnie gorsze niż w roku 2003/04. Wprawdzie przyrost cen detalicznych środków produkcji w analizowanym roku wyprzedzał przyrosty cen skupu podstawowych produktów rolniczych, ale wskaźnik nożyc cen był wyższy niż w roku 2004/05 prawie o 6 punktów procentowych (pp), chociaż aż o 10 pp niższy niż w bardzo korzystnym pod tym względem roku 2003/04. W sumie zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej, mierzone wskaźnikami zmian cen płaconych i otrzymywanych przez rolników jakie zaszły w ciągu 3 lat gospodarczych nie były korzystne dla rolnictwa. Indeks realnych cen koszyka skupu wyniósł 97,3%, podczas gdy dla środków produkcji 114,3%. Oznacza to, że realny wzrost cen płaconych przez rolników w latach 2003/04-2005/06 wyniósł 14,3%, podczas gdy podstawowe produkty rolnicze staniały realnie o 2,7%. W tym czasie żywność realnie staniała o 1,5 a wynagrodzenia otrzymywane przez pracowników w sektorze przedsiębiorstw realnie wzrosły o 7,6%. Wskazuje to, że dochodowość produkcji rolniczej w latach 2003/04-2005/06 była niższa niż w działach poza rolniczych i nie ulega poprawie. Różnice te wyrównywane były częściowo wypłatą dopłat bezpośrednich.

Spadek cen otrzymywanych przez rolników w roku 2005/06 miał swoją przyczynę w obniżkach cen produktów zwierzęcych, w tym zwłaszcza drobiu i trzody chlewnej. Obniżki cen skupu bydła były znacznie mniejsze, natomiast ceny skupu mleka prawie nie zmieniły się. Wzrosły natomiast ceny skupu zbóż i ziemniaków w reakcji na niższe zbiory. Przyrost cen zbóż w roku 2005/06 nie skompensował jednak głębokiego spadku cen jaki nastąpił w sezonie 2004/05 (o 45-48%). W sumie indeksy realnych cen skupu zbóż w latach 2003/04-2005/06 wyniosły zaledwie 73-77%.

Głęboki spadek cen drobiu jaki nastąpił w 2005/06 r. spowodował, że ceny drobiu realnie spadły w ciągu 3 lat o ponad 18%. Wprawdzie wahania cen wieprzowiny w kolejnych latach były bardzo duże, ale indeks cen realnych za okres 3 lat przekroczył 98%, co oznacza że ceny żywca wieprzowego w latach 2003/04-2005/06 realnie prawie nie zmieniły się. Realnie wzrosły w tym czasie natomiast ceny skupu bydła, mleka oraz ziemniaków. Ceny skupu mleka w ciągu 3 lat (2003/04-

2005/05) wzrosły realnie o ponad 24%, ziemniaków o prawie 27%, a bydła aż o 52%.

Wskaźniki zmian cen skupu produktów rolniczych w kolejnych latach odbiegały znacznie in plus lub in minus od wskaźników inflacji oraz wskaźników wzrostu cen detalicznych żywności i środków produkcji. Szczególnie w roku 2004/05 nałożenie się na siebie konsekwencji spadków zbiorów oraz skutków różnic poziomów cen w momencie zniesienia barier celnych skutkowało znaczącym wzrostem wskaźników zmian cen skupu, który wyprzedzał znacznie nie tylko przyrost cen detalicznych żywności, ale również środków produkcji. W roku 2005/06 nastąpił powrót do długookresowych tendencji – relatywnego spadku cen żywności oraz cen płaconych producentom rolnym, które musiały dostosować się do możliwości krajowego konsumenta.

W czerwcu 2006 r., a więc na progu przednowka bieżąca koniunktura również nieznacznie poprawiła się. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł do 100,4 punktu wyłącznie za sprawą poprawy wyrównanego wskaźnika nożyc cen, który zwiększył się o 0,3 punkty procentowe (pp). Wyrównany wskaźnik nożyc cen w czerwcu br. powrócił do poziomu ze stycznia 2006 r. i był o 0,6 pp wyższy niż przed rokiem. Wpłynęła na to poprawa wyrównanego indeksu cen skupu, który zwiększył się o 0,2 pp. Przyrost cen skupu ustępuje jednak ciągle podwyżkom cen detalicznych środków produkcji, które systematycznie rosną.

Obniżył się natomiast nieznacznie (o 0,2 pp) wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu pod wpływem sezonowej obniżki wynagrodzeń oraz obniżenia indeksu handlu zagranicznego żywnością. Był on jednak nadal znacznie wyższy niż w I kwartale br. oraz w analogicznym miesiącu 2005 r. O 0,8 pp wzrósł indeks produkcji przemysłu spożywczego, który nie tylko zbliżył się do najwyższego poziomu w I półroczu, ale był także znacznie wyższy niż przed rokiem.

W najbliższym czasie rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej będą ulegały dalszej niewielkiej poprawie.

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VI 06	V 06	IV 06	III 06	II 06	I 06	VI 05
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,4	100,3	100,3	99,3	99,4	100,4	99,8
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,1	101,3	101,9	100,1	100,2	101,5	100,8
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,6	99,3	98,7	98,6	98,6	99,3	98,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,8	99,5	98,9	98,8	98,8	99,5	98,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	100,3
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,3	100,2	99,9	99,8	99,9	100,2	99,9
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,4	100,5	100,9	100,2	99,8	102,0	99,4
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,9	100,1	101,1	98,1	98,3	99,7	100,5

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

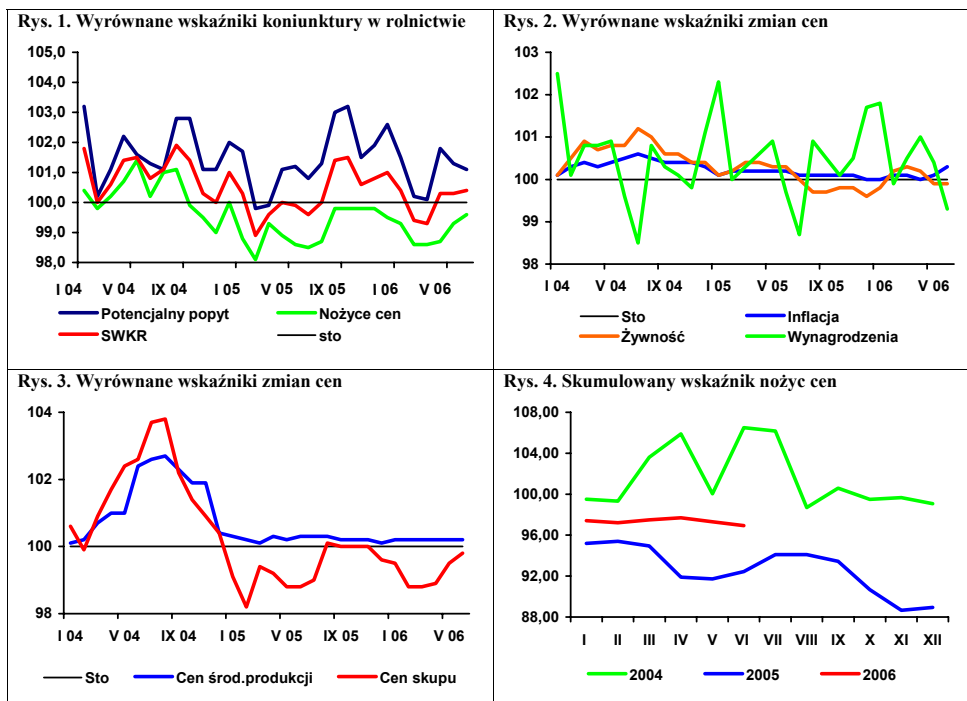
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skumulowane wskaźniki zmian cen (czerwiec roku poprzedniego = 100)

Wyszczególnienie	2005/06	2004/05	2003/04	2005/06-2003/04	
				VI 2003=100	Indeks cen realnych
Wynagrodzenia	106,2	104,6	104,7	116,3	107,6
Towary i usługi konsumpcyjne	102,1	101,4	104,4	108,1	100,0
Żywność	98,4	100,4	107,8	106,5	98,5
Środki produkcji	101,9	103,4	117,3	123,6	114,3
Nożyce cen koszyka skupu	94,0	86,2	105,0	85,1	-
Koszyk skupu	95,8	89,1	123,2	105,2	97,3
W tym Pszenica	114,9	52,9	130,1	79,1	73,2
Żyto	129,2	54,7	117,6	83,1	76,9
Ziemniaki	132,6	89,6	115,4	137,1	126,9
Bydło	97,7	106,7	157,3	164,0	151,7
Trzoda chlewna	91,3	80,0	145,1	106,0	98,1
Drób	79,1	93,1	120,8	89,0	82,3
Mleko	99,9	108,0	124,3	134,1	124,1

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Produkcja zbóż w 2006 r. będzie niższa niż w roku poprzednim i wyniesie 26,0-26,5 mln ton. Według wstępnej oceny upraw ozimych stan zbóż jest o ok. 0,2-0,3 punktu gorszy niż w 2005 r i wynosi 3,2-3,4 punktu. Stan zasiewów zbóż jarych został oceniony na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego.

W maju 2006 r. skup zbóż był wyższy niż w kwietniu i wyniósł 374,2 tys. ton; był on także wyższy niż w maju 2005 r. Udział pszenicy w wielkości skupu wyniósł 74%, a żyta 10%. Ceny skupu zbóż w kwietniu 2006 r. nadal umiarkowanie rosły. Spadła jedynie cena skupu jęczmienia. W maju 2006 r. cena skupu pszenicy zwiększyła się o 3,6% w porównaniu z kwietniem, żyta o 0,2%, a kukurydzy o 5,2%. Ceny te przekraczają poziom ubiegłoroczny odpowiednio o 7,5%, 25,7%, 9,8% oraz o 6,5% w przypadku jęczmienia. Ceny targowiskowe zbóż w maju uległy obniżeniu o ok. 1-2% w porównaniu z kwietniem. Ceny targowiskowe żyta były jednak wyższe o ok. 6,9% niż przed rokiem, a owsa o ok. 0,7%.

Do końca maja Agencja Rynku Rolnego prowadziła interwencyjny skup zbóż. W Polsce zaoferowano 870 tys. ton zbóż w tym 590 tys. ton pszenicy, 149 tys. ton jęczmienia i 131 tys. ton kukurydzy. Do początku lipca ARR przejęła na własność 696 tys. ton zbóż.

Niska produkcja podstawowych wyrobów zbożowych w maju uległa dalszemu obniżeniu, jednak nie wróciła do poziomu z marca. W porównaniu z marcem 2006 r. wytworzono o 16% mniej mąki pszennej i o 8% mniej mąki żytniej. Produkcja makaronu obniżyła się o 8%, ale była o 13% wyższa niż w kwietniu. Produkcja pieczywa w kwietniu 2006 r. wyniosła 58,2 tys. ton i była o 4% niższa niż w marcu.

Według wstępnych danych eksport zbóż w kwietniu był znacznie niższy niż w marcu. Prawie czterokrotnie spadł eksport pszenicy, o połowę mniejszy był eksport jęczmienia i żyta, nato-

miast eksport kukurydzy był o 30% mniejszy. Udział tego zboża w eksporcie zbóż w kwietniu był największy. W imporcie pszenica zachowała swoją podstawową rolę. Jej przywóz do Polski był w kwietniu o ok. 17% wyższy niż w marcu.

W kwietniu obniżyły się także obroty produktami pierwotnego przetwórstwa. Spadł zarówno eksport jak i import mąk, kasz i ziarna obrobionego w inny sposób. Wysoki przywóz słodu w marcu, w kwietniu obniżył się o ok. 37%.

Zmniejszenie obrotów obserwuje się także wśród produktów wtórnego przetwórstwa zbóż. Eksport pieczywa obniżył się o 15% w porównaniu z marcem, jednak był wyższy niż w poprzedzających miesiącach. Jego największymi odbiorcami w kwietniu były Niemcy, Czechy, Węgry i Słowacja. Pieczywo stanowiło najważniejszą grupę zarówno w imporcie jak i eksporcie wyrobów wtórnego przetwórstwa zbóż.

Ceny produktów zbożowych pozostają stabilne. Nie zmieniły się ceny mąki poznańskiej. Nieznacznie wzrosły ceny zbytu kaszy jęczmiennej. Obniżyły się ceny detaliczne chleba, które są już o 3% niższe niż przed rokiem. Spadek tych cen jest wynikiem obniżenia marży detalicznej.

Ceny większości pasz w kwietniu zmieniły się nieznacznie. Wzrosły jedynie o prawie 4% ceny mieszanki dla bydła. O 1,5% niższe były ceny mieszanki T-2, a ceny koncentratu Provit spadły o 0,4%. Średni poziom cen pasz jest niższy niż przed rokiem, za wyjątkiem mieszanek B i P. Relacje cen pasz do cen zbóż są nadal niekorzystne i mimo że ulegają stopniowej poprawie, nie wpływają na zwiększenie zużycia pasz. Ceny pasz pozostaną stabilne do końca bieżącego sezonu. Dalszy poziom cen pasz będzie zależał od wysokości zbiorów surowców wysoko-białkowych na świecie oraz zbiorów zbóż w Polsce.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2004 I-XII	471,9	351,7			590,8	444,0	510,7	439,9
2005 I-XII	366,9	276,4			454,9	346,7	427,1	370,2
2005 IV	382,8	293,0	386,0	367,8	487,1	369,5	464,1	387,2
V	382,1	288,3	390,0	359,7	467,1	351,3	440,9	376,5
VI	367,0	281,2	373,4	344,7	451,7	340,8	420,9	370,0
VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4
XI	359,6	280,8	327,1	365,3	424,4	330,0	401,2	348,2
XII	361,2	287,1	344,3	369,3	428,4	331,6	407,0	354,8
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3
IV	396,5	361,6	407,3	384,4	464,1	379,2	443,8	386,7
V	410,9	362,5	428,4	383,1	455,5	375,4	434,1	379,4

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2004 I-XII	3 497,6	707,1	4898,7
2005 I-XII	2 776,0	393,4	3813,8
VII 2004 – VI 2005	4 003,0	715,2	5460,4
2005 IV	228,5	34,5	299,1
V	250,7	29,3	319,7
VI	231,9	34,8	306,7
VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3
XI	335,9	34,4	427,4
XII	267,8	28,9	369,3
2006 I	235,1	29,2	323,1
II	314,6	30,1	395,4
III	313,9	34,7	408,5
IV	223,1	30,5	294,1
V	277,4	37,4	374,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1 617,5	125,4	653,2	83,0
2005 I-XII	1 548,5	129,2	656,2	99,8
2005 IV	123,1	11,5	55,2	8,2
V	119,1	9,6	54,5	8,0
VI	132,5	11,9	55,1	9,8
VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	125,5	10,1	56,5	9,2
XI	135,5	11,3	54,1	9,6
XII	120,3	10,2	56,8	7,5
2006 I	146,7	10,7	56,3	7,7
II	140,9	10,4	54,3	8,8
III	163,3	10,8	60,7	9,5
IV	135,1	8,5	58,2	7,7
V	137,0	9,9	.	8,7

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto
2004 I-XII	190,3	78,5	0,1	9,5	4,1	249,3	15,5	196,2	264,9	6,6
2005 I-XII	445,2	346,9	112,7	255,0	94,1	243,6	2,7	117,4	21,9	5,5
2005 I	0,3	26,3	0,0	3,7	0,5	16,3	0,0	3,7	3,5	0,6
II	0,3	7,1	0,3	3,5	0,3	29,5	0,0	9,2	3,8	0,9
III	0,5	8,5	0,7	7,0	0,4	35,5	0,1	10,7	1,9	1,0
IV	3,4	20,9	0,4	8,8	3,3	24,2	0,5	9,2	1,6	0,8
V	1,2	19,6	1,1	12,8	3,7	19,9	0,0	11,1	1,4	0,6
VI	29,5	39,7	5,4	20,1	6,0	19,0	0,2	14,8	0,8	0,1
VII	47,9	27,7	19,8	35,5	6,2	17,1	0,4	13,8	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	15,3	26,7	6,6	26,9	0,1	6,7	1,2	0,2
IX	85,8	56,6	21,6	11,9	8,9	15,3	0,4	11,2	1,6	0,1
X	143,5	46,8	33,2	14,5	16,6	13,2	0,3	6,7	1,4	0,2
XI	42,4	30,6	9,7	80,7	27,6	13,6	0,2	9,2	1,8	0,2
XII	66,8	16,3	5,0	30,0	14,0	13,1	0,5	11,1	1,6	0,3
2006 I	39,1	4,5	1,2	31,6	9,2	22,1	0,5	1,4	1,8	0,1
II	34,3	1,1	0,3	30,1	0,7	17,1	1,3	1,6	2,8	1,7
III	23,4	1,5	1,0	19,9	1,8	19,2	1,9	1,6	5,4	0,7
IV	6,2	0,7	0,5	13,9	0,2	22,5	0,6	1,7	2,0	1,2

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF, CAAC i GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2004 I-XII	6,8	0,2	2,3	0,1	38,0	19,9	9,6	35,1	17,3	187,4
2005 I-XII	17,0	1,9	5,1	5,8	18,4	35,6	19,0	41,1	29,2	180,2
2005 I	0,9	0,0	0,2	0,0	3,9	3,2	1,4	3,9	0,9	11,9
II	0,5	0,0	0,3	0,2	2,4	3,2	1,7	3,0	0,9	13,8
III	0,9	0,0	0,3	0,2	4,5	3,3	1,5	3,6	1,4	16,9
IV	1,0	0,1	0,3	0,1	2,3	2,8	1,7	3,1	5,0	15,7
V	1,5	0,4	0,5	0,2	3,2	3,1	1,5	4,0	3,9	16,5
VI	1,3	0,1	0,3	0,3	1,4	2,8	1,5	4,2	2,7	22,7
VII	1,2	0,1	0,4	0,1	0,0	3,3	1,4	4,0	4,4	20,4
VIII	2,1	0,2	0,8	0,2	0,0	4,0	1,6	3,5	3,3	18,3
IX	1,7	0,1	0,8	0,5	0,0	3,7	1,4	3,2	0,7	12,5
X	1,3	0,3	0,6	2,2	0,0	2,8	1,6	3,1	2,9	14,6
XI	2,4	0,3	0,4	1,0	0,0	2,1	1,9	2,8	1,7	11,6
XII	2,2	0,3	0,3	0,7	0,6	1,3	1,7	2,8	1,4	5,3
2006 I	1,4	0,2	0,4	0,1	0,0	2,4	1,8	2,4	3,0	11,4
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,2	1,6	2,2	1,5	10,6
III	1,3	0,4	0,4	0,1	0,2	2,4	1,9	3,9	4,4	20,3
IV	1,1	0,2	0,4	0,1	0,1	1,8	1,3	2,6	4,2	12,8

Źródło: Dane MF, CAAC i GUS.

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2004 I-XII	8,1	22,6	123,9	23,8	3,2	38,9
2005 I-XII	8,4	32,7	157,8	31,9	8,8	51,0 ^b
2005 I	0,6	2,0	10,1	2,1	0,4	3,1
II	0,8	2,4	10,5	2,1	0,5	3,4
III	0,7	3,3	12,6	2,4	0,6	3,8
IV	0,6	2,7	11,2	2,7	0,4	4,2
V	0,7	2,6	12,8	2,7	0,3	3,8
VI	0,7	2,7	13,4	2,9	0,7	4,6
VII	0,8	2,9	12,7	2,9	0,8	4,3
VIII	0,6	3,8	15,7	2,7	1,1	4,3
IX	0,6	2,1	15,5	3,0	1,2	5,0
X	0,8	2,9	14,1	2,9	1,1	5,4
XI	0,8	3,0	16,1	3,2	0,9	5,5 ^b
XII	0,8	2,4	12,9	2,2	0,9	3,5
2006 I	0,4	2,9	12,1	2,6	0,4	3,8
II	0,6	2,9	12,5	3,0	1,0	4,6
III	0,6	3,5	16,2	3,6	1,1	5,4
IV	0,5	3,1	13,7	2,6	0,8	4,2

^a uzyskane przez specznianie lub prażenie ziarna zbóż, ^b dane niepewne

Źródło: Dane MF, CAAC i GUS.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	0,84	1,08	2,38	1,30	2,29	2,70	0,41
2005 IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XI	0,68	1,43	0,75	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XII	0,68	1,42	0,74	1,02	2,36	1,34	2,31	2,66	0,35
2006 I	0,68	1,39	0,71	1,01	2,34	1,33	2,28	2,64	0,36
II	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37
III	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,34	2,27	2,64	0,37
IV	0,69	1,36	0,67	0,98	2,34	1,36	2,27	2,64	0,37
V	0,69	1,36	0,67	0,99	2,34	1,35	2,27	2,62	0,35

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
IV	805	959	1499	837	1171	1034	1632
V	803	953	1503	828	1161	1036	1630
VI	798	939	1493	821	1144	1030	1623
VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617
XI	805	920	1464	803	1155	1007	1617
XII	802	920	1461	802	1155	1006	1617
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611
IV	808	921	1503	780	1144	1007	1611
V	838	920	1504	768	1145	1006	1605

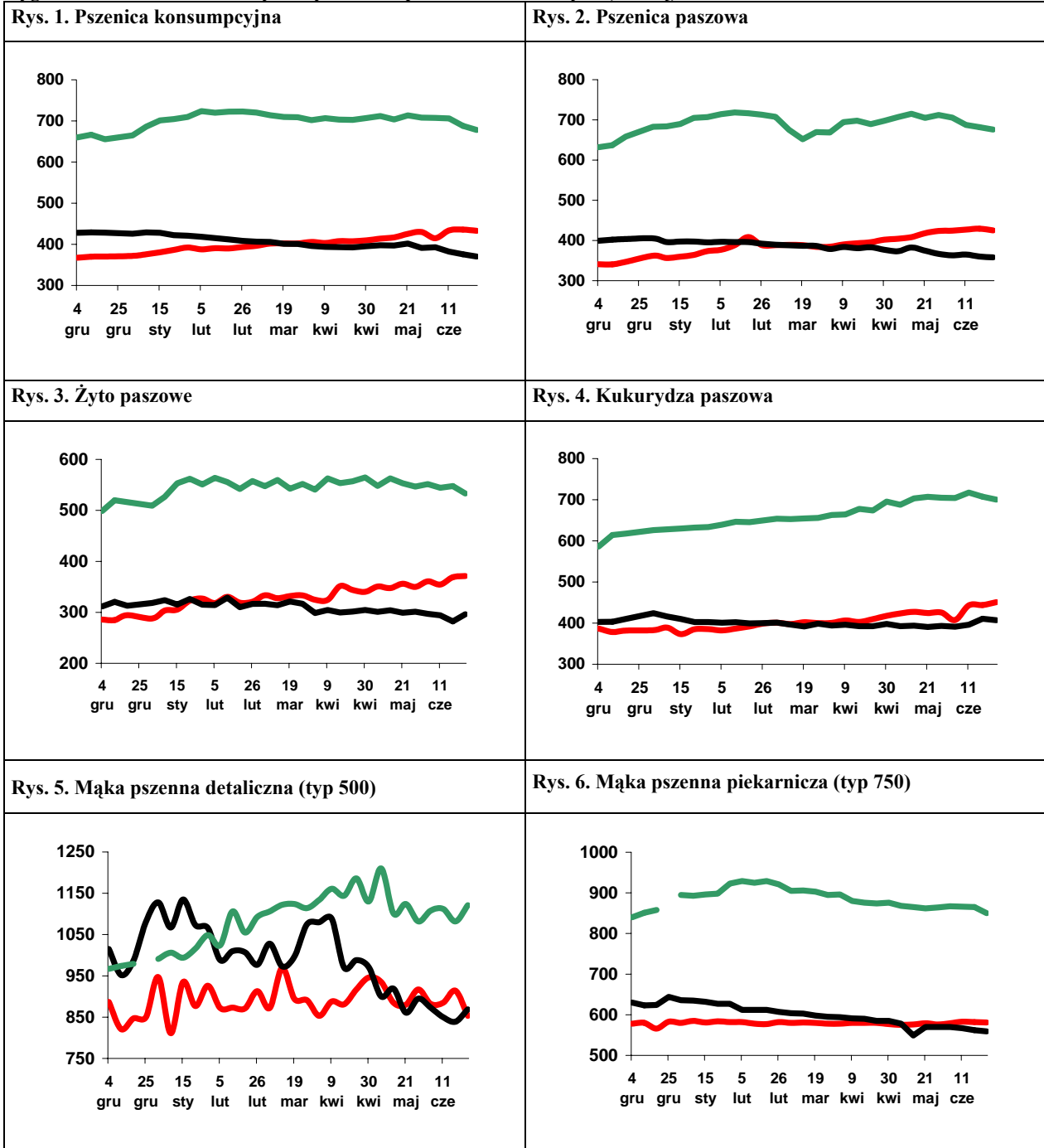
Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2005 IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	2,56	2,73	5,09	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67
XI	2,43	2,72	4,90	1,17	2,23	4,48	2,49
XII	2,41	2,70	4,88	1,21	2,23	4,49	2,37
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20
IV	2,06	2,46	4,25	1,16	2,07	4,28	2,23
V	2,05	2,51	4,28	1,09	2,09	4,36	2,31

Źródło: Dane GUS.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:
 2005/06 ———
 2004/05 ———
 2003/04 ———

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2006, 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W 2006 r. powierzchnia zasiewów buraków cukrowych szacowana jest na ok. 240 tys. ha, a plony mogą być zbliżone do średniego poziomu z ostatnich trzech lat, co w kampanii 2006/2007 pozwoli zebrać ok. 10 mln ton buraków.

Produkcja cukru w sezonie 2005/06 wzrosła o 3% do ok. 2060 tys. ton. Zdecydowała o tym bardzo wysoka zawartość cukru w korzeniach. Produkcja przewyższyła o ok. 480 tys. ton obniżone przez Komisję Europejską kwoty produkcyjne (A-1495 tys. ton i B-86,9 tys. ton). Cukier wyprodukowany poza kwotami eksportowany jest poza obszar UE.

W sezonie 2005/06 cukier produkowało 40 cukrowni. W nadchodzącym sezonie 2006/07 liczba czynnych zakładów zmniejszy się do ok. 30. Zbiory buraków na poziomie 10 mln ton przy średniej zawartości cukru w ostatnich latach (16,6%) umożliwią produkcję ok. 1,7 mln ton cukru. Produkcja może być o ok. 200 tys. ton większa od zredukowanej kwoty produkcyjnej.

Ceny skupu buraków cukrowych wyznaczają ceny minimalne, które dla buraków standardowych o zawartości 16% cukru kwoty A i B wynoszą odpowiednio A-46,37 EUR/tonę i B-32,42 EUR/tonę. Dodatkowo na poziom cen uzyskiwanych przez plantatorów wpływa kurs przeliczeniowy waluty unijnej na złote oraz zawartość cukru w korzeniach. Według wstępnych danych średnia cena skupu buraków w kampanii 2005/06 wyniosła 175-180 zł/tonę i była o 4-6% niższa niż w sezonie 2004/2005. W sezonie 2006/07 rozpoczyna się reforma systemu regulacji rynku w UE, która przewiduje redukcję cen skupu i cen cukru. W sezonie 2006/07 cena minimalna buraków zostanie obniżona do 32,86 EUR/tonę.

Od lutego na rynku krajowym utrzymuje się lekka tendencja wzrostowa cen cukru. W maju ceny zbytu cukru w workach 50 kg w porównaniu do kwietnia wzrosły o 1,9%. Cukier paczkowany zdrożał o ok. 2,3%. Wzrost cen dotyczył również cen detalicznych, które w maju były o 1% wyższe niż w kwietniu. Rosnące ceny na rynku krajowym są wynikiem rosnącego popytu w okresie letnim, głównie ze strony przemysłu przetwórczego.

W okresie styczeń-kwiecień sektor cukrowniczy eksportował 432,5 tys. ton cukru. Przedmiotem eksportu są głównie nadwyżki produkcyjne, które zgodnie z przepisami o regulacji rynku muszą być wyeksportowane bez dopłat do krajów trzecich. Nowym zjawiskiem w eksporcie jest duży udział krajów rozwijających się, do których sprzedano łącznie 236 tys. ton cukru. Dużą odbiorcą pozostają kraje WNP i Europy Środkowo-Wschodniej (167 tys. ton). Eksport do krajów UE jest niewielki (29,2 tys. ton). Eksporterzy uzyskują niskie średnie ceny transakcyjne 265-294 EUR/tonę, tj. ok. 320 USD/tonę, więc znacznie poniżej cen cukru białego na rynku światowym (450 USD/tonę). Ceny sprzedaży na rynek unijny były zbliżone do poziomu ceny interwencyjnej (631,9 EUR/tonę). Import cukru w badanym okresie utrzymał się na niskim poziomie – 20,4 tys. ton.

W czerwcu br. ceny cukru białego na giełdzie w Londynie były wciąż wysokie ok. 450 USD/tonę. Notowania cenowe cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku obniżyły się do 340 USD/tonę.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące	Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Wyroby ciastkarskie	Słodzone napoje bezalkoholowe	
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	136,3	25,2
	IV	10,1	5,3	4,1	6,8	10,3	2,9
	V	9,7	4,5	4,7	6,8	10,0	2,5
	VI	10,8	4,6	5,7	6,7	11,1	2,6
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	10,9	2,9
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	11,8	2,2
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	12,6	2,1
	X	15,7	9,5	4,1	5,8	12,6	1,5
	XI	16,0	9,0	4,2	5,5	12,4	1,6
XII	11,8	8,3	3,6	5,6	13,0	1,9	
2006	I	9,6	8,0	3,7	6,5	-	1,4
	II	8,7	7,9	3,8	4,4	-	1,5
	III	8,6	8,6	5,1	5,0	-	2,4
	IV						

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	
2005	I-XII	282,84	632,36	209,94	584,53	597,87	436,61
	IV	250,97	648,06	188,19	539,12	593,74	456,44
	V	237,76	646,27	187,13	548,01	612,04	365,92
	VI	257,77	603,25	197,57	539,64	570,91	508,09
	VII	291,86	619,40	211,88	570,42	651,43	461,84
	VIII	326,24	606,94	233,57	552,29	575,35	318,06
	IX	297,29	607,19	225,61	527,56	573,97	326,80
	X	296,19	646,13	225,36	562,61	592,99	358,38
	XI	294,51	641,77	231,75	593,75	636,64	473,82
XII	285,34	655,00	230,61	597,34	650,62	459,73	
2006	I	266,18	622,60	236,22	579,52	605,50	514,34
	II	268,33	610,07	240,77	600,18	611,43	583,22
	III	279,02	641,40	256,38	600,24	637,70	543,93
	IV	294,40	633,09	271,41	628,22	654,79	556,97

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

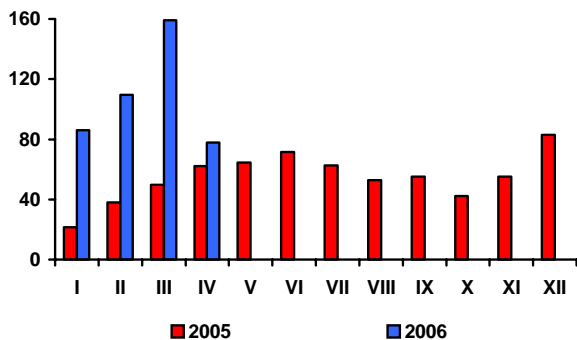
Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2005	IV	2,63	2,73	2,62	3,14	
	V	2,53	2,59	2,64	3,14	
	VI	2,58	2,68	2,57	3,07	
	VII	2,56	2,59	2,59	3,09	
	VIII	2,53	2,55	2,56	3,04	
	IX	2,62	2,69	2,48	3,06	
	X	2,55	2,66	2,48	3,07	
	XI	2,52	2,59	2,51	3,08	
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03	
	2006	I	2,50	2,62	2,42	3,00
		II	2,48	2,54	2,40	2,98
		III	2,53	2,61	2,45	2,97
IV		2,62	2,66	2,48	2,99	
V		2,67	2,72	2,46	3,02	

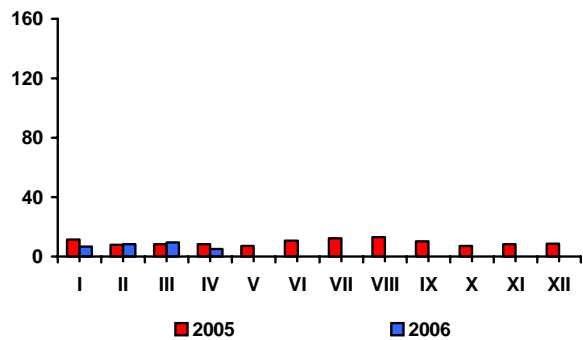
^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP

Źródło: Dane GUS.

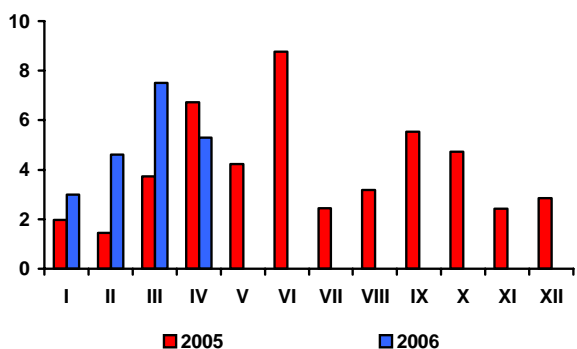
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

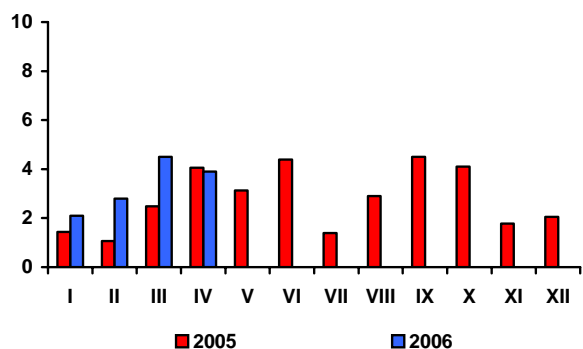
Rys. 2. Eksport do UE-25 (tys. ton)

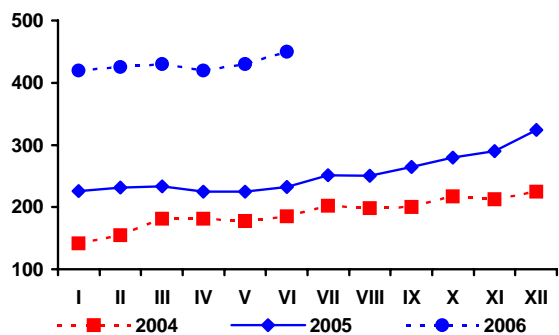
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

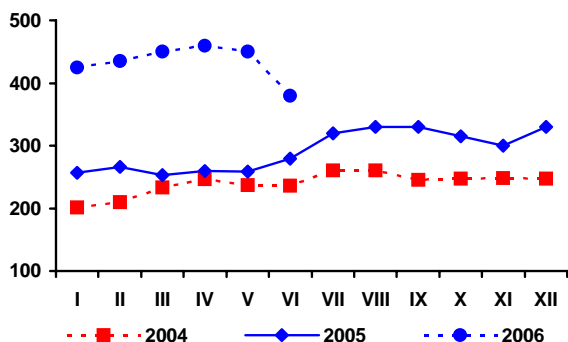
Rys. 4. Import z UE-25 (tys. ton)

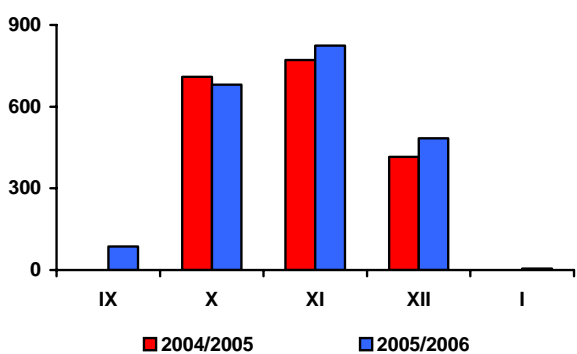
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Zbiory rzepaku w UE-25 będą niższe niż wcześniej prognozowano. Aktualnie szacuje się je na 15,9 mln ton, wobec 15,5 mln ton w sezonie poprzednim i 13,0 mln ton średnio w ostatnim pięcioleciu. Niewielki wzrost zbiorów będzie następstwem zwiększenia areálu uprawy do 5,1 mln ha (o 6,5%). Plony rzepaku, z uwagi na długotrwałą zimę i opóźnioną wiosnę będą mniejsze niż przed rokiem. Mimo wyższych zbiorów, na europejskim rynku może wystąpić niedobór podaży rzepaku i w ślad za tym jego ceny wzrosną. Przewiduje się bowiem dalszy, dynamiczny wzrost zapotrzebowania sektora agrorafineryjnego na olej rzepakowy przerabiany na biopaliwo. Szacuje się, iż produkcja biodisla w 2006 r. w UE-25 wyniesie 4,2 mln ton, wobec 3,7 mln ton w 2005 r. i 2,8 mln ton w 2004 roku. Zużycie oleju rzepakowego na cele nieżywnościowe będzie większe niż na cele spożywcze.

W pierwszych trzech tygodniach czerwca, mimo odnotowanej lekkiej tendencji spadkowej, ceny rzepaku i oleju rzepakowego na rynku unijnym były wysokie. W trzecim tygodniu czerwca za rzepak płacono 313 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 11 USD/tonę mniej niż na początku tego miesiąca, o 2 USD/tonę mniej niż średnio w maju, lecz o 59 USD/tonę więcej niż przed rokiem. Cena holenderskiego oleju rzepakowego wyniosła 803 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 61 USD/tonę niższa niż na początku miesiąca, o 35 USD/tonę niższa niż średnio w maju, lecz aż o 164 USD/tonę wyższa niż przed rokiem. Za niemiecką śrutę rzepakową płacono 112 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg), tj. o 2 USD/tonę mniej niż na początku miesiąca, o 9 USD/tonę mniej niż średnio w maju, a także o 6 USD/tonę mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym obroty handlowe rzepakiem były niewielkie. Jednakże jego ceny, jak i ceny oleju rzepakowego znacząco wzrosły. W czerwcu przemysł tłuszczowy kupił ok. 1 tys. ton rzepaku. Przeciętna jego cena (ok. 977 zł/tonę) była o 13% wyższa niż przed miesiącem i o 20% wyższa niż przed rokiem. Za olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany płacono 2680 zł/tonę, tj. o 3% więcej niż w maju i o 13% więcej niż przed rokiem, a za śrutę rzepakową 340 zł/tonę, tj. o 1% mniej niż przed miesiącem i o 8% mniej niż przed rokiem. Przewiduje się, iż ceny skupu rzepaku z tegorocznych zbiorów wyniosą w III kwartale br. średnio 930-950 zł/tonę i będą o 20-22% wyż-

sze niż III kwartale ubiegłego roku. Z uwagi na przewidywany znacznie większy wzrost cen skupu rzepaku niż pszenicy, relacja cen rzepak / pszenica poprawi się i w III kwartale br. wyniesie 2,4/2,5: 1, wobec 2,2: 1 przed rokiem. Wzrost cen skupu i dalsza poprawa relacji cen rzepak / pszenica, będą zachęcały plantatorów do wzrostu areálu uprawy rzepaku pod zbiory 2007 roku.

W pierwszych czterech miesiącach br. zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobiły ponad 530 tys. ton rzepaku, tj. o 46% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła 120 tys. ton i była niewiele większa niż przed rokiem. Większa była produkcja olejów rafinowanych: sojowego i słonecznikowego. Łącznie wyprodukowano 146 tys. ton olejów rafinowanych (o 14% więcej) oraz 107 tys. ton margaryn (o 4% mniej niż przed rokiem).

Utrzymują się wysokie obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami olejistych. W pierwszych czterech miesiącach br. łącznie wyeksportowano 73 tys. ton oleju rzepakowego (nieomalże trzykrotnie więcej niż przed rokiem), 170 tys. ton śruty rzepakowej (o 37% więcej) oraz 11 tys. ton margaryn (o 28% więcej). Niższy był tylko eksport rzepaku (3 tys. ton, wobec 8 tys. ton przed rokiem). Importowano 650 tys. ton śrut olejistych (o 2% więcej niż w pierwszych czterech miesiącach ub. roku), 121 tys. ton olejów roślinnych (o 39% więcej) oraz 42 tys. ton nasion olejistych (o 23% więcej). Niższy niż przed rokiem był import margaryn (spadek o 7% do 6,6 tys. ton).

W maju, w porównaniu z kwietniem, dynamika wzrostu cen oleju rzepakowego konfekcjonowanego i spadku cen margaryn, była większa u producenta niż na poziomie detalu.

W pierwszych pięciu miesiącach br., (w relacji rok do roku), przeciętny spadek cen detalicznych tłuszczów roślinnych (1,1%) był większy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (0,5%), lecz znacząco mniejszy niż tłuszczów zwierzęcych (5,9%).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2005 I-XII	447 532	284 896	116 580	615 848	16,13	26,0	72,7
2005 IV	36 643	20 836	8 645	48 834	1,28	23,6	75,0
V	31 859	22 673	7 765	46 767	1,22	24,4	68,1
VI	36 170	17 143	11 659	41 654	1,09	32,2	86,8
VII	31 807	24 729	4 135	52 401	1,37	13,0	60,7
VIII	32 275	17 216	10 561	38 930	1,02	32,7	82,9
IX	23 444	27 082	12 116	38 410	1,01	51,7	61,0
X	47 587	25 902	14 831	58 658	1,54	31,2	81,1
XI	48 149	29 183	15 539	61 793	1,62	32,3	77,9
XII	49 931	33 625	13 957	69 599	1,82	28,0	71,7
2006 I	51 335	29 082	17 220	63 197	1,66	33,5	81,2
II	53 836	30 835	17 716	66 955	1,75	32,9	80,4
III	57 827	32 778	19 242	71 363	1,87	33,3	81,0
IV	49 959	28 246	18 563	59 642	1,56	37,2	83,8
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV2006</u> III 2005	86,4	86,2	96,5	83,6	83,6	x	x
<u>IV 2006</u> IV 2005	136,3	135,6	214,7	122,1	122,1	x	x
<u>IV2006</u> XII 2005	100,1	84,0	133,0	85,7	85,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2005 I-XII	447 532	17 737	113 053	352 216	9,23	25,3	127,1
2005 IV	36 643	1 225	8 516	29 352	0,77	23,2	124,8
V	31 859	638	7 591	24 906	0,65	23,8	127,9
VI	36 170	479	11 046	25 603	0,67	30,5	141,3
VII	31 807	592	3 696	28 703	0,75	11,6	110,8
VIII	32 275	975	10 299	22 951	0,60	31,9	140,6
IX	23 444	1 576	11 873	13 147	0,34	50,6	178,3
X	47 587	2 175	13 957	35 805	0,94	29,3	132,9
XI	48 149	3 318	15 371	36 096	0,95	31,92	133,39
XII	49 931	2 069	13 523	38 477	1,01	27,1	129,8
2006 I	51 335	855	16 845	35 345	0,93	32,8	145,2
II	53 836	457	16 598	37 695	0,99	30,8	142,8
III	57 827	714	18 325	40 216	1,05	31,7	143,8
IV	49 959	75	17 849	32 185	0,84	35,7	155,2
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV2006</u> III 2005	86,4	10,5	97,4	80,0	80,0	x	x
<u>IV 2006</u> IV 2005	136,3	6,1	209,6	109,7	109,7	x	x
<u>IV2006</u> XII 2005	100,1	3,6	132,0	83,6	83,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2005 I-XII	671 298	1 989 342	320 418	2 340 222	47,7	28,7
2005 IV	54 965	188 878	30 524	213 319	55,5	25,8
V	47 789	167 642	18 717	196 714	39,2	24,3
VI	54 255	166 810	21 688	199 377	40,0	27,2
VII	47 711	132 784	18 249	162 246	38,2	29,4
VIII	48 413	145 183	21 373	172 223	44,1	28,1
IX	35 166	159 623	16 947	177 842	48,2	19,8
X	71 381	199 625	26 775	244 231	37,5	29,2
XI	72 224	201 700	31 914	242 010	44,2	29,8
XII	74 897	179 721	40 949	213 669	54,7	35,1
2006 I	77 003	204 995	46 645	235 353	60,6	32,7
II	80 754	130 150	38 806	172 098	48,1	46,9
III	86 741	186 052	51 996	220 797	59,9	39,3
IV	74 939	129 178	33 169	170 948	44,3	43,8
Wskaźnik zmian w %						
IV2006 / III 2005	86,4	69,4	63,8	77,4	x	x
IV 2006 / IV 2005	136,3	68,4	108,7	80,1	x	x
IV2006 / XII 2005	100,1	71,9	81,0	80,0	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2005 I-XII	671 298	3 480	319 728	355 050	47,6	189,1
2005 IV	54 965	226	30 488	24 703	55,5	222,5
V	47 789	348	18 680	29 457	39,1	162,2
VI	54 255	149	21 421	32 983	39,5	164,5
VII	47 711	281	18 075	29 917	37,9	159,5
VIII	48 413	219	21 352	27 280	44,1	177,5
IX	35 166	360	16 945	18 581	48,2	189,3
X	71 381	839	26 749	45 471	37,5	157,0
XI	72 224	605	31 914	40 915	44,2	176,5
XII	74 897	218	40 931	34 184	54,7	219,1
2006 I	77 003	112	46 589	30 526	60,5	252,3
II	80 754	83	38 758	42 079	48,0	191,9
III	86 741	96	51 543	35 294	59,4	245,8
IV	74 939	20	32 988	41 971	44,0	178,6
Wskaźnik zmian w %						
IV2006 / III 2005	86,4	20,8	64,0	118,9	x	x
IV 2006 / IV 2005	136,3	8,8	108,2	169,9	x	x
IV2006 / XII 2005	100,1	9,2	80,6	122,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2005 I-XII	339 377	21 595	34 155	326 817	8,56	10,1	103,8
2005 IV	26 142	1 174	2 133	25 183	0,66	8,2	103,8
V	27 482	1 144	1 909	26 717	0,70	6,9	102,9
VI	28 877	1 498	2 239	28 136	0,74	7,8	102,6
VII	24 379	970	3 010	22 339	0,59	12,3	109,1
VIII	25 783	1 744	2 453	25 074	0,66	9,5	102,8
IX	29 573	2 384	3 324	28 633	0,75	11,2	103,3
X	31 332	2 322	3 748	29 906	0,78	12,0	104,8
XI	33 765	2 381	5 496	30 650	0,80	16,3	110,2
XII	27 039	2 075	3 497	25 617	0,67	12,9	105,6
2006 I	23 005	1 833	2 524	22 314	0,58	11,0	103,1
II	27 808	1 683	2 561	26 930	0,7	9,2	103,3
III	29 274	1 737	3 306	27 705	0,73	11,3	105,7
IV	26 866	1 310	2 425	25 751	0,67	9,0	104,3
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV2006</u> III 2005	91,8	75,4	73,4	92,9	92,9	x	x
<u>IV 2006</u> IV 2005	102,8	111,6	113,7	102,3	102,3	x	x
<u>IV2006</u> XII 2005	99,4	63,1	69,3	100,5	100,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2004 I-XII	864,7	471,9	1,83
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2005 V	840,2	382,1	2,20
VI	814,6	367,0	2,22
VII	769,5	375,4	2,05
VIII	778,6	345,2	2,26
IX	809,5	356,3	2,27
X	829,8	357,5	2,32
XI	839,5	359,6	2,33
XII	841,4	361,2	2,33
2006 I	842,0	375,9	2,24
II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	390,9	2,13
IV	850,9	396,5	2,15
V	867,7	410,9	
Wskaźnik zmian w %			
<u>V 2006</u> IV 2006	102,0	103,6	x
<u>V 2006</u> V 2005	103,3	107,5	x
<u>V 2006</u> XII 2005	103,1	113,8	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu śrut oleistych^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2004 I-XII	1148	533	2,15
2005 I-XII	889	370	2,40
2005 V	910	386	2,36
VI	940	369	2,55
VII	930	391	2,38
VIII	915	369	2,48
IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
XI	825	359	2,30
XII	850	359	2,37
2006 I	810	356	2,28
II	790	357	2,21
III	790	358	2,21
IV	775	357	2,17
V	765	344	2,22
Wskaźnik zmian w %			
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	98,7	96,4	x
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	84,1	89,1	x
$\frac{V\ 2006}{XII\ 2005}$	90,0	95,8	x

^a śruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ-PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol,
śruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2004 I-XII	3,38	4,16	4,34	4,78	5,39	6,07
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2005 V	3,11	3,93	4,30	4,74	5,42	5,92
VI	3,25	3,88	4,26	4,74	5,42	5,90
VII	3,29	3,88	4,35	4,73	5,41	5,87
VIII	3,21	3,87	4,18	4,72	5,39	5,86
IX	3,28	3,90	4,17	4,70	5,35	5,86
X	3,19	3,85	4,25	4,67	5,34	5,86
XI	3,16	3,92	4,15	4,63	5,32	5,84
XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
2006 I	3,02	3,85	4,16	4,65	5,26	5,77
II	3,09	3,76	4,06	4,67	5,26	5,76
III	3,14	x	4,03	4,69	5,26	5,74
IV	3,22	x	3,99	4,68	5,24	5,70
V	3,25	x	4,09	4,69	5,24	5,64
Wskaźnik zmian w %						
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	100,9	x	102,5	100,2	100,0	98,9
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	104,5	x	95,1	98,9	96,7	95,3
$\frac{V\ 2006}{XII\ 2005}$	98,2	x	98,8	101,1	99,1	96,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

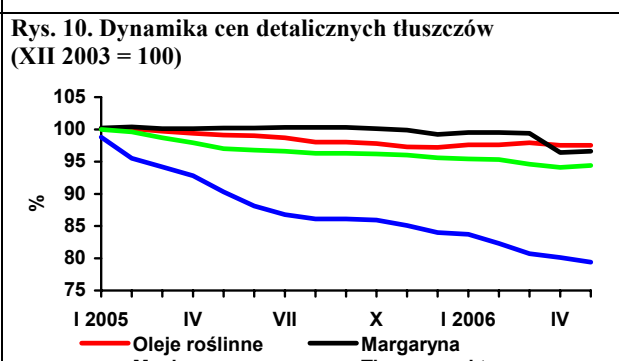
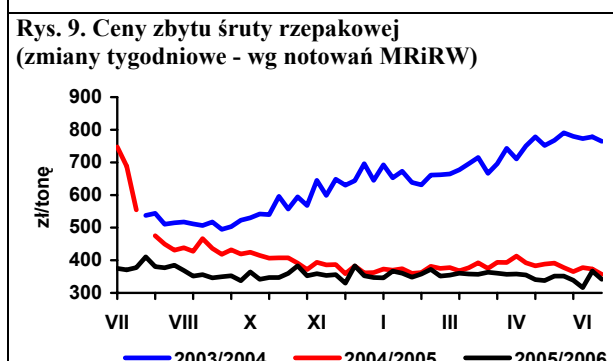
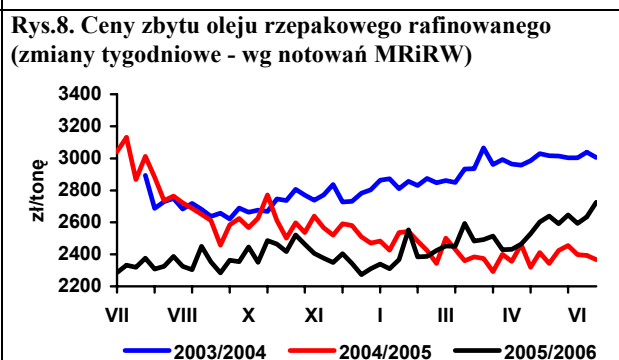
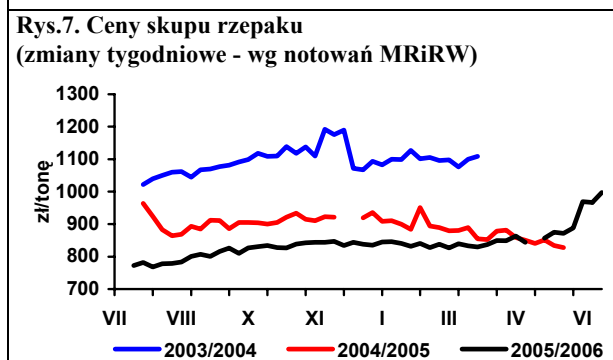
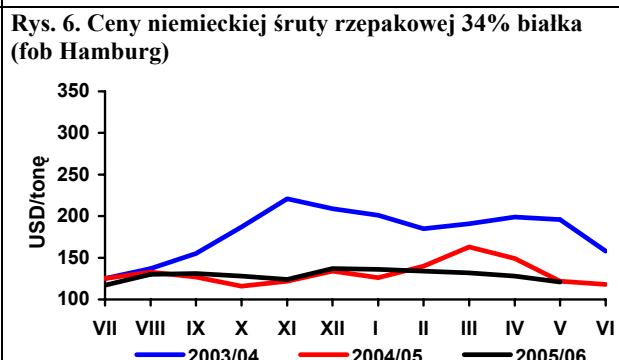
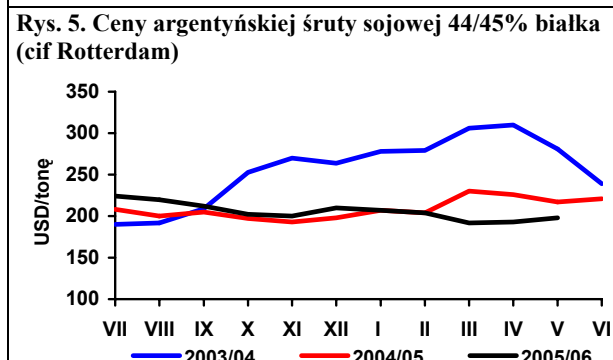
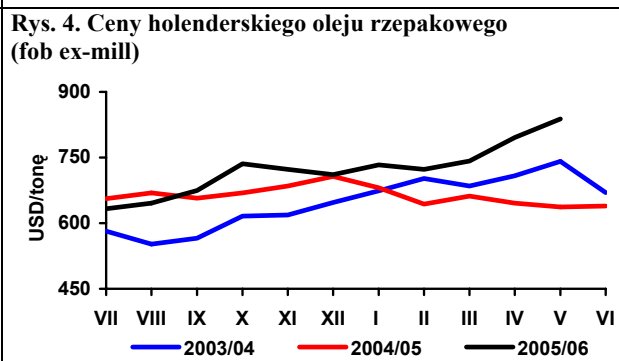
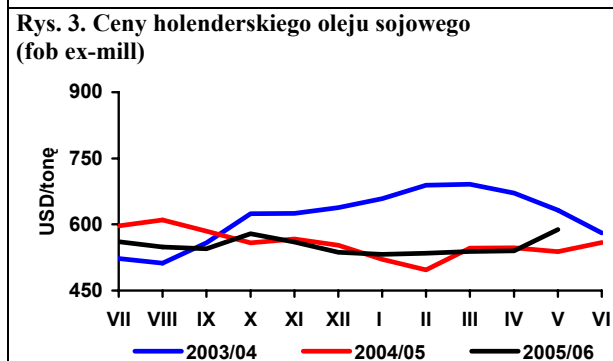
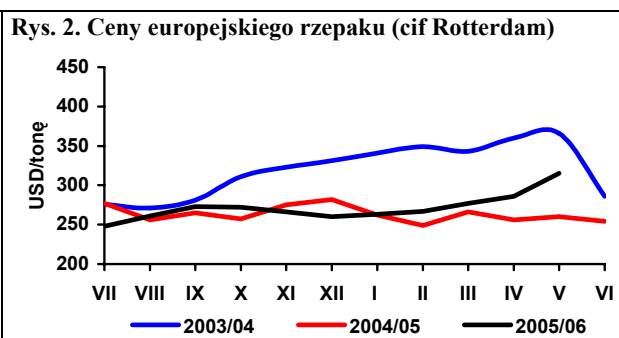
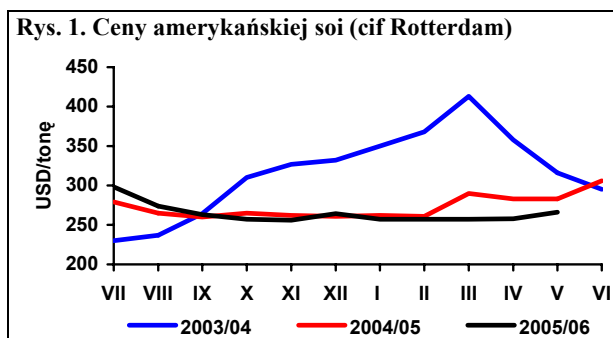
Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2005 V	3,68	4,72	7,23	11,87	3,76	4,96	6,50	12,53	15,70	5,72
VI	3,68	4,76	7,09	11,88	3,65	4,96	6,46	12,45	15,70	5,60
VII	3,68	4,76	7,06	11,99	3,54	4,96	6,46	12,48	15,60	5,48
VIII	3,72	4,76	7,14	11,94	3,50	4,92	6,42	12,43	15,60	5,28
IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,72	4,84	7,16	11,99	3,42	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
XI	3,76	4,84	7,20	12,00	3,30	4,88	6,40	12,38	15,55	5,04
XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
2006 I	3,68	4,80	7,22	11,46	3,02	4,88	6,30	12,33	15,30	4,88
II	3,64	4,80	6,72	11,42	2,81	4,88	6,30	12,23	15,30	4,80
III	3,60	4,76	6,50	11,42	2,80	4,88	6,30	12,28	15,15	4,72
IV	3,68	4,80	6,60	11,52	2,89	4,88	6,32	12,25	15,05	4,68
V	3,68	4,68	6,30	11,37	2,83	4,88	6,26	12,13	15,10	4,64
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	100,0	97,5	95,5	98,7	97,9	100,0	99,1	99,0	100,3	99,1
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	100,0	99,2	87,1	95,8	75,3	98,4	96,3	96,8	96,2	81,1
$\frac{V\ 2006}{XII\ 2005}$	98,9	97,5	87,4	95,3	87,1	100,0	98,4	98,2	97,4	94,3

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Ceny ziemniaków utrzymywały się na wysokim poziomie w całym roku gospodarczym 2005/06. Pod koniec sezonu ich ceny na targowiskach nieznacznie obniżyły się, gdyż zwiększyła się podaż ziemniaków wczesnych. W maju w obrocie targowiskowym osiągnęły one poziom 853 zł/tonę i były niższe niż w kwietniu o 3%, a w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrost wyniósł ponad 90%. Podobnie jak przed miesiącem, w maju najwyższy poziom cen, przekraczający 1000 zł/tonę, notowano w województwie opolskim i kujawsko-pomorskim. Nieco niższe ceny, w przedziale 900-1000 zł/tonę, notowano w województwach: dolnośląskim, wielkopolskim, śląskim i łódzkim. Najtańsze ziemniaki, ok. 650 zł/tonę można było kupić w województwie podlaskim, lubelskim i świętokrzyskim. W pozostałych rejonach kraju ceny ziemniaków na targowiskach kształtowały się w przedziale 700-900 zł/tonę. Ocenia się, że w skali całego sezonu 2005/06 średnioroczny poziom cen na targowiskach wyniósł 730 zł/tonę, wobec 442 zł/tonę w sezonie poprzednim.

W maju o 7%, tj. do 1,24 zł/kg podrożały ziemniaki w sprzedaży detalicznej i w porównaniu z majem ubiegłego były blisko 2-krotnie wyższe. Od wiosny pojawiała się coraz większa oferta ziemniaków wczesnych, początkowo z importu, a od końca maja i w czerwcu systematycznie zwiększały się dostawy z produkcji krajowej. Jednak stosunkowo niewielka podaż i wysokie ceny nie stanowiły dużej konkurencji dla ziemniaków ze zbiorów 2005 r.

Zmiany cen przetworów spożywczych z ziemniaków są bardzo niewielkie, mimo silnego wzrostu cen surowca. Wzrost cen frytek, kopytek czy pyzów ziemniaczanych nie przekracza w skali roku 1-2%, a ceny chipsów w tym okresie obniżyły się o kilka procent. Jest to konsekwencją wzrostu konkurencji cenowej między krajowymi producentami, jak również pojawienia się większej podaży tych produktów z importu.

Na bardzo niskim poziomie utrzymuje się eksport ziemniaków, który w pierwszych czterech miesiącach br. wyniósł

zaledwie 5,5 tys. ton, wobec 11,3 tys. ton w analogicznym okresie 2005 r. i 38,7 tys. ton w okresie styczeń-kwiecień 2004 r. Natomiast import ziemniaków w ciągu pierwszych czterech miesięcy 2006 r. wyniósł 38,4 tys. ton, wobec 29,3 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Przywóz sadzeniaków, jak również ziemniaków wczesnych i z głównego zbioru wzrósł o ok. 30%

Wyższa niż w ubiegłym roku była sprzedaż na rynki zagraniczne przetworów spożywczych z ziemniaków. Największy wzrost notuje się w eksporcie frytek, nieco mniejsza dynamika wystąpiła w sprzedaży chipsów i suszów z ziemniaków. W okresie styczeń-kwiecień br. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 31,3 tys. ton, a chipsów 6,4 tys. ton (odpowiednio: 27,0 i 6,2 tys. ton w analogicznym okresie 2005 r.). Import tych produktów w stosunku do poziomu eksportu jest nadal niewielki, ale systematycznie wzrasta. W pierwszych czterech miesiącach 2006 r. sprowadzono 7,1 tys. ton frytek i 0,8 tys. ton chipsów (3,9 i 0,4 tys. ton w analogicznym okresie ub. roku).

Mimo obniżenia produkcji skrobi ziemniaczanej, sprzedaż produktów skrobiowych na rynki zagraniczne jest stosunkowo wysoka. Eksport skrobi ziemniaczanej jest zbliżony, a nawet nieco wyższy niż w pierwszych miesiącach ub. roku; wyższa jest też sprzedaż na rynki zagraniczne syropów skrobiowych, natomiast obniżył się wywóz dekstryn.

Dane o imporcie za okres czterech miesięcy 2006 r. potwierdzają wyhamowanie wysokiego przywozu produktów skrobiowych, którego szczególne nasilenie obserwowano w II połowie 2005 r. Wprawdzie w porównaniu z pierwszymi miesiącami 2005 r. obecny poziom importu produktów skrobiowych jest nieco wyższy, ale w stosunku do II połowy ubiegłego roku wystąpił znaczący jego spadek.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	-	-	-	-	-	1 894
II	-	-	-	-	-	41
III	-	-	-	-	-	-
IV	43 300	38 600	39 100	-	-	-
V	30 000	29 100	32 400	-	-	-
VI	25 100	24 900		-	-	
VII	29 400	25 800		-	-	
VIII	76 700	44 500		4 285	806	
IX	311 000	238 900		36 496	27 538	
X	336 600	319 600		38 832	41 608	
XI	178 100	144 600		34 780	20 373	
XII	34 100	49 900		1035	5 092	
RAZEM	1 262 800 ^b	1 042 600 ^c		115 428	95 417	1 935

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy

^b okres VII 2004 - V 2005, ^c okres VII 2005 - V 2006

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2005 IV	119	301	4 755	4 822	0	4 315	705	6 564	1 838	768
V	93	360	1 272	3 954	0	3 241	852	6 995	1 440	739
VI	511	0	916	6 507	15	2 796	599	7 419	1 448	904
VII	560	0	4 720	6 246	29	3 824	681	8 592	1 265	543
VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	744	8 854	1 676	927
IX	25	0	191	5 313	5	4 203	613	7 891	1 761	822
X	6	6	721	4 926	8	3 784	897	7 478	1 775	891
XI	5	191	1 682	7 838	11	4 785	1 179	7 577	1 301	567
XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
2006 I	2	-	74	3 173	12	4 318	411	7 511	1 185	735
II	2	-	996	2 925	1	4 092	528	6 644	1 607	1 048
III	2	80	2 195	4 624	7	4 095	458	9 317	2 056	861
IV	3	616	1 539	5 146	0	3 564	562	7 860	1 541	678

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW, GUS i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	Sadzeniaki	pozostale	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I- XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2005 IV	4 988	6 148	7 801	206	2 080	8 067	7 287	1 570	127	211
V	20 469	209	10 425	1 075	1 791	9 736	7 133	3 462	176	340
VI	15 307	206	10 873	1 095	2 170	10 728	6 216	2 556	112	222
VII	446	0	1 796	379	2 299	9 274	6 547	1 397	130	219
VIII	663	594	250	540	2 011	9 116	6 538	1 053	99	348
IX	482	21	352	703	2 180	8 292	7 542	1 440	156	364
X	351	0	922	328	2 592	7 871	7 760	1 435	103	297
XI	447	92	1 998	1 159	2 925	8 776	7 716	1 612	84	241
XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
2006 I	1 100	0	3 005	668	3 475	4 663	6 400	1 487	140	532
II	1 778	213	5 784	1 439	2 338	5 770	6 221	1 467	149	413
III	2 941	2 157	6 180	1 587	3 008	8 758	7 508	2 200	270	453
IV	3 501	7 555	4 144	540	2 657	6 695	5 577	1 992	202	458

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW GUS i CAAC.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	39,2	.	51,1	52,0	132,7	101,8
	Targowiskowa	46,2	88,1	85,3	88,1	190,7	103,3
	Detaliczna (zł/kg)	0,67	1,10	1,18	1,24	196,7	107,3
	Importowa	107,8	85,5	108,0	.	108,9	126,3
	Eksportowa	38,2	26,7	51,8	.	192,9	193,8
Relacje cen	Skup/targowisko	0,85	.	0,60	0,59	-	-
	Targowisko/detal	0,69	0,80	0,72	0,71	-	-
	Skup/detal	0,59	.	0,43	0,42	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	Skupu (zł/t)	161,0	146,6	148,1	147,3	91,5	99,5
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,56	1,49	1,48	1,47	94,2	99,3
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	3,02	2,80	2,78	2,76	91,4	99,3
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,90	8,00	7,98	7,94	101,0	99,8
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	32,00	32,00	32,30	32,40	96,4	100,9
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,34	6,42	6,40	6,40	100,9	99,7
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,08	7,18	7,18	7,20	102,3	100,0

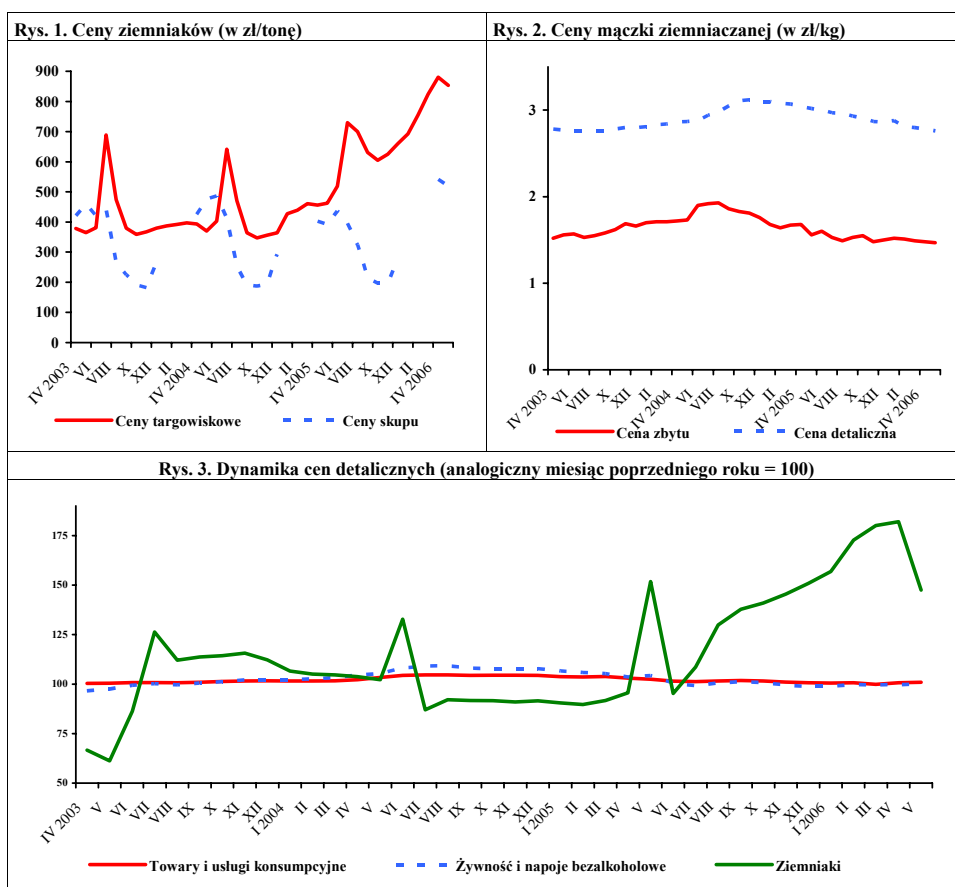
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		maj	marzec	kwiecień	maj	wsk. zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	51,8	92,5	98,7	97,8	188,9	99,2
2	Kujawsko-pomorskie	43,2	97,1	105,2	102,8	237,8	97,7
3	Lubelskie	31,5	72,9	74,9	64,5	204,9	86,2
4	Lubuskie	53,1	70,2	78,8	74,6	140,4	94,7
5	Łódzkie	44,0	86,7	92,4	92,8	210,8	100,4
6	Małopolskie	51,0	72,4	78,5	79,0	154,9	100,7
7	Mazowieckie	38,7	88,8	92,9	85,8	221,8	92,4
8	Opolskie	61,5	87,5	99,5	103,5	168,3	104,0
9	Podkarpackie	50,1	83,8	87,6	86,6	172,8	98,9
10	Podlaskie	34,8	70,4	68,7	64,8	186,3	94,3
11	Pomorskie	46,7	77,0	87,4	88,7	190,0	101,5
12	Śląskie	52,7	85,8	94,5	92,5	175,4	97,8
13	Świętokrzyskie	37,7	69,7	76,1	65,2	173,1	85,8
14	Warmińsko-mazurskie	48,6	81,2	85,3	88,2	181,4	103,4
15	Wielkopolskie	50,9	90,4	95,2	94,7	186,0	99,4
16	Zachodniopomorskie	49,6	74,7	81,2	81,0	163,3	99,8
maksimum		61,5	97,1	105,2	103,5	x	
minimum		31,5	69,7	68,7	64,5		
różnica w %		95,2	39,2	53,0	60,4		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W kwietniu 2006 r. w porównaniu z kwietniem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze zmniejszyły produkcję marynat (o 18%), warzyw mrożonych (o 17%), soków warzywnych (o 12%) oraz konserw warzywnych (o 4%). Wzrosła natomiast produkcja gotowych dań mrożonych (o 10%) i soku pomidorowego (o 7%).

W kwietniu 2006 r. wyeksportowano 26,2 tys. ton warzyw świeżych o wartości 6,0 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do kwietnia 2005 r. o 55% i wartości o 31%. Sprzedaż ogórków zmniejszyła się o 80%, kapusty o 79%, marchwi o 71% i cebuli o 20%. Natomiast o 57% zwiększył się eksport kalafiorów i o 13% pomidorów. W tym czasie sprzedano 29,0 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 16,7 mln EUR. Rozmiary eksportu przetworów spadły w stosunku do kwietnia 2005 r. o 33%, a wartość sprzedaży o 23%. Na zmniejszenie sprzedaży przetworów warzywnych wpłynął niższy o 47% eksport mrożonek, o 20% konserw oraz o 10% marynat. W niewielkim stopniu wzrosła sprzedaż suszy warzywnych.

Import warzyw świeżych w kwietniu 2006 r. wyniósł 21,4 tys. ton, a jego wartość 18,2 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 6%, a jego wartość była zbliżona do uzyskanej w roku poprzednim. Obniżył się import pomidorów (o 25%), cebuli (o 22%) i papryki (o 5%). Natomiast więcej zakupiono ogórków (o 55%), marchwi (o 33%), czosnku i kapusty. Import przetworów warzywnych wyniósł 6,6 tys. ton, a jego wartość 5,6 mln EUR. Ilość zakupionych przetworów zmniejszyła się w stosunku do kwietnia 2005 r. o 39%, a wartość o 33%. Spośród przetworów najwyższy był spadek importu konserw (o 64%), mrożonek (o 49%) i koncentratu pomidorowego (o 45%). W mniejszym stopniu obniżył się zakup marynat. Natomiast o 9% więcej sprowadzono suszy warzywnych. Ujemne saldo w handlu świeżymi warzywami, wynoszące w kwietniu 2005 r. 8,6 mln EUR, zwiększyło się w marcu 2006 r. do 12,2 mln EUR. Natomiast w handlu przetworami warzywnymi dodatnie saldo wynoszące 12,7 mln EUR zmniejszyło się do 11,1 mln EUR.

W maju 2006 r. w porównaniu z kwietniem wzrosły ceny detaliczne większości warzyw świeżych (prócz kalafiorów), a najbardziej podrożała papryka (o 28%) i selery (o 24%). Ceny detaliczne przetworów warzywnych w tym czasie zmieniły się w niewielkim stopniu. W stosunku do maja 2005 r. zwiększyły się ceny detaliczne wszystkich warzyw świeżych, a najbardziej porów (o 69%), selerów (o 59%) oraz kapusty białej (o 50%). Spośród przetworów warzywnych zdrożał szpinak mrożony, koncentrat pomidorowy, mrożone mieszanki warzywne, mrożona fasola szparagowa, keczup i sok wielowarzywny. Obniżyły się ceny ogórków konserwowych (o 4%).

W czerwcu br. w porównaniu z majem wśród warzyw do bezpośredniego spożycia wzrosły ceny skupu warzyw pochodzących z ubiegłorocznych zbiorów, jak: cebula (o 33%), buraki ćwikłowe (o 10%), kapusta biała i marchew. Natomiast staniały pomidory szklarniowe (o 17%) i pieczarki. W przetwórstwie o 20% więcej płacono za cebulę obieraną, a cena kapusty białej przemysłowej była zbliżona do poprzedniego miesiąca. Spośród warzyw skupowanych na eksport dwukrotnie zdrożały buraki, o 20% pietruszka. W mniejszym stopniu podrożała: cebula, marchew i selery. Obniżyła się cena skupu pomidorów, kapusty pekińskiej i białej. W tym czasie wzrosły ceny hurtowe buraków ćwikłowych (o 44%), cebuli, marchwi i kapusty białej. Natomiast o 43% obniżyły się ceny hurtowe ogórków i pomidorów spod osłon. W stosunku do czerwca 2005 r. wzrosły ceny skupu niemal wszystkich warzyw (oprócz marchwi do bezpośredniego spożycia oraz pomidorów i kapusty pekińskiej skupowanej na eksport). Spośród nowalii o 43% zdrożała kalarepa, o 23% cebula ze szczypiorem i o 10% botwinka. Natomiast obniżyła się cena marchwi wczesnej w pęczkach i kapusty białej wczesnej. W tym czasie ceny hurtowe większości warzyw były niższe, a najbardziej ogórków i pomidorów spod osłon (odpowiednio o 51% i 45%), a ponadto: kapusty białej, marchwi i ogórków gruntowych. Dwukrotnie wzrosła cena hurtowa cebuli, a w mniejszym stopniu buraków ćwikłowych i kalafiorów gruntowych.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 IV	0,23	0,68	0,37	0,48	0,44	-	-	-	6,53	-	4,14
V	0,32	0,70	0,58	0,85	0,59	-	-	-	4,74	-	4,00
VI	0,40	0,92	0,55	1,14	0,72	-	-	-	3,80	-	4,22
VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
XII	0,43	0,89	0,40	0,49	0,44	-	-	-	3,34	-	4,41
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
V	0,69	1,07	0,63	1,06	0,82	-	-	-	5,34	-	3,95
VI	0,92	1,27	0,68	1,09	0,90	-	-	-	3,21	-	4,14
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2006</u> <u>V 2006</u>	133	119	108	103	110	x	x	x	83	x	105
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	230	138	124	97	125	x	x	x	113	x	98

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 IV	0,36	0,36	0,20	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,35	0,39	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,37	0,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
XII	0,60	0,35	0,21	0,22	0,67	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,76	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,91	0,73	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2006</u> <u>V 2006</u>	120	99	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	246	133	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2005 III	-	-	1,44	0,29	0,37	-	0,38	0,83	0,72	0,11	0,87	0,30	0,23
IV	-	-	1,80	0,32	0,33	-	0,39	0,92	0,69	0,10	0,95	0,34	0,31
V	3,58	-	1,95	0,71	0,38	-	0,84	-	-	0,15	1,80	0,58	-
VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
V	5,50	-	1,42	0,59	-	-	0,94	2,50	3,00	0,56	-	0,60	-
VI	2,90	-	0,93	0,47	0,80	-	1,10	3,00	3,25	0,66	-	1,25	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>VI 2006</u> <u>V 2006</u>	53	x	65	80	x	x	117	120	108	118	x	208	x
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	80	x	61	102	x	x	122	x	x	330	x	132	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2005 I	2 413	921	33 662	4 307	1 625	2 606
II	2 732	1 083	32 191	4 716	2 359	3 042
III	2 855	1 383	30 392	4 779	1 401	3 567
IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
2006 I	2 139	707	34 676	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
III	3 232	1 391	36 214	4 120	1 397	3 464
IV	3 292	1 111	25 062	3 121	1 215	2 075
Wskaźnik zmian w %						
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	107	88	83	96	110	82

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006				IV 2006 IV 2005 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III		IV
Warzywa ogółem	28176	41816	57162	57818	42073	38123	32824	43375	41681	42246	33080	27472	485845	29029	31470	35527	26236	45
Cebula	15367	18726	15388	14982	15277	14308	8022	11198	10953	15579	14774	14649	169222	18599	17145	16840	12024	80
Kapusta	2698	12460	24162	27016	9604	4323	1787	1536	1822	3246	6160	3536	98370	2547	4365	6586	5751	21
Marchew	1132	2129	3804	5257	3796	1724	819	500	620	960	898	735	22375	637	1545	1804	1510	29
Ogórki	159	60	366	859	1743	3187	6919	11128	3777	2391	515	89	31194	66	104	27	172	20
Pomidory	164	191	207	711	4853	7614	9217	12807	14924	10573	3343	1322	65927	314	297	163	802	113
Kalafiorzy	123	89	103	74	217	2883	2502	2127	4358	3183	792	421	16871	153	102	149	116	157
Przetwory ogółem	39032	40061	44879	43219	30950	30777	23176	25599	40635	40675	44249	37296	440547	28462	40043	48633	28964	67
Susze	1311	971	1220	1377	1017	1046	1017	1309	1175	1493	1644	905	14485	1530	1472	1837	1410	102
Marynaty	1775	2020	2902	2697	2047	2133	1661	2290	3857	3563	3759	3019	31722	2180	2364	3487	2432	90
Konserwy	2795	2827	3257	3142	2525	2435	1886	1978	4057	4043	4161	4043	37150	2901	3459	3718	2507	80
-kapusta kwasz.	1214	1215	1553	1040	1294	1251	702	710	796	1424	1142	1376	13715	751	931	1086	808	78
Mrożonki	31834	32383	35254	34125	23551	23452	16935	17940	29088	29665	32440	27407	334073	29679	30415	36828	20138	59
Pieczarki i ich przetwory	12690	11809	14839	14102	12042	9221	8168	8300	9486	12541	12085	10194	135477	12290	11261	12724	9706	69
Warzywa ogółem	6076	6962	9919	9550	13888	13849	15246	17059	15068	14747	9328	7550	139242	6365	6863	7799	5976	63
Cebula	3144	2932	2196	2159	2250	2249	1815	2029	2860	3628	3790	3431	32482	3386	3267	3119	1987	92
Kapusta	174	964	2029	2530	1129	725	333	288	238	415	739	486	10050	430	657	1062	790	31
Marchew	154	263	448	662	596	358	247	143	138	188	202	163	3560	132	215	287	217	33
Ogórki	108	97	393	730	1180	1421	2674	3466	1162	714	167	47	12160	33	42	44	120	16
Pomidory	156	175	138	1070	5629	5766	7644	8472	7507	6384	1916	671	45530	123	184	85	917	86
Kalafiorzy	44	28	29	20	69	909	795	735	1016	847	191	155	4838	91	57	88	64	320
Przetwory ogółem	18425	18919	21337	21187	14816	14569	11311	13586	21383	21396	22965	19383	219276	20746	21039	26240	16702	77
Susze	1986	1638	1924	2116	1534	1596	1607	1989	2042	2837	2725	1583	23577	2524	2090	3012	2252	106
Marynaty	1236	1399	2046	1896	1468	1424	1131	1611	2584	2519	2658	2046	22019	1614	1683	2518	1893	100
Konserwy	1524	1540	1769	1918	1352	1284	1068	1327	2436	1834	2195	2157	20404	1655	2017	2374	1627	85
-kapusta kwasz.	409	396	511	361	355	338	204	279	275	405	418	496	4447	251	354	419	316	88
Mrożonki	12871	13278	14216	13960	9238	9014	6327	7240	12748	12525	13894	12028	137339	13181	13211	16221	9076	65
Pieczarki i ich przetwory	15038	13435	18038	16975	15369	11502	10751	10765	11790	15922	16198	13704	169487	16482	14726	17003	14169	83

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006				IV 2006 IV 2005 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III		IV
Warzywa ogółem	18086	15590	21976	22637	16607	20302	12048	5703	5451	6594	17415	21086	183496	21895	23673	29296	21375	94
Cebula	1045	1183	830	791	640	3331	3073	2036	1780	1344	1832	1747	19632	1212	1739	908	616	78
Kapusta	7	18	101	473	1317	205	55	7	5	5	53	90	2335	81	250	297	499	105
Marchew	463	1350	2636	2496	4335	5050	1877	263	230	252	350	1061	20362	2980	3532	4656	3317	133
Ogórki	3344	1403	1142	1361	598	141	47	50	68	1580	3905	2680	16319	2793	2221	2223	2112	155
Pomidory	6972	5619	8672	8653	2509	7763	3361	1069	284	733	5228	8582	59446	7734	8447	10026	6456	75
Papryka	1614	1731	2256	1908	1908	2037	2105	470	1099	635	2505	2326	20593	2298	2304	3179	1820	95
Czosnek	973	547	766	513	697	231	343	813	970	494	737	692	7776	455	667	426	563	110
Przetwory ogółem	8111	9475	9922	10937	8040	10390	8603	7309	9133	10060	9202	7005	108189	8296	8207	11901	6634	61
Mrożonki	1144	1611	2350	3225	1790	1620	1496	1633	1436	1449	2040	1612	21406	2178	2403	3260	1641	51
Susze	507	533	934	930	990	1018	586	592	577	806	624	589	8686	834	677	970	1014	109
Marynaty	717	711	732	676	326	544	392	469	752	915	855	919	8008	761	692	723	620	92
Konserwy	2028	2928	2381	2066	1571	2189	2000	1657	2436	2608	2686	1196	25746	1841	1886	2760	744	36
-kukurydza konserw.	280	1744	1541	1259	520	416	1045	998	1352	1513	1334	287	12289	781	948	1565	214	17
Koncentrat pomid.	3207	3100	2634	3085	2520	4175	3304	2394	2917	3241	1917	1877	34369	1964	1579	3027	1683	55
Warzywa ogółem	18591	16520	22331	18218	10878	10614	5798	3048	2811	3934	11202	16143	140088	17039	18443	22550	18217	100
Cebula	232	213	218	206	62	120	129	152	147	233	217	211	2140	145	247	389	127	62
Kapusta	4	9	51	256	304	36	13	3	4	4	11	21	716	14	53	119	208	81
Marchew	101	184	551	526	1161	1624	547	105	67	67	102	292	5327	655	912	1334	1035	197
Ogórki	3374	2213	1136	762	448	81	43	44	57	742	2103	2222	13227	3414	2812	1272	1001	131
Pomidory	8207	6580	11013	9743	2784	5144	2258	828	297	631	3855	6736	58076	5919	6855	9750	7152	73
Papryka	2740	3146	3811	2549	3030	2321	1629	407	555	453	2133	2792	25566	2781	2979	3520	2872	13
Czosnek	553	480	710	419	519	238	407	695	764	520	722	687	6714	655	813	590	813	194
Przetwory ogółem	6321	7014	7845	8451	6377	7948	6457	5985	7098	8085	7505	5953	85039	6966	6347	9368	5631	67
Mrożonki	1070	1300	1609	2131	1337	1180	1208	1196	1057	1041	1417	1078	15625	1695	1581	2154	1101	52
Susze	770	709	1310	1332	1318	1507	910	1114	1108	1282	1005	875	13240	1115	943	1489	1504	113
Marynaty	420	475	440	450	246	369	272	347	517	671	617	724	5547	496	459	505	456	101
Konserwy	1861	2460	2296	2013	1538	2055	1821	1530	2109	2523	2527	1508	24239	2017	1785	2720	940	47
-kukurydza konserw.	186	1157	1152	906	330	253	747	715	984	1130	1027	222	8809	633	697	1229	163	18
Koncentrat pomid.	1843	1659	1513	1857	1384	2251	1708	1308	1641	1854	1184	1153	19355	1084	902	1669	992	53

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2005 II	0,16	0,08	0,12	1,63	0,92	0,32	1,19	0,67	0,33	0,45
III	0,14	0,08	0,12	1,07	0,66	0,28	1,24	0,70	0,33	0,44
IV	0,14	0,09	0,13	0,88	1,51	0,27	1,22	0,67	0,35	0,46
V	0,14	0,12	0,16	0,68	1,16	0,32	1,29	0,70	0,27	0,48
VI	0,16	0,17	0,21	0,45	0,76	0,32	1,26	0,65	0,27	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,39	0,83	0,32	1,37	0,67	0,29	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,34	1,34	0,71	0,39	0,46
IX	0,26	0,13	0,22	0,31	0,50	0,23	1,33	0,62	0,35	0,48
X	0,23	0,13	0,20	0,30	0,60	0,27	1,31	0,65	0,28	0,47
XI	0,26	0,12	0,22	0,32	0,57	0,24	1,39	0,68	0,37	0,48
XII	0,23	0,14	0,22	0,52	0,51	0,37	1,47	0,65	0,36	0,47
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,69	0,29	1,29	0,67	0,32	0,46
2006 I	0,18	0,17	0,21	0,50	0,39	0,59	1,51	0,69	0,33	0,47
II	0,19	0,15	0,14	0,41	0,62	0,56	1,46	0,67	0,38	0,46
III	0,19	0,16	0,16	0,77	0,52	0,59	1,45	0,66	0,39	0,46
IV	0,17	0,14	0,14	0,70	1,14	0,55	1,36	0,90	0,39	0,48
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	89	88	88	91	219	93	94	136	100	104
<u>IV 2006</u> <u>IV 2006</u>	121	156	108	80	75	204	111	134	111	104

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe	
2004 I-XII	0,75	0,59	0,26	0,53	2,11	1,00	4,75	5,46	1,53	
2005 I	0,35	0,26	0,61	0,45	-	-	9,10	5,25	-	
II	0,32	0,31	0,65	0,48	-	-	10,00	7,40	-	
III	0,30	0,34	0,68	0,49	-	-	5,46	12,33	-	
IV	0,27	0,42	0,73	0,45	-	-	3,80	7,46	-	
V	0,28	0,56	1,02	0,52	-	-	3,67	6,00	-	
VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49	
VII	0,69	1,1 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05	
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00	
IX	0,74	1,51 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52	
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94	
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-	
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-	
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86	
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-	
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-	
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-	
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-	
V	0,69	0,69	1,20	0,81	-	-	2,28	5,74	-	
VI	0,88	0,71	1,25	1,17	1,86	-	1,31	3,28	2,23	
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2006</u> <u>V 2006</u>	128	103	104	144	x	x	57	57	X	
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	215	65	75	158	70	x	49	55	150	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2005 IV	3,06	8,20	2,69	2,86	2,60	5,81	2,23
V	3,06	8,22	2,69	2,80	2,57	5,82	2,30
VI	3,06	8,10	2,79	2,81	2,55	5,82	2,36
VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
2006 I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
III	2,81	7,48	2,93	2,90	2,77	5,57	2,29
IV	2,74	7,28	2,93	2,89	2,82	5,79	2,29
V	2,74	7,17	2,90	2,85	2,79	5,91	2,40
Wskaźnik zmian w %							
<u>V 2006</u> <u>IV 2006</u>	100	98	99	99	99	102	105
<u>V 2006</u> <u>V 2005</u>	90	87	108	102	109	102	104

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafioły	Pieczarki
2005 III	1,00	0,58	1,16	1,03	2,56	3,79	13,55	-	-	6,95	5,80
IV	0,99	0,73	1,26	1,05	2,74	4,48	12,07	-	-	6,17	5,71
V	1,00	0,88	1,53	1,11	2,98	4,41	12,31	-	-	5,09	5,72
VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	4,98	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
2006 I	1,21	0,95	1,42	1,18	2,89	3,87	8,90	-	-	5,86	6,06
II	1,26	1,13	1,62	1,29	3,26	4,72	9,61	-	-	6,67	5,98
III	1,28	1,22	1,72	1,36	3,41	5,73	10,04	-	-	6,52	5,89
IV	1,31	1,28	1,87	1,41	3,84	6,95	10,23	-	-	6,27	5,98
V	1,39	1,32	2,08	1,48	4,75	7,47	13,13	-	-	5,17	5,73
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2006</u> <u>IV 2006</u>	106	103	111	105	124	107	128	x	X	82	96
<u>V 2006</u> <u>V 2005</u>	139	150	136	133	159	169	107	x	x	102	100

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2005 III	4,34	14,86	6,18	5,08	6,74	5,34	8,45	3,57	5,20	7,75	3,72
IV	4,36	15,00	6,16	5,08	7,44	5,22	8,45	3,56	5,23	7,74	3,74
V	4,38	15,00	6,14	5,06	6,70	5,30	8,50	3,57	5,23	7,77	3,74
VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
2006 I	4,30	15,57	6,16	5,16	6,72	5,36	8,60	3,53	5,25	7,80	3,79
II	4,32	15,57	6,18	5,32	6,74	5,40	8,60	3,79	5,23	7,86	3,80
III	4,29	15,57	6,16	5,42	6,72	5,44	8,65	3,52	5,28	7,89	3,82
IV	4,23	15,57	6,22	5,54	6,68	5,44	8,70	3,52	5,18	7,74	3,82
V	4,22	15,57	6,24	5,60	6,68	5,48	8,70	3,52	5,23	7,86	3,82
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	100	100	100	101	100	101	100	100	101	102	100
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	96	104	102	111	100	103	102	99	100	101	102

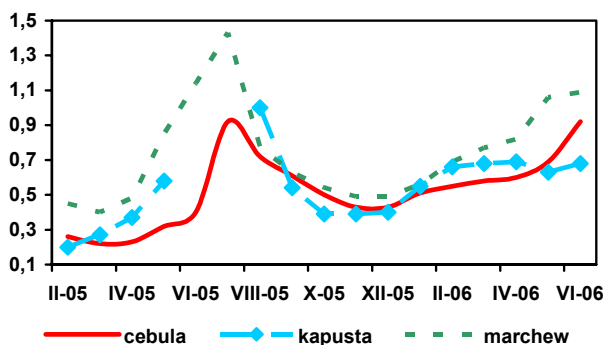
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

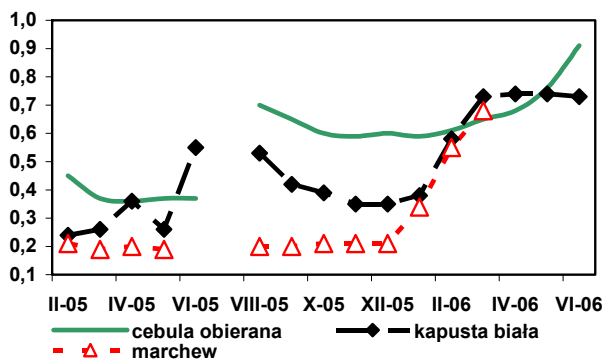
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2004 XII	41	74	16	24	-	-	42	22	51	45	32	60	53
2005 I	53	32	48	24	-	-	111	24	55	49	-	62	112
II	47	42	50	27	-	-	60	24	45	46	33	68	106
III	45	41	50	27	-	-	54	27	42	44	33	59	115
IV	42	46	44	24	-	-	34	29	-	41	47	70	133
V	-	58	57	27	-	-	28	33	-	43	72	66	92
VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62	-	-	67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-	50	36	61	50	54	65	117
IV	-	59	58	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	44	58	65	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

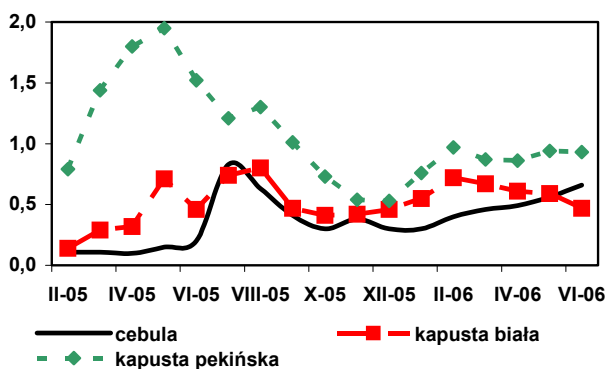
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

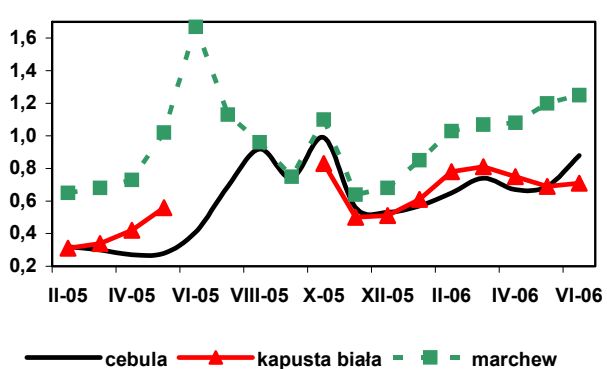
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

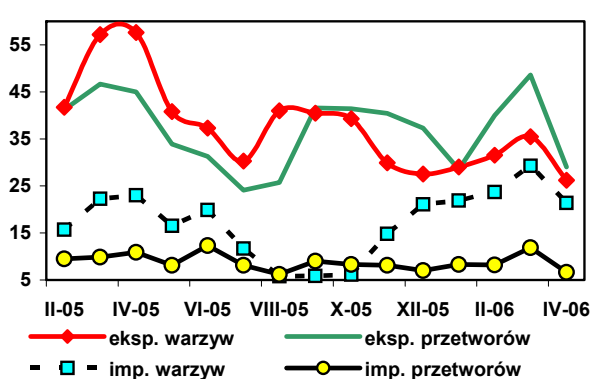
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

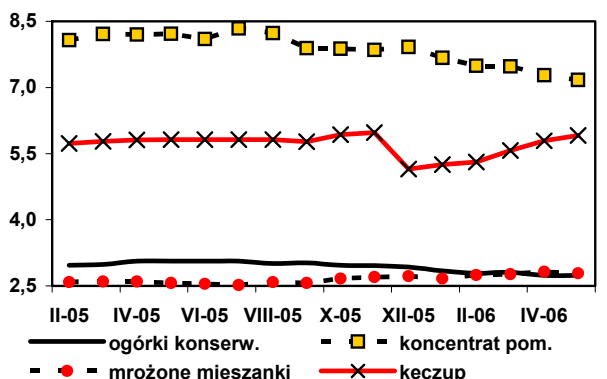
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

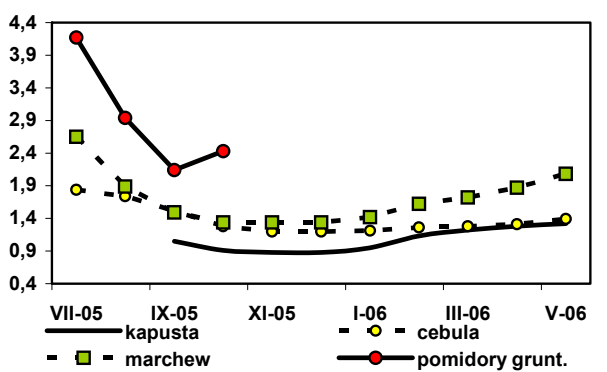
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

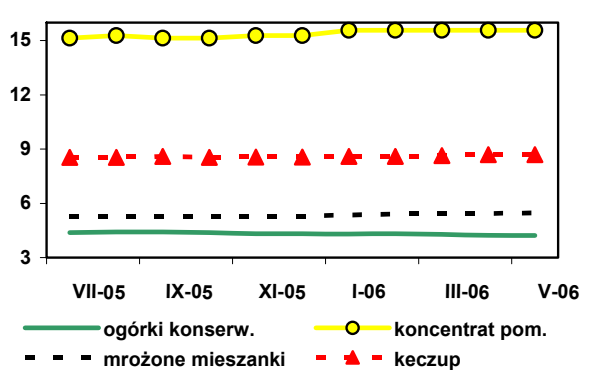
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

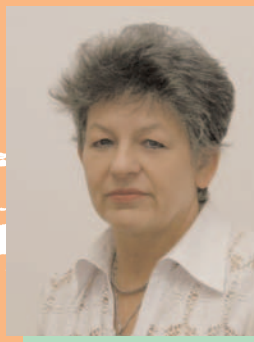

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W kwietniu 2006 r. niższa niż w kwietniu roku poprzedniego była produkcja soków zagęszczonych, owoców mrożonych, dżemów oraz soków pitnych z owoców cytrusowych. Wyższa była produkcja kompotów i soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych. W okresie I-IV 2006 r. produkcja soku jabłkowego obniżyła się w porównaniu z okresem I-IV roku poprzedniego o 28%, soków pitnych z owoców cytrusowych o 31%, soków zagęszczonych o 46%, mrożonek o 16%, a dżemów o 21%. Produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w tych okresach o 46%, a kompotów o 298%.

W kwietniu mniejszy niż w kwietniu 2005 r. był wolumen eksportu jabłek, a także owoców przetworzonych (poza truskawkami w puszkach i dżemami). W wyniku wzrostu cen zwiększyły się wpływy z eksportu zagęszczonych soków owocowych, truskawek w puszkach i dżemów, a wartość eksportu mrożonek owocowych oraz jabłek zmniejszyła się mniej niż rozmiary sprzedaży. Łączna wartość eksportu owoców i ich przetworów była mniejsza w porównaniu z kwietniem 2005 r. o 8% i wyniosła 59,2 mln EUR. W okresie I-IV 2006 r. wpływy z eksportu tej grupy produktów wyniosły 257,3 mln EUR, wobec 243 mln EUR w tym samym okresie roku poprzedniego (niższe były jedynie wpływy z eksportu jabłek, gruszek i wiśni w puszkach a także reeksportowanych owoców południowych). W kwietniu 2006 r. niższe niż w kwietniu roku poprzedniego były rozmiary importu większości gatunków owoców południowych, a także soków zagęszczonych i owocowych suszy. Wzrósł przywóz owoców cytrusowych, owoców mrożonych, dżemów i owoców południowych w puszkach. Obniżyły się średnie ceny bananów, brzoskwiń, winogron i jabłek oraz soków pomarańczowych, suszy i dżemów. W okresie I-IV 2006 r. wydatki na import owoców i ich przetworów były wyższe niż w I kwartale roku poprzedniego o 6% i wyniosły 284,7 mln EUR. Ujemne saldo obrotów na poziomie 27,4 mln EUR, było wyższe w porównaniu z okresem I-IV 2005 r. o 9%.

W maju 2006 r. ceny detaliczne jabłek przekraczały poziom z maja roku poprzedniego o 29%. Wyższe o 2% były też ceny detaliczne pochodzących z importu gruszek. Podrożały także

dżemy i sok pomarańczowy. Nie zmieniły się ceny detaliczne pozostałych soków pitnych, a obniżyły się ceny owoców południowych (najbardziej cytryn o 19%), a także puszkowanych ananásów i brzoskwiń oraz mrożonych truskawek. W maju 2006 r. w porównaniu do miesiąca poprzedniego podrożały jabłka, gruszki, pomarańcze, cytryny, a także mandarynki, a potaniały banany, winogrona i truskawki mrożone. Stabilne pozostały ceny soków pitnych, dżemów oraz brzoskwiń i ananasów w puszkach. W maju niższe niż w maju 2005 r. były ceny zbytu dżemów i soków pitnych (poza sokiem z czarnej porzeczki, którego ceny wzrosły o 15%). Marża handlowa w sprzedaży soków i dżemów była zatem w maju (podobnie jak w okresie I-V 2006 r.) wyższa niż w tych samych okresach 2005 r. W maju wyższe w porównaniu z kwietniem 2006 r. były ceny zbytu dżemu truskawkowego, soku pomarańczowego i jabłkowego, a tańsze były dżemy z czarnej porzeczki i śliwek oraz soku z czarnej porzeczki.

W czerwcu 2006 r. ceny skupu jabłek deserowych były wyższe w porównaniu z czerwcem roku poprzedniego o 74%, a ich ceny hurtowe zwiększyły się o 82% (najbardziej podrożały odmiany Jonagold i Szampion). Ceny skupu jabłek przeznaczonych na eksport wzrosły o 114% (w największym stopniu podrożały odmiany Jonagold i Jonagored). Ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa były wyższe o 35% i wyniosły 0,35 zł/kg. Ceny jabłek deserowych (skupu, hurtowe i przeznaczonych na eksport) były w czerwcu wyższe niż w maju. Obniżyły się natomiast o 3% ceny płacone za jabłka przez zakłady przetwórcze. W czerwcu obniżyły się w porównaniu z czerwcem 2005 r. ceny hurtowe bananów, pomarańczę i cytryn, a wzrosły ceny mandarynek i winogron. W porównaniu do maja 2006 r. wyższe były ceny cytryn i mandarynek, a potaniały banany, pomarańcze i winogrona. Ceny hurtowe truskawek gruntowych były w czerwcu 2006 r. niższe o 27% niż w czerwcu roku poprzedniego. W czerwcu ceny hurtowe truskawek stanowiły 34% cen w Niemczech. Jabłka (odmiany Jonagold) były tańsze niż na rynkach hurtowych w Niemczech o 41%, a banany o 36%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Truskawki z szypulką	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2005 IV	1,01	-	-	-	-	-	-
V	1,11	-	-	-	-	-	-
VI	1,13	1,19	-	-	-	-	-
VII	1,36	1,64	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	-	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	-	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	-	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	-	-	-	-	-	-
XII	0,98	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	1,03	1,47^a	0,84^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	-	-	-	-	-	-
II	1,15	-	-	-	-	-	-
III	1,17	-	-	-	-	-	-
IV	1,27	-	-	-	-	-	-
V	1,71	-	-	-	-	-	-
VI	1,97	1,74	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2006</u> V 2006	115	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2006</u> VI 2005	174	146	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2005 IV	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,26	0,89	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,27	1,27	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	-	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	-	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	-	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,59	-	-	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,33	1,13^a	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,35	1,71	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)									
<u>VI 2006</u> V 2006	97	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2006</u> VI 2005	135	192	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2005 IV	1,06	1,63 ^a	1,70 ^a	0,97	0,90	0,93	0,91	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,06	1,33	1,70	1,13	1,06	1,11	1,09	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,96	1,27	1,50	0,86	0,85	0,85	0,86	-	-	1,73	3,52	-	-
VII ^a	0,71	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
XII	0,78	1,00	1,00	0,74	0,74	0,81	0,75	-	1,78	-	-	-	-
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,0	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,47	1,90	2,11	1,58	1,61	1,60	1,29	-	-	-	-	-	-
VI ^a	2,05	2,21	-	2,05	2,25	2,16	2,11	-	-	3,98	3,13	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
$\frac{VI\ 2006}{V\ 2006}$	139	116	x	130	140	135	164	x	x	x	x	x	x
$\frac{VI\ 2006}{VI\ 2005}$	214	174	x	238	265	254	245	x	x	230	89	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2005 III	10 895	18 589	20 166	4 188	16 823	6 892	60
IV	12 159	19 028	19 740	2 559	11 087	6 748	79
V	12 681	17 671	19 416	1 840	10 827	6 817	73
VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	22 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
X	29 257	15 327	10 085	56 791	15 764	5 868	183
XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
2006 I	6 986	12 624	19 880	1 922	10 419	6 475	940
II	6 541	10 201	20 920	2 368	9 279	4 372	932
III	7 383	12 295	26 652	2 548	11 368	4 976	1 007
IV	8 325	11 491	22 920	1 946	9 726	4 362	821
Wskaźniki zmian (%)							
$\frac{IV\ 2006}{III\ 2006}$	120	93	86	76	86	88	82
$\frac{IV\ 2006}{IV\ 2005}$	74	74	163	20	25	65	439

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006				IV 2006 IV 2005 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Owoce świeże	91 367	86 678	73 812	64 749	55 295	54 585	26 572	28 464	22 131	21 336	35 511	636 582	49 029	67 842	67 490	35 799	48
Jabłka	73 857	79 588	64 970	53 232	30 491	10 655	4 007	5 567	7 921	11 062	22 889	427 036	42 937	62 754	58 894	30 696	47
Gruszki	1 052	65	48	57	21	108	128	887	1 075	564	181	6 475	147	152	127	94	197
Truskawki	1	1	1	100	16 459	4 624	651	447	247	88	72	22 691	124	43	86	60	5 975
Śliwki	-	7	1	-	-	53	2 757	5 202	1 223	13	91	9 353	-	-	-	-	x
Maliny	42	63	-	-	1	9 810	2 469	1 628	1 673	88	136	16 134	182	39	178	195	x
Wiśnie	-	4	-	-	52	1 119	280	190	52	43	20	1 761	-	-	-	-	x
Przetwory owocowe	44 830	51 389	59 522	59 593	57 536	68 470	58 278	61 911	74 342	68 799	49 856	695 323	49 067	45 287	55 258	39 628	67
Zagęszczony sok jabłkowy	13 859	14 107	18 350	16 352	18 572	15 692	16 607	23 473	37 112	32 015	18 757	236 112	14 390	10 705	13 150	9 801	53
Truskawki w puszkach	296	381	413	385	352	574	560	604	952	572	418	5 850	400	639	725	682	165
Wiśnie w puszkach	664	1 024	659	987	617	690	544	546	450	483	348	7 750	465	560	789	549	83
Dżemy	1 641	1 752	1 798	1 800	1 522	2 006	1 904	1 984	1 645	1 627	1 350	20 327	1 642	1 808	2 686	2 303	128
Mrożonki	19 617	23 317	27 265	25 660	22 575	31 078	25 390	21 841	20 990	19 349	16 427	273 881	20 709	19 519	23 189	17 708	65
Owoce świeże	27 437	22 774	20 692	22 833	22 711	28 141	17 209	15 861	10 336	9 872	12 491	232 549	12 787	17 347	19 732	10 504	51
Jabłka	14 758	17 185	14 456	12 070	7 455	2 436	1 087	1 283	2 009	3 515	5 580	94 657	9 823	14 716	14 458	8 082	56
Gruszki	532	28	21	19	17	73	49	335	410	235	81	2 817	61	69	40	66	315
Truskawki	1	1	1	184	8 742	2 297	886	446	158	55	74	12 846	73	25	24	33	3 272
Śliwki	-	3	1	-	-	29	1 009	2 036	551	5	23	3 661	-	2	-	-	x
Maliny	50	72	-	-	2	5 702	1 639	1 329	1 138	134	183	10 537	246	49	224	267	x
Wiśnie	-	1	-	-	42	863	203	129	55	52	10	1 356	-	-	-	-	x
Przetwory owocowe	33 475	37 586	44 711	41 606	42 605	60 815	55 383	60 138	75 025	70 170	50 348	605 976	47 953	44 936	54 640	49 414	111
Zagęszczony sok jabłkowy	8 832	9 110	12 186	10 391	12 050	10 286	11 726	21 514	40 470	34 750	19 483	198 251	14 811	10 727	13 836	17 559	144
Truskawki w puszkach	360	457	536	476	417	653	635	699	599	697	515	6 471	486	713	840	783	146
Wiśnie w puszkach	620	988	699	914	573	691	573	616	537	614	448	7 989	610	667	886	617	88
Dżemy	1 762	1 975	1 970	1 955	1 692	2 368	2 095	2 303	1 999	1 987	1 493	23 080	1 944	2 152	3 408	2 902	147
Mrożonki	14 728	16 731	19 482	17 484	14 971	24 319	23 048	20 729	19 828	17 972	15 313	221 736	18 846	17 059	20 924	15 792	81

tys. EUR

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF, od 01.01.2006 Centrum Analityczne Administracji Centralnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006				IV 2006 IV 2005 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Owoce świeże	92 717	83 746	64 727	64 698	57 165	108 686	113 667	93 353	92 433	81 378	99 923	1 038 118	84 525	73 349	81 181	56 770	88
Banany	26 407	20 764	26 267	22 958	12 760	17 372	17 048	14 703	19 688	17 959	20 230	239 187	19 088	17 258	21 772	15 839	60
Owoce cytrusowe	54 485	45 736	20 406	19 534	10 108	10 870	9 870	12 306	30 376	40 214	60 121	365 031	54 042	43 716	40 218	25 507	125
Brzoskwinie i nekt.	76	90	71	1 043	7 487	25 287	25 114	17 742	2 114	285	560	79 965	62	50	53	13	19
Winogrona	3 216	5 518	6 580	6 126	1 974	5 611	23 890	25 475	19 670	8 188	5 506	114 578	2 864	3 498	5 322	6 034	92
Arbuzy	384	639	941	5 580	17 987	38 188	27 517	10 426	455	448	1 336	104 218	146	195	494	678	72
Jabłka	247	289	1 227	1 338	909	1 317	845	3 799	11 556	3 352	246	25 296	183	585	827	822	67
Przetwory razem	14 229	21 511	19 780	20 788	20 313	23 677	25 195	24 356	25 423	27 050	23 634	258 768	19 367	15 999	25 118	17 936	91
Soki zagęszczone	6 013	8 850	10 006	11 834	10 949	11 811	13 848	13 634	13 186	11 656	11 136	128 981	9 546	7 024	7 788	7 107	71
-sok pomarańczowy	4 002	5 371	5 222	6 457	5 505	5 393	5 326	5 403	5 903	5 780	5 723	64 234	5 003	3 389	4 063	3 124	60
Mrożonki	731	956	804	1 194	1 134	5 224	3 611	3 001	2 570	1 566	1 673	23 382	1 421	1 239	2 963	1 088	135
Susze	172	988	704	373	728	913	832	817	1 317	1 838	1 343	11 145	1 171	998	814	340	48
Dżemy	178	313	434	521	638	595	582	650	534	667	350	5 684	258	269	545	389	90
Przetwory puszkow.	6 390	10 297	7 750	6 828	6 826	5 111	6 252	6 128	7 634	11 207	8 966	88 292	6 832	6 320	12 780	8 929	115
-ananasy	1 821	2 805	1 638	1 592	1 528	1 472	1 508	1 280	2 018	2 735	1 968	21 365	1 015	1 794	3 540	2 206	135
-brzoskwinie	2 205	3 868	2 220	2 114	2 073	1 214	1 954	1 735	2 367	4 459	3 613	29 173	2 251	1 690	4 618	2 985	134
Owoce świeże	52 443	58 260	48 136	45 457	34 106	50 853	55 113	54 643	56 047	59 204	69 398	631 000	52 641	48 629	56 255	42 301	88
Banany	12 400	13 059	15 875	11 731	8 238	6 728	8 152	7 260	10 432	11 104	11 427	126 485	11 112	11 414	13 537	10 946	69
Owoce cytrusowe	27 043	26 408	11 802	11 449	6 601	6 835	6 076	7 632	14 446	23 038	34 407	200 712	28 146	22 738	20 415	12 340	105
Brzoskwinie i nekt.	55	90	60	1 029	5 296	13 897	13 465	9 357	1 165	1 66	409	45 049	45	76	99	33	55
Winogrona	3 904	6 964	8 804	7 432	2 161	5 691	15 311	16 766	16 269	8 815	6 027	101 824	3 850	4 281	6 704	7 607	86
Arbuzy	132	224	473	2 684	4 176	6 339	2 829	811	167	173	357	18 469	79	121	315	483	102
Jabłka	161	201	901	931	575	640	330	738	1 278	815	134	6 848	108	313	445	508	56
Przetwory razem	12 801	18 889	17 753	17 609	16 968	25 499	24 539	25 843	26 540	28 935	23 910	251 882	20 588	17 880	28 691	17 764	100
Soki zagęszczone	4 681	6 926	7 226	8 321	7 859	9 448	10 666	10 913	11 290	11 300	10 353	103 535	9 785	7 493	9 093	7 287	101
-sok pomarańczowy	3 290	4 159	4 228	4 980	4 219	4 826	4 355	4 468	5 092	5 556	5 675	54 054	5 718	4 129	5 305	4 160	98
Mrożonki	752	913	836	1 113	785	8 719	5 809	3 742	2 448	1 920	1 866	29 810	1 280	1 202	2 952	1 179	141
Susze	1 097	1 462	991	629	878	984	1 139	1 182	2 186	2 934	2 442	16 814	2 234	1 873	1 623	651	66
Dżemy	247	593	570	785	827	628	609	652	870	1 056	618	7 860	395	432	695	551	97
Przetwory puszkow	5 873	8 832	7 974	6 686	6 488	5 651	6 162	9 187	9 547	11 493	8 393	92 017	6 780	6 740	14 065	7 957	100
-ananasy	1 054	1 586	911	877	852	853	949	762	1 155	1 636	1 169	12 343	623	1 018	1 977	1 201	132
-brzoskwinie	1 202	2 043	948	1 171	1 085	767	1 057	1 032	1 307	2 475	1 835	15 705	1 225	1 420	2 531	1 615	170

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2005 II	0,20	0,51	1,03	-	1,21	0,25	0,70	0,77	0,73	1,22	0,93
III	0,22	0,44	1,06	0,31	1,15	0,32	0,65	0,79	0,74	1,20	0,96
IV	0,22	0,44	1,20	-	1,10	0,65	0,66	0,77	0,75	1,30	1,06
V	0,23	0,33	1,83	0,30	-	-	0,61	0,79	0,74	1,24	0,93
VI	0,24	0,81	0,53	0,57	2,74	0,81	0,60	0,70	0,72	1,18	0,93
VII	0,23	0,67	0,50	0,29	0,58	0,77	0,68	1,00	0,77	1,14	1,00
VIII	0,27	0,38	1,36	0,28	0,66	0,72	0,68	1,16	0,82	1,13	1,05
IX	0,23	0,38	1,00	0,67	0,82	0,68	0,68	1,19	1,01	1,16	1,13
X	0,25	0,38	0,64	0,54	0,68	1,05	0,72	1,22	1,15	0,63	1,19
XI	0,32	0,42	0,63	0,60	1,52	1,23	0,73	1,16	1,18	1,22	1,27
XII	0,24	0,45	1,03	0,51	1,35	0,51	0,78	1,18	1,17	1,23	1,29
2005 I-XII	0,22	0,44	0,57	0,29	0,65	0,77	0,67	0,96	0,94	1,11	1,03
2006 I	0,23	0,42	0,59	0,56	1,35	-	0,68	-	0,72	1,22	1,31
II	0,23	0,45	0,60	0,43	1,27	-	0,68	0,75	0,77	1,11	1,19
III	0,25	0,31	0,29	0,60	1,26	-	0,69	1,16	0,85	1,16	1,12
IV	0,26	0,70	0,55	0,46	1,37	3,50	0,71	0,60	1,00	1,15	1,12
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	104	226	190	77	109	x	103	52	118	99	100
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	108	86	104	81	50	432	118	86	139	97	120

Źródło: Opracowanie IERiGŻ- PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2005 IV	1,32	1,23	1,20	1,21	1,36	3,20	-	-	-	-	4,19	3,69	4,13	3,39	7,33
V	1,33	1,42	1,29	1,40	1,32	2,82	7,18 ^a	-	-	-	4,51	3,98	4,07	3,48	8,70
VI	1,33	1,43	1,32	1,41	1,32	2,98	3,44	-	3,69	-	4,94	4,02	4,08	3,53	6,53
VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50	-	3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
XII	1,30	1,25	1,23	1,17	1,26	2,80	-	-	-	-	3,92	3,46	3,97	3,83	6,52
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	-	-	-	-	3,83	2,999	4,01	3,58	8,98
IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
V	2,22	1,26	2,50	2,01	2,93	4,02	16,46 ^a	-	-	-	4,11	2,88	4,16	3,43	9,44
VI	2,42	2,18	2,30	2,23	2,70	4,55	2,50	-	-	-	3,67	3,04	5,34	3,26	8,58
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2006</u> <u>V 2006</u>	109	173	92	111	92	113	x	x	x	x	89	106	128	95	91
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	182	152	174	158	205	153	73	x	x	x	74	76	131	92	131

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW. ^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2005 II	7,67	8,03	7,87	2,57	1,60	1,82
III	7,83	8,07	8,00	2,59	1,61	1,85
IV	7,80	8,07	7,97	2,48	1,63	1,85
V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
IV	7,63	7,37	6,47	2,98	1,49	1,77
V	7,57	7,30	6,60	2,86	1,52	1,80
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>V 2006</u> IV 2006	99	99	102	96	102	102
<u>V 2006</u> V 2005	97	90	83	115	93	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czerśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2005 III	1,82	4,61	-	-	-	-	12,80	5,05	4,62	4,76	4,75
IV	1,97	5,00	-	-	-	-	12,07	5,39	4,80	4,96	5,23
V	2,13	5,34	-	-	12,73	-	11,71	5,67	4,91	5,24	5,35
VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	4,58	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
2005 I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
2006 I	2,13	4,51	-	-	-	-	13,27	5,00	4,69	4,77	4,63
II	2,19	4,65	-	-	-	-	13,31	5,09	4,58	4,63	4,66
III	2,29	4,84	-	-	-	-	11,59	5,01	4,51	4,44	4,90
IV	2,39	5,17	-	-	-	-	10,80	5,05	4,55	4,24	4,99
V	2,75	5,46	-	-	14,18	-	10,64	5,01	4,62	4,27	5,26
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>V 2006</u> IV 2006	115	106	x	x	x	x	99	99	102	101	105
<u>V 2006</u> V 2005	129	102	x	x	111	x	91	88	94	81	98

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2005 III	10,81	4,12	2,84	3,43	10,66	6,26	5,85
IV	10,81	4,13	2,83	3,43	10,30	6,18	5,65
V	10,83	4,14	2,84	3,43	10,00	6,08	5,54
VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
2005 I	11,03	4,07	2,81	3,38	8,44	5,68	4,81
2006 II	11,00	4,06	2,84	3,40	8,26	5,66	4,75
III	10,97	4,05	2,83	3,45	8,12	5,62	4,71
IV	11,03	4,05	2,83	3,45	7,96	5,46	4,55
V	11,00	4,07	2,84	3,50	7,88	5,46	4,54
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2006</u> <u>IV 2006</u>	100	100	100	101	99	100	100
<u>V 2006</u> <u>V I2005</u>	102	98	100	102	79	90	82

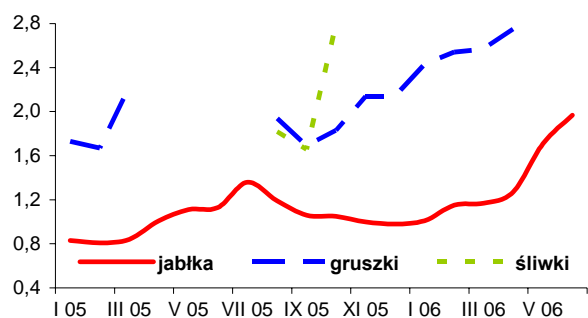
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

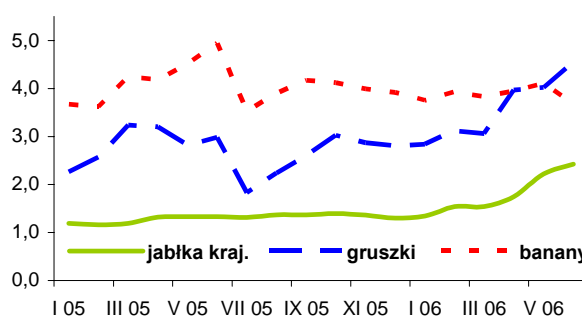
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2005 II	58	114	-	67	35	60	-	89	130	-
III	62	131	-	68	34	76	-	92	108	-
IV	53	-	-	66	34	77	-	92	102	-
V	57	-	34	68	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	42	68	-	109	120	-
XII	45	94	-	70	42	67	-	105	134	-
2005 I-XII	54	93	35	66	41	75	63	100	111	62
2006 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	45	75	-	97	113	-
IV	55	-	-	68	44	76	-	99	115	-
V	56	-	36	66	-	-	-	-	-	-
VI	59	-	34	64	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

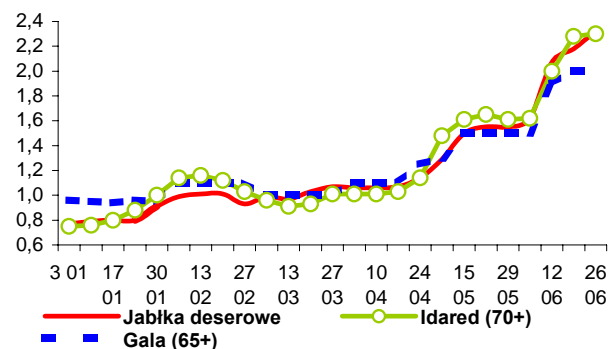
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

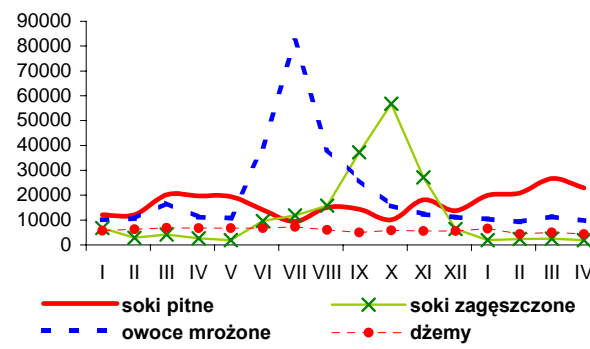
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

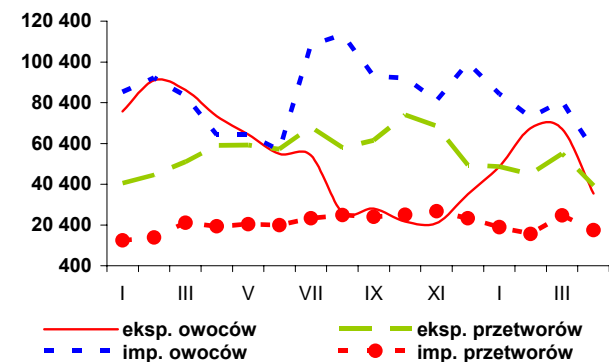
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w I-V 2006 r. (zł/kg)

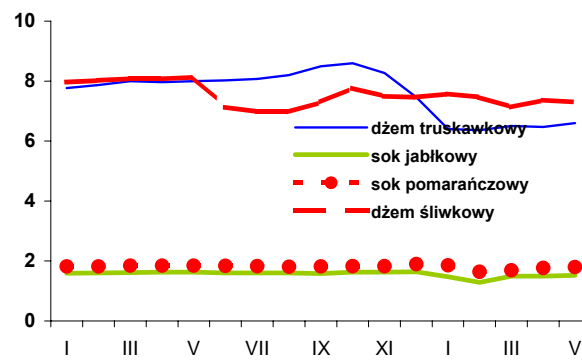
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2005 i w 2006 r. (tony)

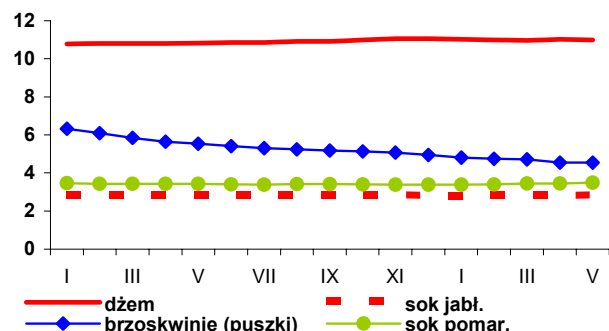
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

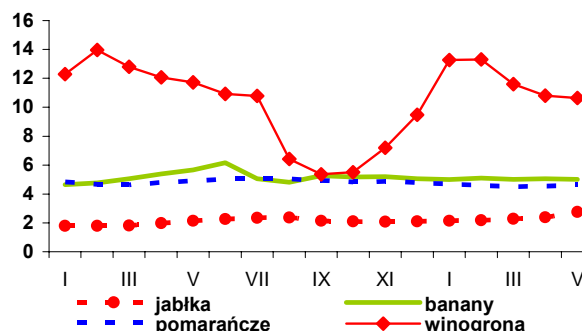
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Zagrożenie karami pieniężnymi za przekroczenie indywidualnych kwot hurtowych w sezonie 2005/06 (kwiecień-marzec) spowodowało ograniczenie skupu surowca mlecznego w okresie styczeń – maj br., z 1829 mln l w 2005 r. do 1804 mln l w roku bieżącym.

W maju br. skup mleka wzrósł o 2% w porównaniu z majem roku ubiegłego. Ceny krów mlecznych i jałówek cielnych w czerwcu br. wskazywały na dywersyfikację rynku bydła mlecznego. Wzrastały ceny sztuk o zwiększonym potencjale wydajności mleka – jałówek cielnych z 2800 do 3000 zł/szt., przy równoczesnej stabilizacji cen pozostałych sztuk na poziomie 2000–2025 zł/szt. Podobnie ceny krów wysokomlecznych utrzymywały się na poziomie 3000 zł/szt., a ceny najmniej wydajnych krów wzrosły nieznacznie, z 1500 do 1550 zł/sztukę.

Przeciętne ceny skupu mleka, w miarę sezonowego wzrostu dostaw, stopniowo malały, z 94,5 zł/100 l w marcu do 93,9 zł/100 l w kwietniu i 91,6 zł/100 l w maju br. W tym ceny mleka kl. ekstra obniżyły się ze 100,2 zł/100 l w marcu do 97,1 zł/100 l w maju, a ceny mleka kl. I spadły odpowiednio z 68,2 zł/100 l do 64,1 zł/100 l. Najwyższe ceny płacono tradycyjnie w makroregionie północnym (mleko kl. ekstra 103,6 zł/100 l i mleko kl. I 69,8 zł/100 l), a najniższe w m. południowo-wschodnim (88,1 i 59,5 zł/100 l.).

Ceny skupu mleka w Polsce należą do najniższych we Wspólnocie Europejskiej. W kwietniu br. za mleko kl. ekstra płacono w Czechach 27,9 EUR/100 kg, w Niemczech 27,4 EUR/100 kg, w Polsce 25,2 EUR/100 kg i najmniej w Słowacji 24,9 EUR/100 kg.

Utrzymuje się także znaczne zróżnicowanie regionalne cen gotowych wyrobów mleczarskich. Ceny zbytu mleka spożywczego o zawartości 2% tłuszczu w drugiej połowie czerwca br., przeciętnie w kraju kształtowały się na stabilnym poziomie 130,8 zł/100 kg i były nieznacznie zróżnicowane – od 120,5 zł/100 kg w makroregionie zachodnim do 134,7 zł/100 kg m. północnym. Ceny mleka UHT 2% notowano najniższe w m. centralnym (167,6 zł/100 kg), a najwyższe w m. północnym (178,0 zł/100 kg), przy średniej krajowej 174,8 zł/100 kg.

Ceny zbytu jogurtu naturalnego 2% kształtowały się od 262,5 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 294,3 zł/100 kg w m. północnym, przeciętnie w kraju płacono ok. 277 zł/100 kg. Ceny kefiru 2% wahały się od 192,9 zł/100 kg w m. zachodnim do 264,9 zł/100 kg w m. północnym, przy średniej 238,0 zł/100 kg. Śmietana o zawartości tłuszczu 10–29% kosztowała od 394,7 zł/100 kg w m. zachodnim do 454,5 zł/100 kg w m. centralnym, a przeciętnie w kraju 410,1 zł/100 kg.

Masło w czerwcu zdrożało i w końcu miesiąca ceny masła w blokach wynosiły ok. 930 zł/100 kg, przy czym najmniej płacono w makroregionie zachodnim (915,7 zł/100 kg), a najwięcej w m. central-

nym (957,3 zł/100 kg). Za masło konfekcjonowane płacono od 884,7 zł/100 kg w m. centralnym do 1136,2 zł/100 kg w m. północnym.

Taniało natomiast mleko pełne w proszku, z 888,4 zł/100 kg w połowie czerwca br. do 880,6 zł/100 kg w ostatnim tygodniu tego miesiąca. Równocześnie nieznacznie wzrosły ceny odtłuszczonego mleka w proszku, z 747,6 zł/100 kg w połowie minionego miesiąca do 751,8 zł/100 kg na początku lipca.

Na rynku serów dojrzewających przeważały w czerwcu tendencje spadkowe, a w ostatnim tygodniu ceny nieznacznie wzrosły. Na przykład ser typu Edam staniał z 1085,4 zł/100 kg w połowie miesiąca do 1080,3 zł/100 kg w ostatniej jego dekadzie, aby zdrożeć w pierwszych dniach lipca do 1090,8 zł/100 kg. Ser Gouda systematycznie taniał, odpowiednio z 1075,6 do 1066,5 zł/100 kg. Sery typu Podlaski, Zamojski i Morski zdrożały z 1013 zł/100 kg w połowie czerwca do 1037,8 w końcu miesiąca i 1042,4 zł/100 kg na początku lipca. Twaróg o zawartości 40% tłuszczu zdrożał w tym samym okresie z 739,3 do 748,2 zł/100 kg.

Na rynku Wspólnoty Europejskiej ceny trwałych produktów mleczarskich w czerwcu br. utrzymywały się na zbliżonym poziomie. Do najtańszych producentów nadal należała Polska, gdzie ceny masła kształtowały się na poziomie 2220–2476 EUR/tonę. W Niemczech ceny masła spadły z 2575 EUR/tonę na początku czerwca do 2475 EUR/tonę w końcu tego miesiąca, a we Francji z 2460 do 2430 EUR/tonę. W Belgii cena tego tłuszczu utrzymywała się na poziomie 2521–2535 EUR/tonę z tendencją spadkową. Do najdroższych producentów należą Włochy, gdzie cena masła utrzymywała się na poziomie 2650 EUR/tonę.

Ceny pełnego mleka w proszku przez cały czerwiec utrzymywały się na zbliżonym poziomie. Najniższe ceny notowano w Polsce (2156–2185 EUR/tonę), we Francji 2300 EUR/tonę, w Holandii 2320 EUR/tonę, w Niemczech 2325 EUR/tonę oraz w Belgii 2348–2353 EUR/tonę.

Podobnie stabilne były ceny odtłuszczonego mleka w proszku, najniższe w Polsce 1829–1847 EUR/tonę, we Francji 1925–1960 EUR/tonę, w Holandii 1950–1960 EUR/tonę, w Niemczech 1940–1970 EUR/tonę. Jedynie w Belgii ceny OMP wzrosły z 2013 do 2020 EUR/tonę w końcu tego miesiąca.

Na uwagę zasługuje rosnące znaczenie serwatki w proszku, której ceny w czerwcu br. wykazywały wyraźne tendencje wzrostowe: w Niemczech z 570 EUR/tonę na początku miesiąca do 630 EUR/tonę w ostatnim tygodniu. W Holandii i Francji ceny serwatki wzrosły odpowiednio z 590 do 630 EUR/tonę.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2005 I-XII	8 360,9	92,8	.	.
2005 IV	687,9	93,6	99,5	65,2
V	757,1	91,1	99,1	64,8
VI	801,3	90,7	97,3	64,7
VII	805,8	89,8	96,5	62,3
VIII	796,5	89,3	96,4	64,4
IX	732,4	90,2	97,9	65,7
X	701,3	92,0	99,1	65,6
XI	625,0	94,2	101,0	65,6
XII	624,0	96,9	103,8	67,0
2006 I	615,3	95,2	101,8	66,2
II	563,9	95,5	100,2	66,7
III	628,7	94,5	100,2	68,2
IV	667,1	93,9	98,7	64,9
V	772,4	91,6	97,1	64,1
Wskaźnik zmian w %				
<u>V 2006</u> <u>IV 2006</u>	115,8	97,6	98,4	98,8
<u>V 2006</u> <u>V 2005</u>	102,0	100,5	98,0	98,9

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2005 I-XII	2 128,3	140,7	31,3	241,2	294,6	170,4	284,9	230,6
2005 III	178,7	8,8	1,9	21,5	21,8	14,1	27,3	17,6
IV	173,9	12,2	2,1	23,1	24,3	14,1	23,8	17,5
V	188,3	15,2	2,6	21,7	28,8	15,7	24,7	20,0
VI	192,8	17,9	3,0	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	176,6	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
X	177,9	11,1	3,3	19,8	25,3	14,6	23,8	20,8
XI	169,3	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,7	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
2006 I	165,1	7,4	3,2	31,2	21,6	13,3	25,4	19,8
II	159,6	6,1	2,6	24,6	20,5	12,0	23,0	18,0
III	181,5	7,3	2,4	31,1	24,2	13,7	25,4	19,5
IV	175,1	9,0	3,8	26,4	25,3	14,1	24,5	18,4
Wskaźnik zmian w %								
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	96,5	123,3	158,3	84,9	104,5	102,9	96,5	94,4
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	100,7	73,8	181,0	114,3	104,1	100,0	102,9	105,1

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 IV	1,21	1,65	8,13	10,41	10,48	10,81	0,76	4,63	7,15	12,29
V	1,21	1,65	8,12	10,40	10,53	10,72	0,76	4,61	7,13	11,99
VI	1,21	1,65	8,21	10,33	10,75	10,85	0,76	4,59	7,10	11,68
VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI	1,21	1,63	7,98	10,12	10,90	10,95	0,76	4,58	7,10	11,99
XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III	1,22	1,63	8,12	9,76	9,84	11,42	0,78	4,60	7,15	11,71
IV	1,22	1,63	8,19	9,78	10,08	11,52	0,76	4,61	7,15	11,66
V	1,22	1,63	8,13	9,86	9,75	11,37	0,76	4,61	7,17	11,65
VI ^a	1,31	1,75	7,52	8,77	9,35	9,95	.	4,03	7,48	10,91
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2006</u> IV 2006	100,0	100,0	99,3	100,8	96,7	98,7	100,0	100,0	100,3	99,9
<u>V 2006</u> V 2005	100,8	98,8	100,1	94,8	92,6	106,1	100,0	100,0	100,6	97,2

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 26 VI – 2 VII 2006 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2005 IV	1,45	2,43	10,33	3,07	3,16	0,63	1,02	1,35	9,41	17,05
V	1,46	2,43	10,46	3,08	3,14	0,63	1,03	1,35	9,42	16,78
VI	1,46	2,42	10,59	3,07	3,14	0,63	1,03	1,35	9,41	16,48
VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
2006 I	1,56	2,41	10,67	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,42	16,15
II	1,56	2,40	10,72	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
III	1,56	2,40	10,67	3,04	3,03	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
IV	1,57	2,39	10,68	3,05	3,01	0,63	1,03	1,33	9,42	16,21
V	1,57	2,39	10,72	3,02	3,02	0,63	1,03	1,34	9,46	16,12
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2006</u> IV 2006	100,0	100,0	100,4	99,0	100,3	100,0	100,0	100,8	100,4	99,4
<u>V 2006</u> V 2005	107,5	98,4	102,5	98,1	96,2	100,0	100,0	99,3	100,4	96,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	154,4	104,6	37,6	204,3	73,8	8,3	14,7	3,5	6,3	4,3
2005 III	10,9	7,6	3,0	8,3	7,8	0,9	1,5	0,2	0,2	0,3
IV	12,5	8,1	4,2	10,7	6,3	0,9	1,1	0,4	0,2	0,2
V	15,2	9,1	4,6	17,8	7,3	0,7	1,2	0,4	0,2	0,3
VI	29,3	9,9	4,2	23,3	6,3	0,9	1,3	0,09	0,3	0,6
VII	13,6	9,9	3,2	24,0	5,5	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	13,0	10,2	3,6	25,0	5,6	0,4	1,5	0,2	1,0	0,2
IX	12,0	10,3	2,9	24,8	6,5	0,4	1,6	0,3	0,6	0,3
X	16,1	9,3	2,4	22,7	6,5	0,5	1,2	0,3	1,9	0,7
XI	14,4	9,5	2,8	18,0	6,7	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,4	8,9	2,2	17,9	2,9	0,5	1,2	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,7	8,6	2,1	13,4	7,6	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
II	6,4	8,4	2,4	11,7	7,8	0,5	1,3	0,2	1,1	0,9
III	6,8	9,9	2,3	16,5	8,2	0,3	1,8	0,5	1,6	1,1
IV	7,0	7,6	1,6	25,1	6,4	0,3	1,2	0,2	1,7	0,8
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	102,9	76,8	69,6	152,1	78,0	100,0	66,7	40,0	106,3	72,7
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	56,0	93,8	38,1	234,6	101,6	33,3	109,1	50,0	850,0	400,0

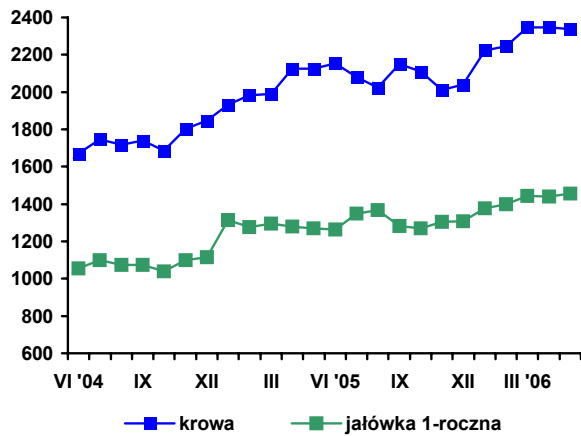
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tone)

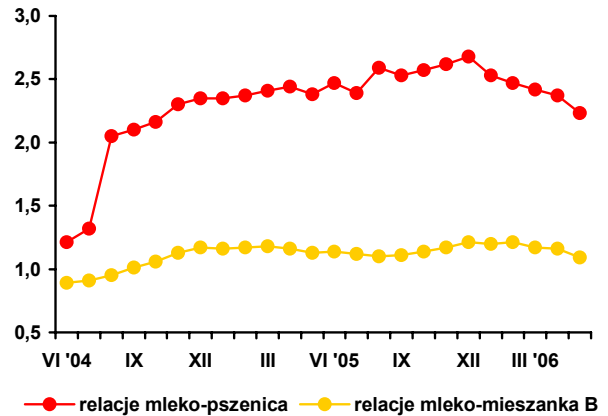
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 811	2 602	2 362	528	928	1 865	3 065	2 946	980	1 270
2005 III	1 724	2 632	2 457	693	894	1 946	3 042	3 855	1 642	1 193
IV	1 776	2 638	2 258	707	915	1 963	3 061	2 298	1 517	1 204
V	1 761	2 655	2 383	575	903	1 896	3 060	2 229	1 530	1 358
VI	1 800	2 453	2 199	467	888	1 682	2 885	3 640	2 147	1 084
VII	1 910	2 589	2 523	507	927	1 625	3 185	3 695	1 566	1 311
VIII	1 837	2 539	2 346	500	901	2 268	2 911	3 258	696	1 068
IX	1 803	2 502	2 328	471	918	2 216	2 928	2 686	1 163	1 093
X	1 848	2 643	2 411	522	1 007	1 856	3 209	3 861	551	1 407
XI	1 876	2 709	2 451	524	1 008	2 196	3 098	3 097	816	1 378
XII	1 769	2 642	2 399	451	1 129	1 844	3 302	3 039	1 029	1 356
2006 I	1 853	2 635	1 981	515	1 016	2 114	2 946	3 197	571	1 426
II	1 790	2 671	1 918	475	1 443	1 695	3 006	3 232	585	1 255
III	1 854	2 810	1 871	501	1 010	1 554	3 152	2 518	523	1 270
IV	1 843	2 703	1 713	306	970	1 958	3 003	2 691	485	1 188
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	99,4	96,2	91,6	61,1	96,0	126,0	95,3	106,9	92,7	93,5
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	103,8	102,5	75,9	43,3	106,0	99,7	98,1	117,1	32,0	98,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

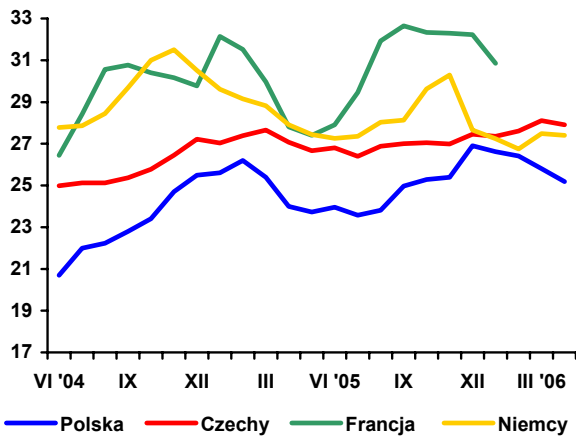
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

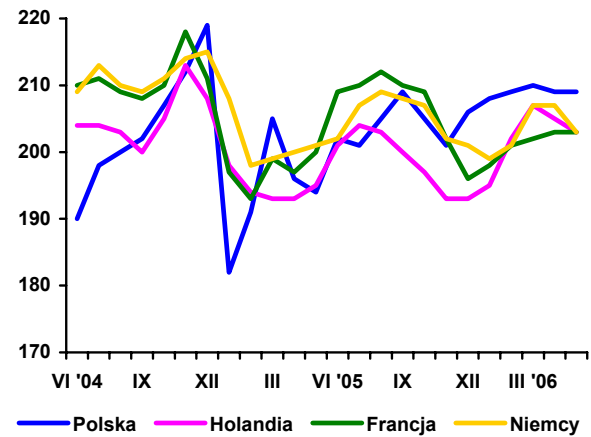
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

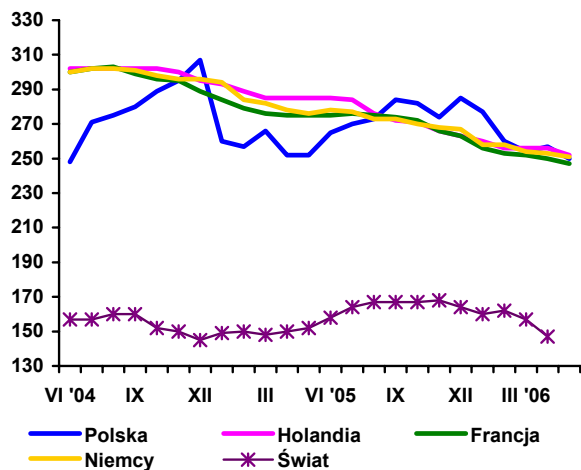
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

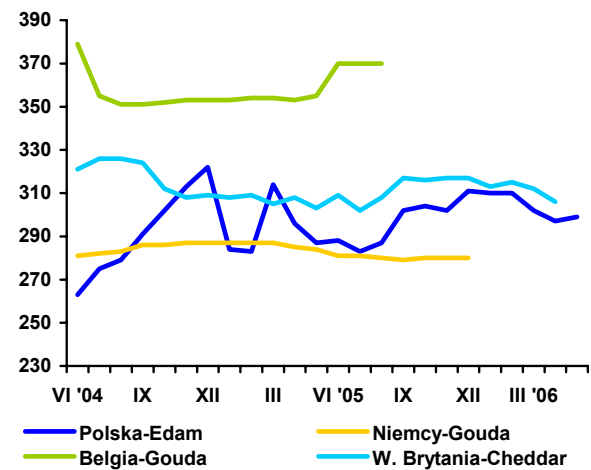
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W kwietniu 2006 r. nastąpił spadek eksportu mięsa wołowego. Jego sprzedaż na rynki zagraniczne wyniosła 10,5 tys. ton i była o ok. 5 tys. ton mniejsza niż w poprzednim miesiącu. Ceny transakcyjne mięsa wołowego świeżego i chłodzonego kształtowały się na poziomie 2,40 EUR/kg i były o 4% niższe w porównaniu do marca br. Ceny mięsa wołowego mrożonego obniżyły się z 3,20 EUR/kg w marcu br. do 2,66 EUR /kg (o17%). Średnia cena w eksporcie żywca wołowego i cielęcego wynosiła 3,83 EUR/kg wagi żywej i była o ok. 30% wyższa niż w poprzednim miesiącu 2006 r. Nastąpił wzrost sprzedaży cieląt na rynki zagraniczne – z ok. 60 tys. sztuk w marcu br. do ok. 61,4 tys. sztuk w kwietniu br. Państwa członkowskie UE-25 są głównym rynkiem zbytu polskiej wołowiny i sytuacja na tym rynku decyduje o zmianach w poziomie eksportu. W kwietniu br. nastąpił 36% spadek sprzedaży mięsa wołowego chłodzonego do UE-15, co wpłynęło na obniżenie całego eksportu mięsa i żywca wołowego. W kolejnych miesiącach 2006 r. w eksporcie wołowiny będzie utrzymywała się tendencja wzrostowa, powodowana większą krajową produkcją wołowiny, utrzymującym się popytem na ten gatunek mięsa w UE i wyższymi cenami.

Ceny referencyjne wołowiny w UE-25, po okresie wzrostu w I kwartale br. ustabilizowały się w kwietniu i maju br. na poziomie 327-328 EUR/100 kg tuszy bydła dorosłego kl. R3, a w czerwcu nastąpił ich spadek do 321,1 EUR/100kg. W Polsce ich poziom również obniżył się z 240-244 EUR/100kg w okresie kwiecień-maj br. do 239,9 EUR/100 kg w czerwcu. W I półroczu 2006 r. w państwach członkowskich tendencje rozwoju cen referencyjnych były zróżnicowane. Ich wzrost miał miejsce w Czechach (z 257,5 do 277,1 EUR/100 kg), w Danii (z 287,8

do 327,9 EUR/100kg), w Wlk. Brytanii (z 289,9 do 310,6 EUR/100kg), w Szwecji (z 261,7 do 279,6 EUR/100kg). W pozostałych krajach w odnotowano spadek cen w tym samym.

Na rynku krajowym, w marcu i w kwietniu br., ceny skupu żywca wołowego utrzymywały się na poziomie 4,18-4,19 zł/kg wagi żywej i były zbliżone do analogicznych miesięcy poprzedniego roku. W maju 2006 r. pod wpływem sytuacji cenowej na rynku unijnym nastąpił spadek cen skupu żywca wołowego do 4,17 zł/kg i były one zbliżone do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Spadkowi cen skupu bydła towarzyszyły niższe ceny skupu cieląt. W maju br. cena skupu cieląt wynosiła 10,82 zł/kg wagi żywej i była o ok. 5 % niższa w porównaniu do poprzedniego miesiąca br. Jednak w ciągu pięciu miesięcy 2006 r. ceny skupu cieląt kształtowały się na poziomie wyższym niż w analogicznym okresie 2005 r., co wskazuje na utrzymujące się zainteresowanie chowem bydła. W miesiącach styczeń-kwiecień 2006 r. ceny zbytu i ceny detaliczne wołowiny rosły wolniej od cen skupu bydła i pogorszyły się więc relacje cen na poziomie przetwórstwa i handlu w stosunku do cen otrzymywanych przez producentów. Natomiast w maju 2006 r. niewielki wzrost cen zbytu i cen detalicznych mięsa wołowego oraz spadek cen skupu bydła przyczyniły się do poprawy tych relacji.

Od stycznia do maja 2006 r. skup żywca wołowego i cielęcego wyniósł 65,1 tys. ton i był o 8 tys. ton większy niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku. O jego wzroście decyduje wyższa produkcja wołowiny w br.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2004	VIII	9,6	9,9	3,8	5,5	0,2
	IX	11,4	10,8	3,8	6,3	0,7
	X	11,4	11,3	3,8	6,2	0,5
	XI	11,3	10,5	3,1	6,9	0,1
	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	18,5	4,5	13,8	0,7
	IV	13,0	14,6	3,2	10,5	1,7
	V	15,0	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
	IX	3,86	8,96	13,83	15,52	3,58	4,02
	X	3,81	9,63	13,94	15,63	3,66	4,10
	XI	3,78	9,48	13,96	15,77	3,69	4,15
	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73	4,31
	II	4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
	III	4,18	11,53	14,95	17,05	3,57	4,08
	IV	4,19	11,18	15,01	17,05	3,58	4,07
	V	4,17	10,82	15,05	17,13	3,61	4,11
w % ceny	sprzed roku	99,7	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,6	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych GUS.

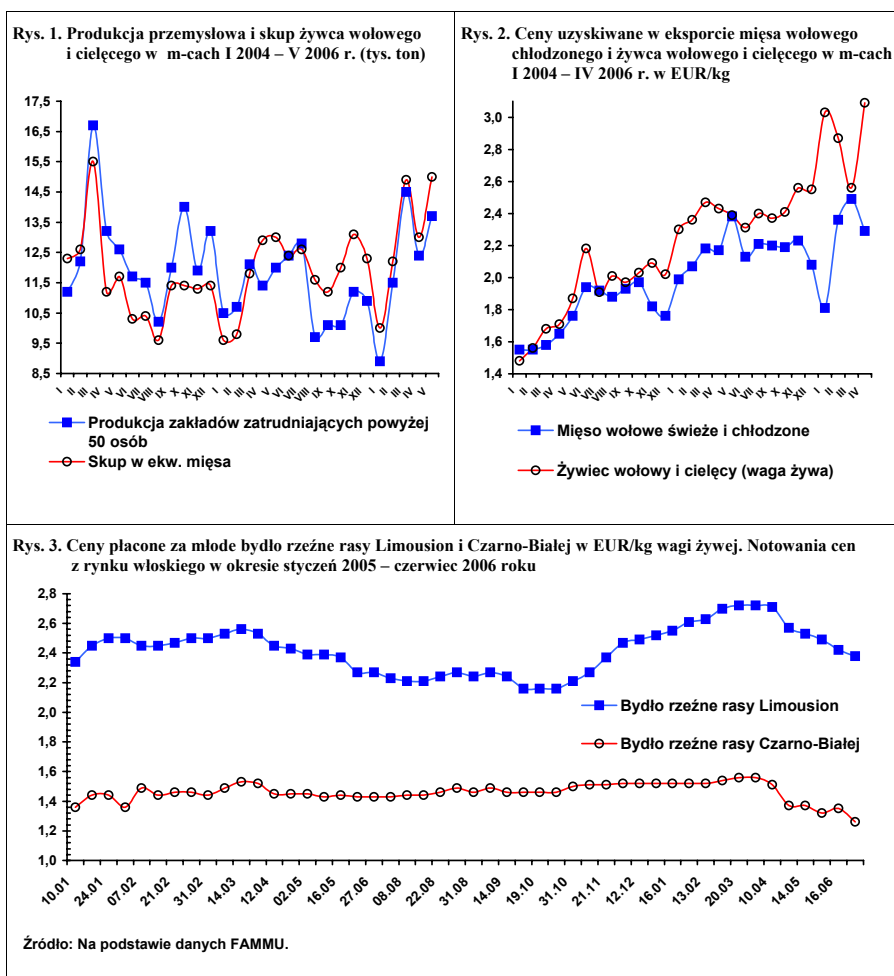
Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	XI 2005	XII 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	V 2006	VI 2006	VII ^a 2006
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	3,94	3,85	3,85	4,06	4,16	4,31	4,30	4,35	4,45
Buhaje kl. R	4,43	4,36	4,42	4,52	4,63	4,76	4,77	5,13	4,93
Krowy R+O+P	3,15	2,99	3,10	3,23	3,29	3,50	3,43	3,46	3,56
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,35	9,70	9,90	10,14	10,08	10,43	10,19	10,33	10,27
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 574	9 503	9 546	9 834	9 987	10 052	10 106	10 395	10 330
Ćwierci z krów rzeźnych	7 221	6 653	6 782	7 428	7 392	7 992	7 813	8 049	8 296
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^b :									
UE-25	287,54	299,80	302,27	309,54	318,60	328,78	327,27	328,27	313,92
Polska	221,43	224,52	226,29	235,64	239,38	242,45	239,60	246,44	244,45

^a z powodu braku danych podany jest ostatni tydzień miesiąca

^b ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

W końcu ubiegłego roku przewidywano, że produkcja trzody chlewnej w I półroczu 2006 r. będzie większa niż w I półroczu 2005 r. o około 10% i w związku z tym jej ceny spadną. Rzeczywistość potwierdziła tę sytuację. Meldunkowy skup trzody w ciągu pierwszych pięciu miesięcy był większy niż przed rokiem o 12,6%. Średnia cena skupu trzody w tym okresie wyniosła 3,35 zł/kg i była niższa od średniej ceny w pierwszych pięciu miesiącach 2005 r. o 12%. Spadek cen osłabił opłacalność chowu i tempo jej rozwoju, ale pobudził też popyt krajowy, bo obniżyły się ceny detaliczne wieprzowiny. Spadek cen poprawił również konkurencyjność polskiej wieprzowiny na wspólnym rynku. Skutki tej poprawy, do której przyczynił się także wzrost cen trzody w innych krajach unijnych, powinny wyrazić się przede wszystkim spadkiem importu w okresie letnim.

Marcowa stopa wzrostu pogłowia trzody wyniosła 7,1% i była nieco niższa niż listopadowa (7,6%). Znacząco obniżyła się natomiast stopa wzrostu pogłowia macior prośnych, bo z 13,3% w listopadzie 2005 r. do 4,3% w marcu 2006 r. W II kwartale warunki chowu były nieco gorsze niż w I kwartale i dlatego stan macior prośnych w lipcu 2006 r. może być podobny do ubiegłorocznego. Ogólna liczba pogłowia trzody w tym okresie może być jeszcze większa o 3-5% niż w lipcu 2005 r. i wynieść 18,7-19,0 mln szt. gdyż więcej będzie świń w wieku kilku miesięcy.

Podaż trzody w II półroczu 2006 r. będzie więc większa aniżeli w II półroczu 2005 r. o około 8%. Perspektywy dla producentów trzody chlewnej nie są dobre. W III kwartale ceny skupu trzody sezonowo wzrosną, ale będą nieco niższe aniżeli w III kwartale poprzedniego roku. Obawy o warunki chowu i jego rozwój odnoszą się do IV kwartału 2006 r. i pierwszych kilku miesięcy 2007 roku.

W IV kwartale ceny skupu trzody z pewnością będą znacząco niższe niż w IV kwartale 2005 r., a ceny zbóż prawdopodobnie wyższe, zależnie od wysokości tegorocznych zbiorów. Spadek cen trzody w pierwszych kilku miesiącach 2007 r. zapowiada pogorszenie opłacalności produkcji żywca wieprzowego. Jednakże wciąż nie pozbawione są racji nadzieje na spadek importu i wzrost eksportu wieprzowiny. Spełnienie się tych nadziei mogłoby wpłynąć korzystnie na poziom cen żywca wieprzowego w Polsce. Ich zasadność zweryfikują niedostępne na razie wyniki handlu zagranicznego wieprzowiną w II kwartale, a następnie w III kwartale br., które w I kwartale były tylko nieznacznie lepsze niż w IV kwartale 2005 roku.

W II kwartale 2006 r. średnie ceny skupu trzody w Unii Europejskiej znacząco wzrosły w porównaniu z II kwartałem 2005 r., podczas gdy w Polsce ceny wieprzowiny klasy E wyrażone w euro utrzymały się w tym okresie na poziomie ubiegłorocznym, a w walucie krajowej spadły. Wygląda na to, że również w III kwartale średnie ceny trzody w Unii będą istotnie wyższe niż w III kwartale 2005 r. i wyższe niż w rekordowym pod tym względem II kwartale 2004 r. Ceny trzody porównywalnej jakości w Polsce będą więc przypuszczalnie znacznie niższe niż w innych krajach unijnych.

W UE-15, w 2003 r. mieliśmy do czynienia z wysokim poziomem produkcji i niskim poziomem cen, analogicznie jak w Polsce. W Polsce jednak ceny trzody w ciągu 2004 r. wzrosły o 30%, natomiast w UE-15 zaledwie o 8%. Dlatego w Polsce nastąpiła szybka odbudowa produkcji i ceny kolejny rok z rzędu spadają, a w UE-15 po ubiegłorocznej stagnacji, osiągną wyższy poziom niż w roku poprzednim.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów	
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b
2003 I-XII	2 006,0	129,4	250,5	288,9	58,6	98,2
2004 I-XII	1886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2
X	94,0	104,8	15,4	.	14,3	.
XI	93,7	98,7	16,1	.	17,0	.
XII	108,4	114,5	17,4	.	12,9	.
2005 I-XII	1945,0	103,1	242,0	112,6	205,0	161,4
I	85,4	80,3	15,5	64,2	10,1	.
II	95,5	92,3	15,9	55,4	12,7	.
III	116,0	96,6	19,2	69,8	14,8	324,4
IV	102,5	95,3	19,8	108,2	11,8	421,4
V	115,9	116,0	22,2	165,1	11,8	131,0
VI	113,1	116,9	26,3	224,1	12,3	74,7
I-VI	942,0	96,3	108,0	85,0	79,0	207,9
VII	104,1	111,7	25,5	169,9	16,3	105,2
VIII	111,7	128,8	24,9	261,1	21,0	142,9
IX	100,5	103,3	26,0	206,3	20,8	131,6
X	108,5	115,4	22,0	142,9	22,0	153,8
XI	109,9	117,3	22,7	141,0	20,9	122,9
XII	116,2	107,2	24,6	93,5	15,2	117,8
2006 I	109,6	128,3	18,2	117,4	12,9	127,7
II	105,3	110,3	19,4	122,0	11,9	93,7
III	122,0	105,2	22,0	114,6	16,8	113,5
IV	114,4	111,6	18,2	91,9	9,6	81,4
V	128,8	111,1	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provit i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: Żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2004 I-XII	4,11	44,40	9,2
IX	4,95	37,96	13,0	97,5	5,1	176,3	2,8	120
X	4,65	38,92	11,9	93,8	5,0	173,5	2,7	116
XI	4,55	38,01	12,0	92,3	4,9	171,6	2,7	124
XII	4,41	37,38	12,8	90,4	4,9	169,5	2,6	130
2005 I-XII								
I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,50	4,3	160,92	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,44	4,1	160,64	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	78,12	4,3	161,06	2,1	120
IV	3,34	37,92	8,8	77,99	4,3	161,05	2,1	117
V	3,35	37,54	8,9	76,82	4,4	160,53	2,1	114

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27
VII	6,14	13,80	16,35	10,39	15,52	20,85	12,16	112,5	127,5	117,0
VIII	6,09	13,66	16,48	10,41	15,36	20,73	12,16	112,4	125,8	116,8
IX	6,48	13,60	16,49	10,48	15,36	20,75	12,31	112,9	125,8	117,5
X	6,09	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,96	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,78	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
III	4,45	11,02	15,48	9,08	12,29	19,47	11,70	111,5	125,8	128,9
IV	4,38	11,18	15,34	9,03	12,46	19,12	11,78	111,4	124,6	130,5
V	4,39	11,22	15,45	9,03	12,53	19,19	11,67	111,7	124,2	129,2

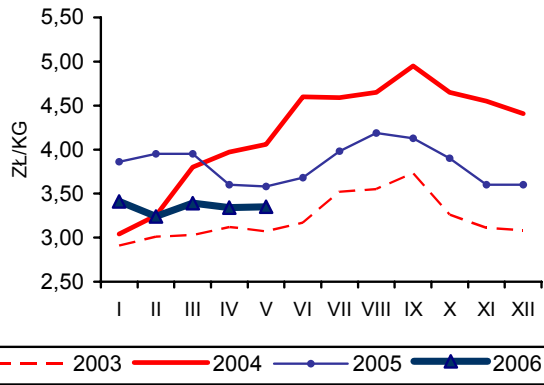
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

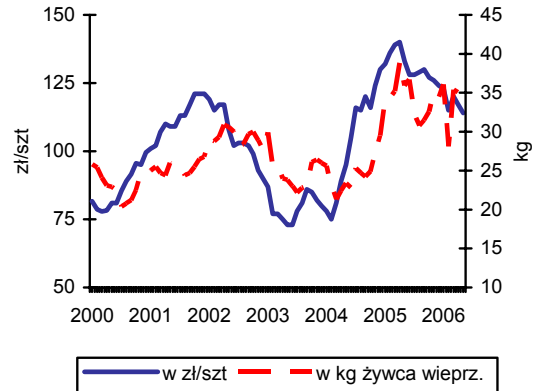
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004							
VI	145,74	137,65	149,38	122,47	94,4	92,1	112,4
VII	150,12	143,51	156,79	128,89	95,6	91,5	111,3
VIII	143,59	147,17	159,86	128,39	102,5	92,1	114,6
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005							
I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	93,5	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006							
I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
IV	141,80	121,19	151,22	126,73	85,5	80,1	95,6
V	141,52	122,18	151,08	128,35	86,3	80,9	95,2
VI	153,86	124,92	167,94	133,86	81,4	74,4	93,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

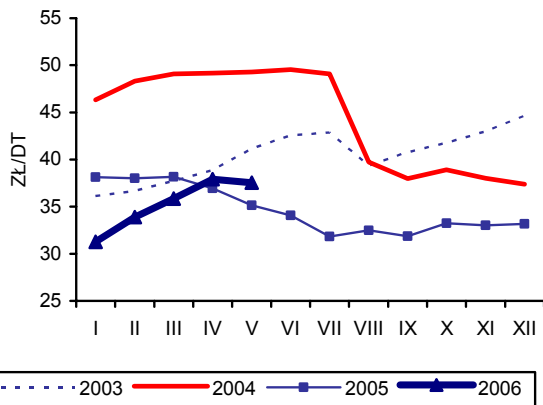
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

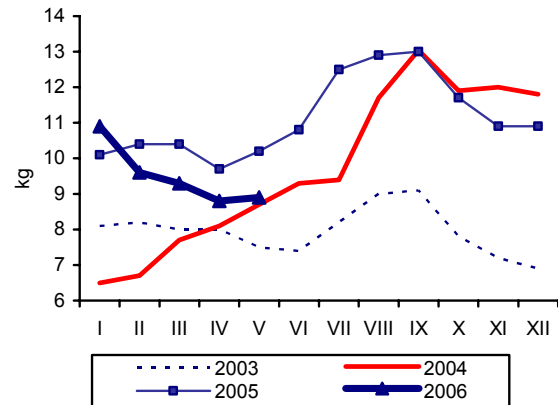
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

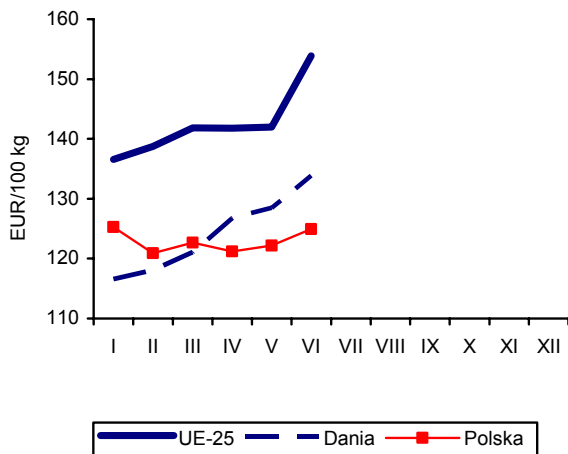
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

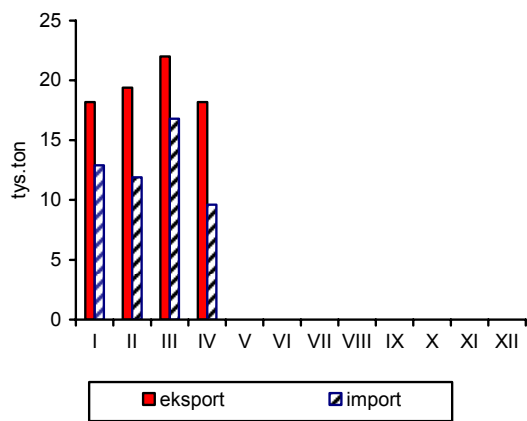
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W maju 2006 r. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego ukształtowała się na poziomie 91,6 tys. ton i była o ponad 9% większa niż w kwietniu i aż o 17,7% większa niż w maju 2005 r. Podstawą tego wzrostu był odradzający się popyt wewnętrzny, gdyż obroty handlu zagranicznego ulegają wyraźnemu zmniejszeniu.

Na początku 2006 r. utrzymywała się jeszcze dobra koniunktura eksportowa, o czym świadczy nieco wyższy poziom eksportu w styczniu 2006 r. niż w styczniu 2005 r. W następnych miesiącach koniunktura zaczęła się pogarszać. Znalazło to odzwierciedlenie w spadkowej tendencji eksportu drobiu z Polski. W lutym wolumen tego eksportu był o 17% mniejszy niż w styczniu. W marcu obserwowano dalszy silny jego spadek, o 21% w stosunku do lutego. W kwietniu tempo tego spadku jeszcze się nasiliło. Eksport drobiu był o 30% mniejszy w relacji do stycznia i o 34% w relacji do kwietnia 2005 r. W pierwszych czterech miesiącach 2006 r. wyeksportowano z Polski o 2667 tys. ton, tj. 5,4% mniej mięsa i przetworów z drobiu niż w roku poprzednim. Jest to efekt perturbacji związanych z ptasią grypą nie tylko w Polsce, ale także u naszych partnerów z UE, która stanowi główny rynek zbytu dla polskiego towaru.

W marcu 2006 r. odnotowano silny, bo 14% wzrost importu mięsa drobiowego do Polski w relacji do poprzedniego miesiąca. W kwietniu przywóz drobiu był o 14% mniejszy niż w marcu, ale o 34,5% większy niż przed rokiem. W pierwszych czterech miesiącach 2006 r. sprowadzono do Polski o ok. 12 tys. ton, tj. o 70% więcej mięsa drobiowego niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Saldo obrotów pozostało dodatnie ale silnie się zmniejszyło z ok. 6,3 tys. ton w styczniu do ok. 2,3 tys. ton w kwietniu 2006 r.

W 2005 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca było o 2% większe niż w 2004 r. Jednak w drugim półroczu, z uwagi na ptasią grypę, przyrost konsumpcji był nieco wolniejszy niż w pierwszej połowie roku. Spożycie wędlin drobiowych było stabilne i podobnie jak w roku poprzednim, większe w drugim półroczu niż w pierwszym. Dane GUS nie potwierdzają spadku konsumpcji drobiu w 2006 r. Jednakże informacje z rynku świadczą o tym jednoznacznie – zmniejszenie sprzedaży, obniżające się ceny na rynku drobiarskim. Obawy związane z ptasią grypą niewątpliwie wywarły negatywny wpływ

na poziom spożycia mięsa drobiowego. Duże firmy, szczególnie spółki giełdowe, nie odczuły istotnych zmian w popycie na wyroby markowe. Mniejsze zaufanie wykazywali natomiast klienci małych sklepów i bazarów, sprzedających towar pochodzący z drobnych ubojni. Wiosenne przeloty ptaków w 2006 r. przyczyniły się do odrodzenia obaw wśród części konsumentów drobiu. Potwierdzają to niskie i spadające ceny drobiu w tym okresie. Brak aktualnych danych o spożyciu nie pozwala śledzić bieżących jego zmian.

Od sierpnia 2005 r. obserwuje się coraz wolniejszy spadek cen pasz przemysłowych. Nadal jednak są one niskie. Spadające na początku roku ceny skupu spowodowały jednak zmniejszenie opłacalności produkcji żywca drobiowego. W kwietniu 2006 r. średnie ceny mieszanki DK grower obniżyły się o dalsze 0,7% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Spadkowy trend kontynuowany był również w maju. Ceny płacone hodowcom kurcząt, które w poprzednich miesiącach wykazywały znaczącą tendencję spadkową, w kwietniu 2006r. ustabilizowały się, a w maju i czerwcu nawet nieznacznie wzrosły. Poprawiło to nieco niską opłacalność produkcji żywca. Mimo to zainteresowanie hodowców zakupem piskląt było małe. Mięso kurcząt w zbyciu potaniało w pierwszych trzech miesiącach 2006 r. W kwietniu ceny zbytu kurcząt wzrosły o 7% w relacji do marca, a w maju o 12% w relacji do kwietnia. W czerwcu nastąpiła stabilizacja cen zbytu kurcząt na poziomie wyższym niż w styczniu. Ceny detaliczne tuszek kurcząt wahają się, jednak w kwietniu i maju odnotowano ich wzrost odpowiednio o 5 i 16%.

W maju 2006 r. na rynku indyków zanotowano 5-procentową redukcję cen piskląt. Ceny skupu żywca indyczego wzrosły w maju i czerwcu po siedmiomiesięcznej tendencji spadkowej. Natomiast ceny zbytu nadal spadają. W relacji miesiąc do miesiąca obniżyły się one w maju o 4,4% a w czerwcu o 0,3%.

W maju 2006 r. relacja przeciętnej ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce i w UE była zbliżona do poziomu z kwietnia. Ceny w Polsce były o 37% niższe niż w UE-25. Największe różnice w badanej grupie państw członkowskich Wspólnoty występowały między Polską a Niemcami (ceny w Niemczech były o 64% wyższe niż w Polsce) oraz Francją (ceny o 61% wyższe). Zmniejszyła się natomiast różnica między poziomem cen sprzedaży kurcząt w Polsce i w Słowacji.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
I	55,2	62,0	74,4	89,1
II	57,2	58,1	71,0	84,0
III	59,2	68,2	84,9	94,3
IV	62,1	68,3	82,7	83,7
V	57,8	69,0	77,8	91,6
VI	56,8	66,2	79,6	
VII	63,6	68,4	82,9	
VIII	61,0	70,8	86,3	
IX	65,1	73,5	87,3	
X	67,1	76,4	91,4	
XI	58,9	71,4	91,6	
XII	62,1	75,3	90,9	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3 205	6 937	10 392	13 228
II	4 718	6 962	11 750	12 505
III	3 885	7 922	13 460	11 888
IV	5 093	6 850	13 863	9 177
V	9 744		12 971	
VI	7 805		13 310	
VII	8 202		14 862	
VIII	5 096		14 156	
IX	6 090		15 893	
X	11 737		21 889	
XI	5 954		16 802	
XII	2 444		11 703	
RAZEM	73 973		171 051	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 lipca 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe		Wędliny drobiowe	
	2004	2005	2004	2005
I	1,41	1,46	0,20	0,20
II	1,46	1,47	0,21	0,21
III	1,54	1,55	0,22	0,22
IV	1,62	1,67	0,22	0,22

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,993	0,994	1,001	0,963	0,940	0,961	0,881	0,947	1,083	0,978
II	0,398	1,000	1,019	1,010	0,993	0,992	1,055	1,089	0,976	1,040
III	0,975	0,993	1,028	0,962	1,011	0,975	1,108	0,905	1,019	0,907
IV	0,982	0,993	1,000	1,001	0,986	1,000	0,898	1,071	1,029	1,056
V	0,992	0,997	1,000	1,029	1,057	1,021	1,231	1,124	1,108	1,164
VI	0,992		1,000		1,010	(1,033) ^a	0,930	(1,008) ^a	1,019	
VII	0,901		1,000		1,013		1,050		0,983	
VIII	0,917		1,009		1,013		1,013		1,023	
IX	0,998		1,009		0,980		0,883		0,959	
X	0,996		1,000		0,927		0,865		0,880	
XI	0,996		0,982		0,942		0,941		0,891	
XII	1,001		1,000		0,970		0,979		0,973	

^a w nawiasach - dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	1,000	1,000	0,956	0,920	1,035	0,934
II	1,000	1,017	0,947	0,991	0,992	0,990
III	1,000	1,000	1,005	0,939	0,923	0,979
IV	1,000	1,000	1,048	0,988	1,083	0,975
V	1,000	0,949	1,101	1,022	0,967	0,966
VI	1,000		1,009	(1,050)	1,041	(0,997)
VII	1,000		0,961		1,020	
VIII	1,000		1,007		0,989	
IX	1,055		1,033		0,997	
X	1,000		0,998		0,906	
XI	1,000		0,922		0,981	
XII	1,000		0,931		1,024	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2005 VI	1,39	1,17	1,09	1,26	1,56	1,18	1,16	1,27
VII	1,33	1,11	1,05	1,20	1,50	1,13	1,13	1,21
VIII	1,28	1,10	1,05	1,19	1,41	1,09	1,17	1,18
IX	1,38	1,19	1,15	1,28	1,53	1,18	1,11	1,22
X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47
XII	1,79	1,50	1,47	1,53	1,28	1,48	1,45	1,40
I	1,87	1,59	1,55	1,60	1,56	1,54	1,61	1,49
II	1,59	1,41	1,29	1,34	1,30	1,35	1,44	1,32
2006 III	1,87	1,64	1,35	1,57	1,57	1,60	1,56	1,46
IV	1,75	1,50	1,33	1,42	1,54	1,39	1,38	1,36
V	1,64	1,39	1,15	1,33	1,61	1,30	1,49	1,37
VI	1,51	1,28	1,15	1,29	1,78	1,20	1,54	1,39

Źródło: Dane MRiRW.

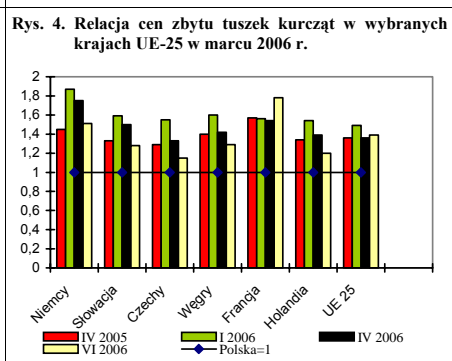
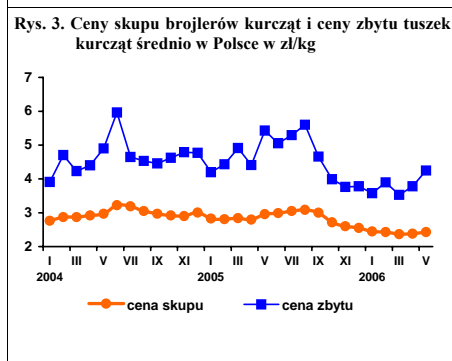
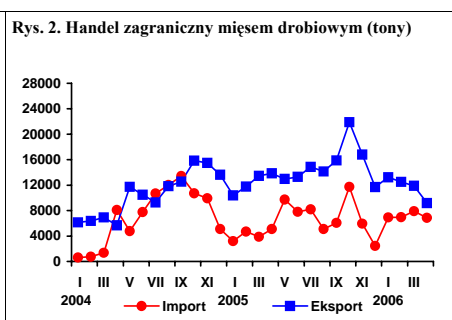
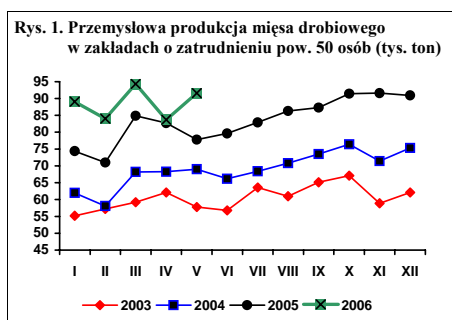
Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP												ZBYT											
	Brojler kurecząt						Brojler indyka						Tuszką kurecząt z szyją						Tuszką indyka					
	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.				
2005 I ^a	2,81	2,83	2,85	2,85	3,93	-	4,01	4,32	4,15	4,08	4,33	7,46	7,48	6,94										
II	2,79	2,78	2,81	2,86	3,71	-	3,82	4,58	4,38	4,32	4,58	7,44	-	-										
III	2,78	2,87	2,95	2,81	3,77	3,45	3,79	4,90	4,94	-	4,89	6,59	7,21	-	6,22									
IV	2,81	2,75	2,79	2,84	4,06	-	3,87	4,46	4,38	4,20	4,56	7,37	7,50	-	6,68									
V	-	3,00	3,07	2,93	4,35	-	4,35	5,49	5,45	5,47	5,35	7,48	7,91	-	6,72									
VI	3,02	3,01	3,06	2,94	4,45	4,22	4,31	5,04	5,04	5,00	5,12	6,50	7,94	-	6,93									
VII ^b	3,00	3,06	3,07	3,00	4,21	4,23	4,23	4,23	5,20	5,12	5,53	7,06	7,93	-	6,83									
VIII	3,06	3,10	3,10	3,04	4,25	4,30	4,25	4,25	5,30	5,24	5,57	6,78	7,92	-	6,81									
IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,30	4,30	4,64	4,56	4,98	6,97	7,88	-	7,04									
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,36	4,36	4,01	3,81	4,47	6,80	7,89	-	6,56									
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,99	3,99	3,78	3,66	4,15	7,52	7,89	-	6,06									
XII	2,49	2,56	2,47	2,58	3,77	4,01	3,69	3,69	3,69	3,87	4,06	7,25	7,77	-	6,15									
2006 I	2,41	2,48	2,43	2,44	3,47	3,64	3,42	3,42	3,53	3,46	3,69	8,03	7,81	-	5,87									
II	2,37	2,44	2,47	2,44	3,44	3,63	3,37	3,37	3,85	3,87	4,04	7,6	7,73	-	5,76									
III	2,34	2,38	2,34	2,38	3,30	3,22	3,15	3,15	3,51	3,36	3,74	7,29	7,72	-	5,53									
IV	2,34	2,38	2,39	2,42	3,27	3,05	3,09	3,09	3,72	3,68	3,98	6,44	6,57	-	5,56									
V	2,40	2,43	2,46	2,44	3,32	3,19	3,18	3,18	4,22	4,21	4,4	7,39	7,67	-	5,44									

^a do czerwca 2005 r. notowania z trzeciego tygodnia miesiąca

^b od lipca 2005 r. średnie ważone miesięczne

Źródło: Dane MRiRW.

Źródło: Dane GUS, MRiRW, CIHZ i CAAC.

Rynek jaj

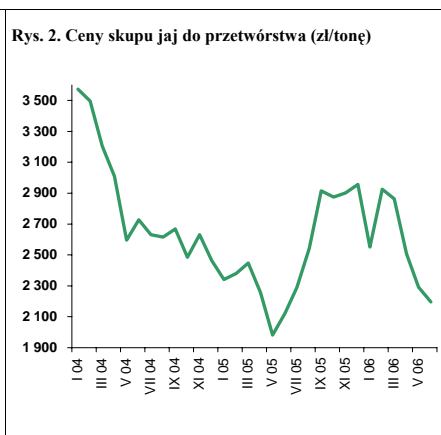
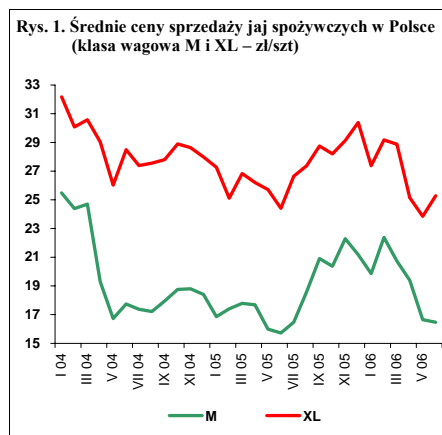
Do maja 2006 r. utrzymywał się, trwający od lutego spadkowy trend cen jaj konsumpcyjnych. W czerwcu br. uległ on zahamowaniu. Jaja podrożały przeciętnie o 3,1% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Największy przyrost cen wystąpił w grupie wagowej S, dotychczas najsilniej taniejącej; wyniósł on 11,2% w stosunku do maja b. r. O 6% podrożały również jaja największe klasy XL. W pozostałych dwóch grupach wagowych nadal utrzymywał się spadkowy trend cenowy: w klasie L ceny spadły o 3,3%, a w M o 1,1%. Ogółem od początku bieżącego roku ceny jaj konsumpcyjnych obniżyły się o 11,5%.

W skupie jaj do przetwórstwa nadal utrzymywała się silna tendencja spadkowa cen, choć już nie tak silna jak w poprzednim okresie. Spadek cen na tym rynku wyniósł w czerwcu 4,2%, podczas gdy jeszcze w maju 9%. W odróżnieniu od miesiąca poprzedniego, w czerwcu jaja kierowane do przetwórstwa taniały szybciej niż na rynku jaj konsumpcyjnych.

Według wstępnych danych Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) eksport jaj świeżych do końca kwietnia 2006 r. był o 14,5% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Ob-

niżył się natomiast import. W pierwszych czterech miesiącach 2006 r. był on o 38% mniejszy niż rok wcześniej. Wolumen importu jest bardzo zmienny w poszczególnych miesiącach, wahając się od prawie 1600 ton w lutym do prawie 200 ton w kwietniu. Bardziej stabilne są obroty przetworami z jaj. Znacząco zwiększył się ich import w relacji do pierwszych miesięcy poprzedniego roku. Od stycznia do kwietnia Polska zaimportowała 985 ton przetworów, tj. 3,5-krotnie więcej niż w tym samym czasie roku poprzedniego. O 33% obniżył się natomiast eksport, który od stycznia do kwietnia 2006 r. wyniósł 758 ton.

Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej od marca 2006 r. wykazują tendencję malejącą. W czerwcu 2006 r. obniżyły się one o ok. 5,7% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Ceny jaj u głównych producentów europejskich są znacząco niższe niż średnio w UE. Najtańszym producentem w czerwcu br. była Holandia, gdzie za 100 kg jaj klasy L i M płacono 69 EUR. W Polsce ceny jaj w czerwcu w relacji do maja, w przeliczeniu na EUR, spadły o 5,1%. Średnio jaja w Polsce były tańsze niż przeciętnie w UE o 2,7%. Nadal jednak polskie jaja pozostawały droższe niż u większości głównych producentów. Ceny jaj w Holandii były w czerwcu o 16% niższe niż w Polsce. Tańsze były również jaja czeskie, niemieckie i francuskie.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	855	456	3 770	5 580	65	219	345	186
II	1 452	1 572	3 698	4 749	92	229	343	239
III	1 165	749	3 270	4 894	66	318	207	181
IV	1 320	175	3 721	1 333	44	219	236	152
V	584		3 739		68		222	
VI	290		5 318		114		238	
VII	514		3 932		116		185	
VIII	979		4 420		118		199	
IX	1 033		4 574		218		207	
X	388		6 107		174		323	
XI	1 226		3 920		246		213	
XII	976		2 907		130		163	
RAZEM	10 782		49 376		1 451		2 881	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 lipca 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,974	0,901	0,945	0,954	0,916	0,938	0,975	1,097
II	0,921	1,066	0,987	1,131	1,033	1,127	1,033	1,024
III	1,068	0,990	1,055	1,036	1,022	0,926	0,877	0,981
IV	0,977	0,871	0,963	0,938	0,994	0,935	1,171	1,067
V	0,981	0,949	0,907	0,807	0,904	0,859	0,852	0,753
VI	0,949	1,060	0,993	0,967	0,983	0,989	0,933	1,112
VII	1,010		1,047		1,048		1,023	
VIII	1,111		1,123		1,129		1,178	
IX	1,010		1,171		1,185		1,055	
X	0,981		0,965		0,974		1,037	
XI	1,033		1,063		1,094		1,045	
XII	1,043		0,988		0,950		0,957	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
2005 VI	1,00	0,91	0,92	0,79	1,08
VII	0,98	0,96	1,00	0,98	1,11
VIII	0,88	0,96	0,95	1,01	1,04
IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03
XII	0,91	1,01	0,96	1,04	1,00
2006 I	0,83	0,83	0,79	1,02	0,94
II	0,83	0,83	0,77	0,86	0,91
III	0,81	0,85	0,82	0,86	0,91
IV	0,95	0,99	0,84	1,11	1,01
V	0,92	0,89	0,95	0,81	1,03
VI	0,93	0,88	0,86	0,84	1,03

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W Unii Europejskiej ceny owiec lekkich są niższe niż przed rokiem, a owiec ciężkich wyższe. W czerwcu 2006 r., przeciętna w 25 krajach, cena jagniąt wynosiła 532,7 EUR/100 kg, a owiec ciężkich 460 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny jagniąt były o 1% niższe, a owiec o 13% wyższe niż w czerwcu 2005 roku.

Wyższe niż przed rokiem były też ceny w polskim eksporcie owiec i mięsa baraniego. W okresie styczeń-kwiecień przeciętna cena żywych owiec wyniosła 2,08 EUR/kg, a mięsa baraniego 6,84 EUR/kg. Ceny te były odpowiednio o 21 i 25% wyższe niż w tym samym okresie 2005 roku.

Na rynku polskim ceny skupu żywca baraniego kształtują się poniżej poziomów ubiegłorocznych. W maju cena ta wynosiła 6,09 zł/kg, a więc prawie o 7% mniej aniżeli w maju 2005 r. Niekorzystny wpływ na ceny ma między innymi osłabienie złotego w stosunku do euro.

Pomimo nadal korzystnych warunków, polski eksport owiec i żywca baraniego słabnie. W okresie od stycznia do kwietnia wyniósł on tylko 397 ton w ekwiwalencie mięsa, wobec 718 ton w tym samym okresie ubiegłego roku. Już

w tej chwili widać, że spadek eksportu w całym 2006 r. będzie głębszy niż sądzono. Ocenia się, że w I półroczu może on wynieść tylko 500-600 ton, a w całym roku 1000-1200 ton.

Mniejszy niż przed rokiem był też polski import żywca i mięsa baraniego, choć w tym wypadku spadek był niewielki. W okresie od stycznia do kwietnia br. import ten wyniósł 20 ton, podczas gdy w tym samym okresie 2005 r. 24 tony. Warunki importu są korzystne. W Nowej Zelandii, od początku br. ceny jagniąt o wadze około 15 kg są niższe niż przed rokiem mniej więcej o ok. 20%. Powoli poprawiają się też warunki importu mięsa baraniego z Australii. W czerwcu przeciętna cena jagniąt na tym rynku wyniosła 349 dolarów australijskich za 100 kg i była o 11% niższa niż w czerwcu 2005 roku.

W okresie od stycznia do kwietnia 2006 r. przeciętna cena mięsa baraniego w polskim imporcie wyniosła 9,21 EUR/kg, podczas gdy w tym samym okresie 2005 r. kształtowała się na poziomie 12,02 EUR/kg.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 P	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 200	90
II półrocze	1 146	1 022	980	95
Rok	2 623	2 327	2 200	95

P - prognoza

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	68,8	62,2	409,7	176,9	98,5	93,7	102,6	142,3	61,9	69,4	37,9	213,6	1537,4
2006	39,9	72,9	14,7	269,4	x	x	x	x	x	x	x	x	1200,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	58,0	117,2	3,6	266,5	x	x	x	x	x	x	x	X	95,0
Import 2005	10,7	2,8	6,3	4,3	7,8	2,3	4,9	9,6	8,1	3,7	14,0	3,4	77,8
2006	3,2	9,7	2,9	4,4	x	x	x	x	x	X	x	X	70,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	29,9	346,4	46,0	102,3	x	x	x	x	x	X	x	X	90,0

P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ i CAAC oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2004/2005	6,37	5,95	5,77	6,29	4,92	6,46	7,97	7,36	5,85	7,63	6,67	6,53
2005/2006	6,43	5,91	6,17	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95	6,27	6,45	6,09
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,0	99,3	106,9	87,8	116,1	79,6	102,6	94,3	118,8	82,2	96,7	93,3

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	Zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
01.01.2006	10,62	2,75	22,60	5,85	6,1	1,58	13,0	3,37
29.01.2006	-	-	-	-	6,0	1,57	13,0	3,40
26.02.2006	-	-	-	-	6,2	1,64	13,2	3,50
26.03.2006	-	-	-	-	5,9	1,51	12,6	3,22
23.04.2006	9,14	2,35	19,45	5,01	5,98	1,54	12,7	3,27
21.05.2006	-	-	-	-	5,75	1,45	12,2	3,08
18.06.2006	-	-	-	-	5,53	1,36	11,8	2,91

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2004/2005	19,70	21,00	22,80	22,10	22,10	23,70	24,20	24,12	23,52	24,16	24,16	24,28
2005/2006	23,37	23,46	23,87	23,86	23,71	23,81	23,82	23,27	26,06	27,43	30,36	30,58
miesiąc roku poprzedniego = 100	118,6	111,7	104,7	108,0	107,3	100,5	98,4	96,5	110,8	113,5	125,7	126,2

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-25												
2004/2005	522,8	554,2	593,3	635,6	645,1	613,1	558,2	498,2	539,8	561,7	512,0	536,5
2005/2006	566,4	603,0	624,7	719,5	788,2	772,3	654,4	559,4	521,8	527,4	512,7	532,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,3	108,8	105,3	113,2	122,1	126,0	117,2	112,3	96,7	93,9	100,1	99,3
Włochy												
2004/2005	511,8	570,2	578,8	625,5	634,7	652,1	564,4	535,3	664,5	559,9	553,2	626,0
2005/2006	619,1	628,2	712,9	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1	680,4	642,9	669,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	121,0	110,2	123,2	114,8	110,7	110,9	110,5	107,2	85,3	121,5	116,2	106,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-25												
2004/2005	384,9	377,9	366,0	385,4	391,2	330,9	397,3	385,9	397,9	410,2	423,7	407,9
2005/2006	382,7	378,9	376,8	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7	441,4	455,7	460,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,4	100,3	103,0	99,3	105,2	125,3	102,2	102,1	102,7	107,6	107,6	112,8
Wielka Brytania												
2004/2005	377,0	361,5	357,0	343,3	340,2	350,7	357,1	358,8	365,8	395,8	431,2	412,7
2005/2006	353,4	342,7	331,7	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8	363,5	448,3	462,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,7	94,8	92,9	94,6	102,2	99,1	93,4	92,6	102,7	91,8	104,0	112,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
VIII	66,77	96,2	43,22	88,5	814	100,0	1049	91,9	0,566
IX	67,45	95,0	42,82	86,1	798	97,6	1042	90,8	0,570
X	66,47	93,9	40,64	87,0	780	96,8	1030	89,5	0,578
XI	64,93	96,0	40,11	88,4	759	89,8	1023	90,8	0,585
XII	55,36	89,3	36,34	85,6	750	85,1	1014	92,4	0,584
2006 I	48,36	83,1	34,70	84,8	738	82,7	1012	91,4	0,570
II	45,33	78,4	34,12	85,4	707	80,2	1018	93,8	0,560
III	44,12	76,8	33,03	84,1	720	84,5	1059	98,0	0,640
IV	46,16	77,2	x	x	x	x	x	x	0,630
V	50,18	81,2	x	x	x	x	x	x	0,630
VI	55,95	88,2	x	x	x	x	x	x	0,620

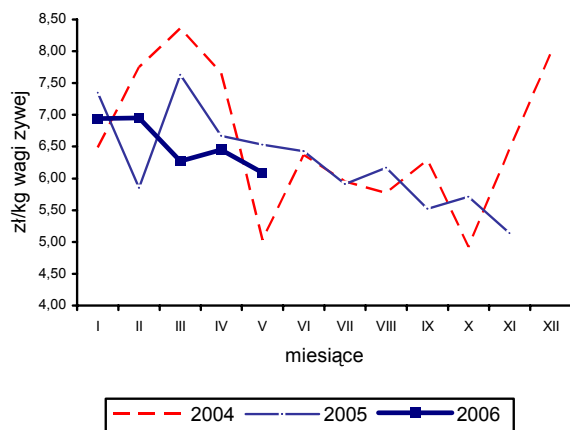
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

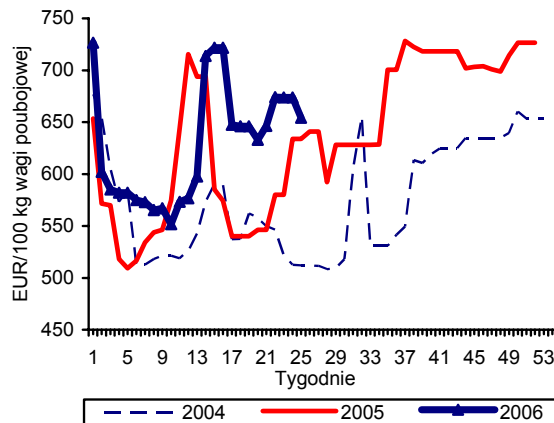
Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2004/2005												
AUD/100 kg cwe	509	475	374	337	351	335	351	348	343	335	341	390
2005/2006												
AUD/100 kg cwe	407	407	384	366	356	346	351	369	346	342	346	349
miesiąc roku poprzedniego = 100	80	86	103	109	101	103	100	106	101	102	101	89

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Ernst&Young Food&Agrobusiness oraz MLA, Australia.

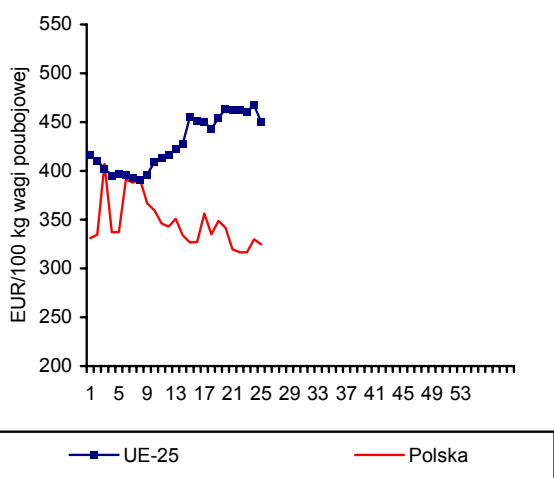
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

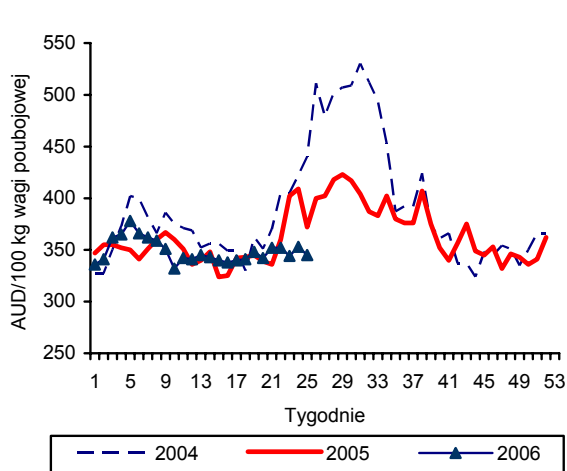
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

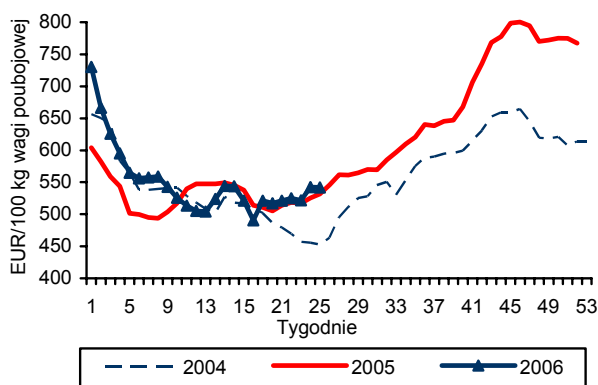
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

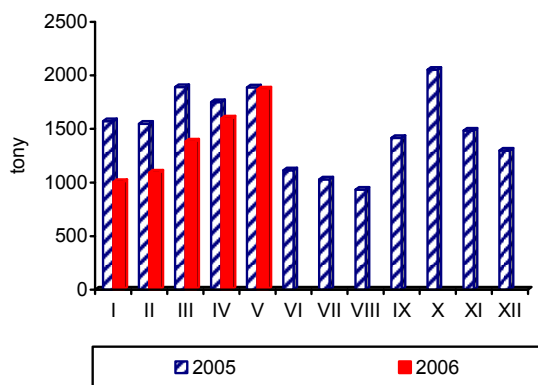
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

W maju zanotowano kolejny spadek połowów na Bałtyku. Złowiono zaledwie ok. 12 tys. ton ryb, tj. o 20% mniej niż przed rokiem. Spadek połowów od początku roku był jeszcze większy i wyniósł 27%. O ponad 30% mniejsze niż w ciągu pięciu miesięcy 2005 r. były wyładunki szprotów i śledzi, za co odpowiada przede wszystkim nadmierna redukcja floty połowiącej ryby pelagiczne. Taka sytuacja zmusza krajowe przetwórnictwo do coraz większego uzależnienia się od dostaw z importu. W maju złowiono rekordową w tym roku ilość dorszy – 1,6 tys. ton. Rybacy spieszą się z połowami, gdyż od połowy czerwca rozpoczyna się okres ochronny, a jak na razie nie ma porozumienia w sprawie uruchomienia odszkodowań za przymusowy postój kutrów w portach.

Produkcja ryb i przetworów rybnych wzrosła w maju br., w porównaniu z analogicznym miesiącem sprzed roku aż o 28,7% i wyniosła 23,4 tys. ton. Ponad 2,5-krotnie więcej wyprodukowano filetów z ryb morskich świeżych i chłodzonych, a o 46% ryb solonych, suszonych i wędzonych. Duży popyt na przetwory śledziowe ze strony rynku niemieckiego powoduje, że ich przetwórstwo wzrosło o 31%. Mniejsza jest w tym roku produkcja przetworów i konserw ze szprotów i makreli.

W okresie styczeń-kwiecień wyeksportowaliśmy 75,6 tys. ton ryb i przetworów rybnych o wartości 758,8 mln zł, tj. o 42 i 30% więcej niż przed rokiem. Spośród głównych gatunków ryb w dalszym ciągu najdynamiczniej rośnie sprzedaż wędzonych łososi (+44,6%) oraz szprotów (+28,1%) śledzi (+25,6%) i dorszy (+12,3%). Te cztery gatunki stanowiły blisko 60% całego wolumenu wywozu. Eksportujemy w większości ryby przetworzone (30,4%), mrożone filety i mięso (18,4%), ryby świeże i chłodzone (16,2%). Nie zmieniła się struktura geograficzna eksportu. Prawie w całości (91%) obroty realizowane są w handlu z krajami Unii Europejskiej (głównie Niemcy – 46% obrotów). Importujemy natomiast surowce dla przetwórstwa: mrożone mięso i filety (45,6%) ryby mrożone (23,1%) oraz ryby świeże (17,0%). Najwięcej sprowadzamy śledzi (29,9% – wzrost wolumenu o 45,2%), łososi (13,1% – wzrost o 58,6%) oraz makreli (11,9% – wzrost o 19,4%) i mintajów (8,3%

– wzrost o 5,8%). Ogólnie w ciągu czterech miesięcy br. import ryb i przetworów rybnych wyniósł 118,8 tys. ton za kwotę 833,9 mln zł. i w porównaniu z rokiem ubiegły był odpowiednio o 24 i 37% wyższy. Ryby kupujemy głównie w krajach UE (48% – Dania, Holandia, Niemcy), krajach stowarzyszonych w EFTA (24% – Norwegia i Islandia) oraz krajach rozwijających się (23% – Chiny, Wietnam). Średnia cena transakcyjna w ciągu czterech miesięcy br. wyniosła po stronie eksportu 10,03 zł/kg, a w imporcie 7,01 zł/kg. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego oznacza to odpowiednio spadek o 9,1% oraz wzrost o 9,8%.

W kwietniu po raz pierwszy od kilku miesięcy wzrosły ceny ryb i przetworów rybnych na szczeblu przetwórstwa. Wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego wyniósł 101,1% (w stosunku do marca) i był obok przetwórstwa mięsnego najwyższy ze wszystkich działów produkcji artykułów spożywczych i napojów. Ceny zbytu karpia wzrosły w maju o 2,4%, a świeżych niepatroszonych pstrągów o 1,8%. Z ryb morskich o ok. 1% zdrożały płaty śledziowe oraz śledzie solone niepatroszone, a filety z morskiczka o 0,6%. W obrocie detalicznym średnie ceny ryb i przetworów rybnych pozostały na poziomie z kwietnia. Nieznacznie zdrożały ryby suszone i wędzone oraz przetwory rybne. W ujęciu rocznym ryby podrożały o 1,8%.

Ceny pierwszej sprzedaży ryb na aukcji rybnej w Ustce wykazywały w czerwcu tendencję spadkową. Duża podaż dorszy przed okresem ochronnym obniżyła średni poziom cen z 5,96 do 5,42 zł/kg. O kolejne 25% potaniała wątroba dorszowa (3,48 zł/kg), a stabilne były ceny flądry (1,66 zł/kg). Oprócz dorszy, które są przedmiotem większości transakcji zawieranych na aukcji handluje się również innymi gatunkami ryb: gładzicą (1,60 zł/kg – spadek o 4,2%), trocią (15,50 zł/kg – wzrost o 10%), turbotem (14,87 – wzrost o 1,0%) oraz ikrą (6,50 zł/kg – spadek o 4,8%). W czerwcu tylko przez jeden dzień można było kupić łososia bałtyckiego (22,6 zł/kg).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Plaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś atlantycki	Pstrąg tęczy
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295
2005 V	10 764	2 540	338	843	527	15 012	33 055	3 207	512
VI	1 997	2 790	119	930	319	6 155	578	21	0
VII	710	1 605	78	817	370	3 580	1 417	61	10
VIII	78	2 358	100	776	489	3 801	2 515	74	2
IX	451	2 311	1 589	892	445	5 688	4 240	183	8
X	852	2 126	1 799	656	299	5 732	4 325	648	23
XI	1 542	1 544	2 035	572	139	5 832	5 175	1 726	0
XII	1 706	550	2 176	346	78	4 856	4 007	8 023	7
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12
III	13 167	868	1 514	890	10	16 449	20 142	2 272	0
IV	12 576	2 195	1 409	530	276	16 986	27 822	2 892	0
V	8 266	1 180	1 610	690	220	11 966	11 108	2042	0
Wskaźnik zmian (%)									
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	76,8	46,5	476,3	81,9	41,7	79,7	33,6	63,7	0,0
$\frac{I-V\ 2006}{I-V\ 2005}$	68,1	69,6	155,6	76,5	51,5	73,4	75,2	89,6	2,2

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	244 222
2005 IV	323	6 527	3 233	8 099	5 254	1 151	573	18 182
V	200	4 981	2 760	7 280	4 856	684	497	15 221
VI	291	4 187	2 830	7 329	4 813	704	507	14 637
VII	180	4 547	2 484	7 076	4 893	690	423	14 287
VIII	315	2 173	3 210	7 932	5 978	647	468	13 630
IX	501	9 350	4 354	9 418	6 567	942	669	23 623
X	717	8 524	5 415	10 536	7 526	942	478	25 192
XI	686	8 186	7 906	11 886	8 871	900	486	28 664
XII	590	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 499
2006 I	434	4 895	5 310	9 897	6 678	873	563	20 536
II	543	4 958	5 500	12 139	8 373	1 101	631	23 140
III	839	9 088	5 849	13 161	9 291	926	716	28 937
IV	847	7 657	4 706	10 195	6 883	782	487	23 405
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{IV\ 2006}{IV\ 2005}$	262,2	117,3	145,6	125,9	131,0	67,9	85,0	128,7
$\frac{I-IV\ 2006}{I-IV\ 2005}$	208,2	107,4	143,0	114,9	121,2	68,4	84,3	119,3

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej

^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję, której wartość wyniosła 14,8 tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2004 I-XII	126,89	47,38	30,64	11,72	10,01	284,09	130,15	71,90	31,15	25,85
2005 I-XII	156,95	57,48	32,57	22,22	13,25	315,49	135,84	73,86	31,7	39,83
2005 I	9,02	4,06	2,52	1,02	0,50	24,79	10,25	7,70	2,41	1,94
II	12,67	4,90	2,78	1,58	1,07	27,48	12,07	7,42	2,45	3,15
III	15,78	4,57	3,43	1,93	2,01	24,99	11,03	5,96	2,49	2,99
IV	15,60	3,86	3,34	1,60	1,69	18,22	6,36	4,56	2,16	2,20
V	12,01	3,92	3,03	1,32	0,87	21,31	7,15	7,24	1,82	1,99
VI	10,87	3,81	2,79	1,51	1,24	21,70	9,25	5,61	1,60	2,39
VII	10,68	4,02	2,30	1,86	0,95	21,19	7,43	5,29	2,75	2,97
VIII	11,84	4,73	1,66	1,49	1,10	25,28	11,21	4,90	3,30	3,04
IX	12,58	5,28	2,23	1,88	1,14	26,04	10,64	6,12	2,32	3,90
X	14,96	5,75	3,22	2,24	0,92	30,29	13,27	6,59	2,89	4,23
XI	16,18	6,14	3,32	2,79	1,03	38,21	18,95	6,77	4,13	5,20
XII	14,76	6,44	1,95	3,00	0,73	35,99	18,23	5,70	3,38	5,83
2006 I	15,14	4,87	3,76	1,79	0,83	28,26	11,82	7,53	2,44	4,36
II	18,24	6,30	3,51	1,84	1,35	34,00	15,33	8,25	2,94	5,78
III	21,86	6,69	3,69	2,43	1,96	35,06	16,32	8,10	2,60	5,77
IV	20,39	5,10	2,96	2,16	1,19	21,55	10,78	3,56	1,86	4,26
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2006 IV 2005	130,7	132,1	88,6	135,0	70,4	118,3	169,5	78,1	86,1	193,6
I-IV 2006 I-IV 2005	142,5	132,0	115,3	134,1	101,1	124,5	136,6	107,0	103,5	196,2

^a bez eksportu z burt statków

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makrela			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 I	4,86	4,60	3,65	3,85	3,90	5,97	6,57	6,06	12,35	4,96
II	4,64	4,83	4,13	3,97	3,68	5,89	6,70	6,04	14,42	5,55
III	5,02	4,90	4,21	3,60	3,30	6,05	5,47	5,95	12,73	5,02
IV	5,14	-	4,25	3,88	3,78	6,37	6,45	6,34	13,17	6,15
V	4,08	5,34	4,26	3,76	3,71	6,12	6,56	6,41	13,89	6,28
VI	4,58	5,37	4,16	3,61	3,36	6,46	8,17	6,76	14,49	5,48
VII	4,69	5,39	4,33	3,54	-	6,38	11,25	6,64	10,00	7,36
VIII	4,22	5,31	4,36	3,57	4,36	6,38	7,81	7,07	12,67	8,26
IX	4,07	5,00	3,94	4,55	4,59	6,27	8,30	7,08	13,83	7,68
X	4,23	4,83	3,89	4,58	6,76	6,04	6,25	7,20	13,72	8,04
XI	4,70	4,55	4,77	5,04	4,67	5,92	8,35	7,29	13,94	7,92
XII	4,54	4,29	4,94	4,84	5,30	6,07	7,99	7,74	14,59	8,37
2006 I	4,10	3,85	4,56	5,08	4,73	6,10	6,96	7,41	13,68	7,26
II	4,06	3,89	4,90	5,40	4,63	5,77	6,40	7,27	12,71	7,73
III	4,10	3,49	4,86	5,51	4,53	6,02	6,92	7,23	14,73	7,72
IV	3,87	3,03	4,83	5,44	5,92	6,08	7,95	7,39	15,65	7,03
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2006 IV 2005	75,3	x	113,6	140,2	156,6	95,4	123,3	116,6	118,8	114,3

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone	Filety z flądry
	Niemcy	W. Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 I	7,44	18,27	18,06	19,00	35,22	31,22	38,39	11,31
II	7,08	18,09	17,13	17,93	32,38	30,64	41,20	10,81
III	7,26	18,32	15,42	16,84	32,81	31,20	42,91	10,79
IV	8,05	18,66	15,17	18,47	34,07	32,28	58,72	11,25
V	8,02	19,57	17,99	18,30	34,87	31,72	53,17	11,14
VI	7,93	19,63	14,68	17,46	35,11	30,40	50,94	10,70
VII	8,00	18,75	17,74	17,07	36,06	33,23	49,23	10,50
VIII	7,93	19,37	17,65	17,30	38,41	30,86	44,74	10,12
IX	7,53	17,70	18,42	18,87	36,11	30,83	38,93	10,03
X	7,48	16,63	17,50	18,02	34,22	31,62	34,74	9,88
XI	7,53	18,21	16,81	18,44	35,50	32,57	40,40	10,25
XII	7,28	17,16	24,08	18,93	34,38	31,94	35,66	9,62
2006 I	7,41	17,96	16,36	17,74	33,83	32,13	36,04	10,36
II	7,09	16,97	15,38	17,12	33,18	31,77	36,90	10,21
III	7,50	17,28	15,11	17,02	34,17	32,66	34,48	10,55
IV	7,86	17,81	15,66	17,95	34,90	33,56	39,94	10,56
Wskaźnik zmian (%)								
IV 2006 IV 2005	97,6	95,4	103,2	97,2	102,4	104,0	68,0	93,9

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 I	8,57	-	7,84	52%	8,76	67%	7,90	60%	5,69	69%	7,33	71%
II	8,59	-	8,14	54%	8,76	67%	7,84	59%	5,67	69%	7,37	71%
III	8,59	-	8,11	54%	8,78	67%	7,86	60%	5,70	69%	7,37	71%
IV	8,37	-	8,07	54%	8,71	67%	7,76	59%	5,83	70%	7,19	69%
V	8,20	-	7,97	53%	8,69	67%	7,80	59%	5,89	70%	7,31	69%
VI	8,39	-	7,97	53%	8,69	67%	7,78	59%	5,93	70%	7,35	70%
VII	8,52	-	7,82	52%	8,69	67%	7,79	59%	5,89	70%	7,34	69%
VIII	8,76	-	7,71	51%	8,91	68%	7,85	59%	5,92	70%	7,40	70%
IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
XI	8,38	-	8,14	53%	9,26	71%	7,87	60%	6,02	71%	7,48	70%
XII	7,55	-	8,34	54%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	68%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	57%	9,24	70%	7,88	60%	5,87	68%	7,40	69%
II	8,10	-	8,70	56%	9,27	70%	7,83	59%	5,92	69%	7,32	68%
III	8,17	-	8,73	56%	9,22	69%	7,77	59%	5,88	69%	7,19	67%
IV	8,26	-	8,93	58%	9,32	70%	7,80	59%	5,89	69%	7,07	66%
V	8,46	-	9,09	58%	9,38	71%	7,67	58%	5,95	69%	7,14	67%
Wskaźnik zmian (%)												
V 2006 V 2005	103,2	x	114,1	x	107,9	x	98,3	x	101,0	x	97,7	x
I-V 2006 I-V 2005	96,7	x	110,0	x	106,2	x	99,5	x	102,5	x	98,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny pierwszej sprzedaży ryb na Aukcji Rybnej w Ustce (zł/kg)

Miesiące	Dorsz (4) ^a	Dorsz (5) ^a	Flądra (25-27 cm)	Flądra (>27 cm)	Wątroba dorszowa	Łosoś bałtycki
2004 XI	6,59	6,20	-	-	5,86	10,23
XII	6,84	6,52	1,62	1,84	6,20	9,71
2005 I	6,76	6,37	1,53	1,88	6,80	-
II	6,23	6,09	1,30	1,33	7,36	12,00
III	6,43	6,25	1,03	1,11	8,05	10,50
IV	6,18	6,12	-	1,20	8,20	9,87
XI	6,34	6,13	1,53	1,78	9,73	-
XII	6,43	6,26	1,70	1,91	10,28	-
2006 I	6,01	5,79	1,56	1,78	10,35	13,28
II	5,84	5,55	1,57	1,73	10,08	13,35
III	6,05	5,70	1,40	1,60	6,65	15,17
IV	6,06	5,90	-	1,69	5,63	16,38
V	6,04	5,77	-	1,63	4,58	19,71
VI	5,63	5,20	-	1,66	3,48	22,60

^a wielkość dorszy: 1 – największy, 5 - najmniejszy

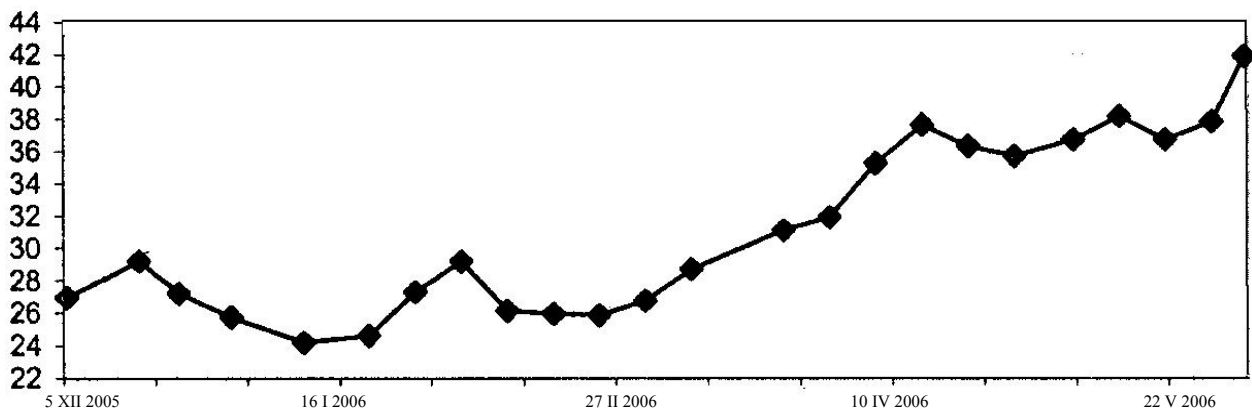
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Aukcji.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

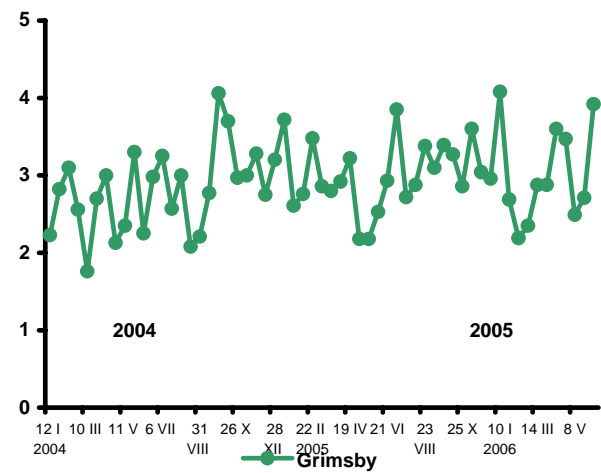
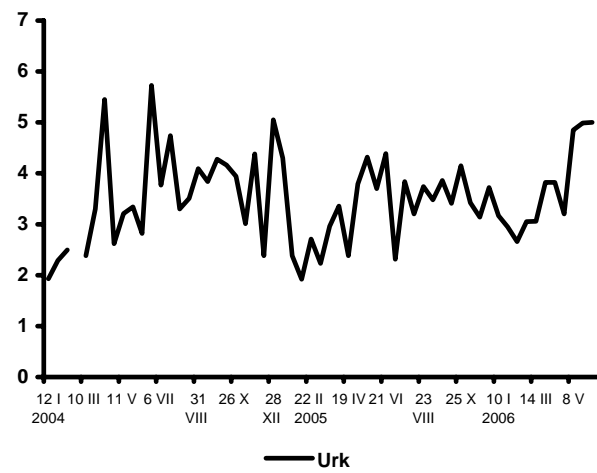
Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005I	13,14	13,24	56,60	6,62	11,96	12,48	11,45	19,41	10,26	11,21	11,48
II	13,12	13,18	56,80	6,66	12,03	12,52	11,55	19,59	10,37	11,32	11,48
III	13,05	13,20	56,60	6,69	12,02	12,64	11,70	19,59	10,41	11,32	11,48
IV	13,05	13,18	56,50	6,68	12,13	12,84	11,95	19,76	10,44	11,38	11,58
V	12,99	13,16	56,60	6,69	12,16	12,93	12,05	19,82	10,53	11,37	-
VI	12,99	13,18	57,00	6,70	12,17	13,00	12,10	19,88	10,54	11,48	-
VII	12,99	13,14	57,10	6,70	12,22	13,06	12,15	19,94	10,57	11,53	-
VIII	13,03	13,22	57,10	6,73	12,20	13,13	12,25	19,94	10,60	11,53	-
IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
XI	13,11	13,19	57,10	6,88	12,74	13,39	12,50	20,12	10,73	11,63	11,79
XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15
2006I	13,19	13,22	56,40	7,01	13,32	13,42	12,60	19,82	10,69	11,68	11,22
II	13,23	13,25	56,60	7,01	13,45	13,48	12,65	19,88	10,69	11,56	11,21
III	13,28	13,19	56,20	7,07	13,49	13,45	12,65	19,94	10,66	11,69	11,27
IV	13,29	13,20	56,60	7,10	13,55	13,52	12,70	19,76	10,64	11,64	11,28
V	13,25	13,14	57,20	7,13	13,57	13,52	12,70	19,82	10,68	11,63	-
Wskaźnik zmian (%)											
V 2006 V 2005	102,0	99,8	101,1	106,6	111,6	104,6	105,4	100,0	101,4	102,3	x
I-V 2006 I-V 2005	101,4	100,1	100,0	105,9	111,7	106,3	107,8	101,1	102,6	102,8	97,7

Źródło: Dane GUS.

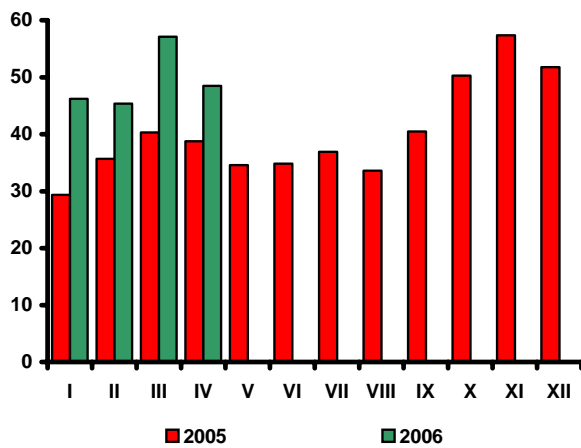
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych lososi w Norwegii (NOK/kg)

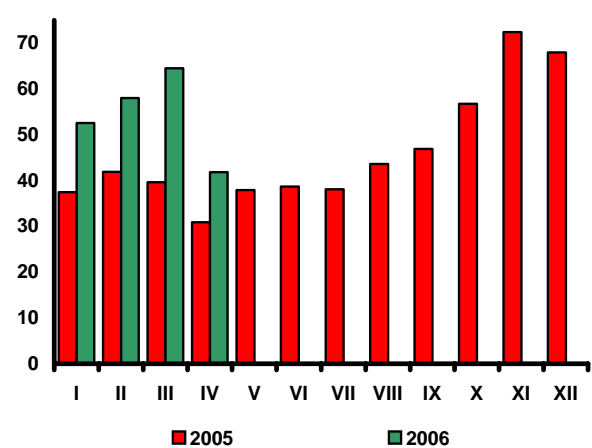
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W I półroczu 2006 r. sytuacja na rynku żywnościowym kształtowała się pod wpływem rosnącej produkcji i podaży przemysłu spożywczego, utrzymującej się wysokiej dynamiki eksportu artykułów rolno-spożywczych, stabilizacji cen detalicznych na poziomie analogicznego okresu przed rokiem, poprawy sytuacji dochodowej ludności i ożywienia popytu wewnętrznego. W pierwszej połowie br. umocniły się, obserwowane w ostatnich miesiącach 2005 r. pozytywne tendencje w gospodarce. Produkcja sprzedana przemysłu w dziale wytwarzającym artykuły spożywcze i napoje, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zwiększyła się o ok. 11% (w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku). Wzrost sprzedaży odnotowano we wszystkich grupach, w tym zwłaszcza w produkcji gotowych pasz dla zwierząt, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, w produkcji tłuszczów roślinnych i zwierzęcych oraz w produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa. Przemysłowe uboje trzody chlewnej wzrosły o ponad 20%, a bydła i cieląt oraz drobiu – odpowiednio o 9-13%. Wyższa niż przed rokiem była także produkcja wędlin (o ok. 7%), śmietany (o ok. 13%), serów dojrzewających (o ponad 10%), serów twarogowych (o ok. 5%), jogurtów (o 36%), a ponadto mąki pszennej, makaronów i cukru.

W pierwszej połowie 2006 r. w handlu zagranicznym artykułami rolno-spożywczymi dynamika eksportu przekraczała dynamikę importu. W porównaniu z I półroczem 2005 r. wzrost wartości wywozu żywności i żywych zwierząt (według CN) wyniósł ok. 24%, a przetworów spożywczych ok. 35%. Prawie dwu i półkrotnie zwiększyła się wartość eksportu olejów i tłuszczów. Import produktów rolno-spożywczych wzrósł o ok. 13%.

Wysokie tempo wzrostu gospodarczego przełożyło się na poprawę sytuacji na rynku pracy i wzrost dochodów ludności utrzymującej się z pracy najemnej i świadczeń społecznych. Nastąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, a stopa bezrobocia obniżyła się do 16,3%. W I półroczu 2006 r. przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie o ok. 5% wyższym, a przeciętna miesięczna real-

na emerytura i renta pracownicza brutto – o ok. 6,5% wyższym niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Poprawa sytuacji dochodowej ludności sprzyjała ożywieniu popytu. Potwierdza to obserwowane w kolejnych miesiącach br. przyspieszenie dynamiki sprzedaży detalicznej. W I półroczu 2006 r. w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) zrealizowana sprzedaż była o ok. 13% wyższa niż przed rokiem (w cenach stałych).

Wzrost eksportu i popytu wewnętrznego hamował spadkowe tendencje cen żywności na rynku krajowym. W okresie styczeń-czerwiec 2006 r. ceny detaliczne żywności podniosły się o ok. 2%, głównie w wyniku znaczącego wzrostu cen owoców i warzyw. Średni poziom cen żywności w I półroczu 2006 r. był zbliżony do notowanego rok wcześniej. Znacząco, bo o ok. 6% zmalały w porównywanych okresach ceny mięsa, w tym drobiowego o ok. 15% i wieprzowego o ok. 7%, przy wzroście cen wołowiny o 4,5%. O ok. 2% mniej niż w I półroczu 2005 r. konsumenci płacili za sery, nieco więcej za mleko spożywcze i śmietanę. Oleje i pozostałe tłuszcze potaniały o ok. 4%, o czym zdecydowały głównie obniżki cen masła i tłuszczów wieprzowych. Ceny w grupie „cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby” spadły o ok. 2%, w tym cukru o 6%. Nieznacznie tańsze niż rok wcześniej było w I półroczu br. pieczywo i produkty zbożowe, z wyjątkiem ryżu. Wzrosły natomiast ceny ryb (o 2,5%) i jaj (o 4%). Istotnie, bo o ponad 12% podrożały warzywa, w tym głównie ziemniaki (o 65%). Ceny owoców podniosły się średnio o 6%, w tym jabłek o 22%, przy spadku cen owoców cytrusowych i bananów.

Spodziewana dalsza poprawa sytuacji na rynku pracy i wzrost wynagrodzeń nominalnych w sektorze przedsiębiorstw wskazują na możliwość utrzymania się w drugiej połowie br. tendencji wzrostowych popytu na żywność ze strony gospodarstw domowych. Z uwagi na przewidywany istotny wzrost produkcji i podaży oraz spadek mięsa należy się liczyć z wydatnym wzrostem konsumpcji tych produktów.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2006 r.

Wyszczególnienie	V 2006			I-V 2006
	IV 2006=100	XII 2005=100	V 2005=100	I-V 2005=100
OGÓŁEM	100,5	101,3	100,9	100,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,3	102,4	99,8	99,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	100,1	101,3	102,0
Odzież i obuwie	99,9	95,3	93,1	93,2
Mieszkanie	100,0	102,6	104,3	103,6
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,0	103,2	105,3	104,5
W tym nośniki energii	99,9	104,6	107,8	106,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	100,1	100,1	100,2
Zdrowie	100,1	100,6	101,5	101,6
Transport	101,5	101,8	103,1	102,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	103,4	103,5	107,1	105,2
Łączność	100,0	100,0	97,9	98,3
Rekreacja i kultura	99,7	99,3	97,2	98,0
Edukacja	100,0	100,3	101,6	101,7
Restauracje i hotele	100,2	100,6	101,6	101,6
Inne towary i usługi	100,1	100,3	100,6	100,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2006 r.

Wyszczególnienie	V 2006			I-V 2006
	IV 2006=100	V 2005=100	XII 2005=100	I-V 2005=100
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,3	99,8	102,4	99,5
Żywność	101,4	99,8	102,6	99,4
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	99,7	100,0	99,5
Pieczywo	99,9	99,9	99,9	99,8
Makarony	100,0	100,1	100,2	99,9
Ryż	100,4	100,5	100,9	100,3
Mięso i przetwory	101,3	94,6	98,1	94,3
Mięso wieprzowe	100,2	94,6	96,0	93,1
Mięso wołowe	100,9	104,5	102,3	104,3
Drób	107,9	83,9	101,4	84,4
Przetwory mięsne i wędliny	100,2	97,3	97,7	97,1
Ryby	100,0	101,8	100,5	102,1
Mleko, sery i jaja	100,0	100,1	100,2	99,7
Artykuły mleczarskie	100,2	99,5	100,5	99,2
Mleko	100,2	100,5	100,4	100,7
Sery twarogowe	100,3	99,0	100,9	98,1
Sery dojrzewające i topione	99,9	98,0	100,1	97,3
Jaja	98,8	103,9	98,6	103,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,1	97,3	99,1	96,5
Masło	100,3	97,4	98,8	96,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,1	87,9	94,4	86,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,2	98,8	99,9	99,1
Oleje roślinne	100,0	98,4	100,4	98,0
Owoce	109,6	105,4	115,6	105,7
Jabłka	114,4	127,0	129,3	122,0
Owoce cytrusowe	102,1	91,0	97,6	96,5
Banany	99,1	87,6	98,7	96,7
Warzywa	104,1	111,7	123,0	112,1
Ziemniaki	129,7	147,5	172,2	165,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby	100,3	99,4	100,3	98,3
Cukier	100,0	97,3	100,5	93,8
Napoje bezalkoholowe	100,3	100,9	100,4	100,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9	99,7	100,0
	2006	100,3	100,3	99,8	100,7	101,3							
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0							
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8	98,4	98,8
	2006	99,5	99,2	98,1	99,6	101,3							
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5	100,1	100,0
	2006	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0							
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1	100,0	100,1
	2006	100,2	100,1	100,1	99,8	100,0							
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,5
	2006	100,1	99,8	99,6	99,5	100,1							
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0	96,0	99,4
	2006	99,2	100,6	101,6	104,1	109,6							
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8	104,1	104,9
	2006	104,9	104,8	102,0	105,2	104,1							
Cukier i wyroby Cukiernicze	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2	99,8	99,6
	2006	100,1	99,8	100,0	100,1	100,3							
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4	99,5	99,0
	2006	99,9	99,4	99,8	100,5	100,9							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
	2006	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5							
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
	2006	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2							

^aprzeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8	99,5	98,7
	2006	99,1	99,8	99,3	99,4	99,8							
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2
	2006	99,4	99,4	99,6	99,5	99,7							
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9	95,2	94,2
	2006	94,6	95,2	93,6	93,6	94,6							
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0	102,7	102,3
	2006	102,2	102,1	102,2	102,0	101,8							
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7	100,2	99,9
	2006	99,6	99,5	99,7	99,8	100,1							
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4	96,5	95,7
	2006	96,0	96,2	96,5	96,5	97,3							
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0	111,5	105,6
	2006	106,0	107,2	106,0	104,0	105,4							
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3	110,7	107,7
	2006	110,1	114,4	111,5	112,7	111,7							
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1	96,0	96,1
	2006	96,7	97,5	98,8	99,2	99,4							
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9	88,0	88,1
	2006	89,4	91,5	94,8	96,4	97,3							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
	2006	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9							
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
	2006	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2							

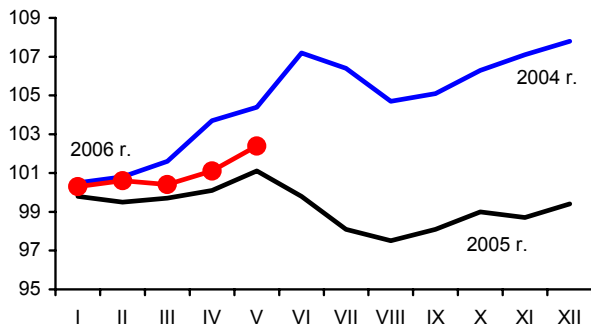
^aprzeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

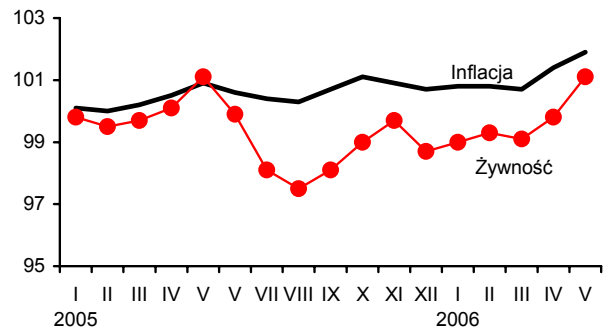
Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		W złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62	2,61	2,60
	b	2,59	2,56	2,57	2,60	2,58							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34	1,33
	b	1,32	1,32	1,32	1,32	1,31							
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12	4,11	4,10
	b	4,05	4,07	4,07	4,07	4,06							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45	1,43	1,42
	b	1,39	1,38	1,38	1,36	1,36							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74	16,65	16,72
	b	16,95	16,96	17,05	17,05	17,13							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25	21,23	21,17
	b	21,30	21,38	21,49	21,55	21,83							
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56	13,44	13,07
	b	12,93	12,61	12,29	12,46	12,53							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34	4,76	4,63
	b	4,53	4,71	4,27	4,51	5,25							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84	19,80	19,67
	b	19,79	19,64	19,47	19,12	19,19							
Kielbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11	9,08	9,00
	b	8,89	8,70	8,52	8,57	8,52							
Dorsz odgłowiony – 1 kg	a	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61	11,63	11,65
	b	11,68	11,56	11,69	11,64	11,63							
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44	2,45	2,45
	b	2,44	2,43	2,43	2,41	2,42							
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,95	0,94
	b	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42	9,42	9,41
	b	9,42	9,43	9,43	9,42	9,46							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89	15,90	15,88
	b	15,95	15,90	15,89	15,96	15,74							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40	4,39	4,40
	b	4,36	4,36	4,37	4,35	4,38							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12	3,11	3,10
	b	3,06	3,06	3,03	3,01	3,02							
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22	1,22	1,22
	b	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22							
Olej rzepakowy – 1l	a	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67	4,63	4,64
	b	4,65	4,67	4,69	4,68	4,69							
Ślonina – 1 kg	a	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03	4,00	3,92
	b	3,94	3,81	3,73	3,67	3,61							
Smalec – 250 g	a	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28	1,26	1,23
	b	1,22	1,20	1,18	1,17	1,16							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07	3,06	3,03
	b	3,00	2,98	2,97	2,99	3,02							
Jabłka – 1 kg	a	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09	2,08	2,10
	b	2,13	2,19	2,29	2,39	2,75							

Źródło: Dane GUS.

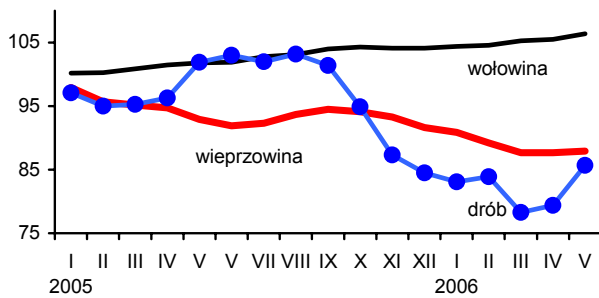
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

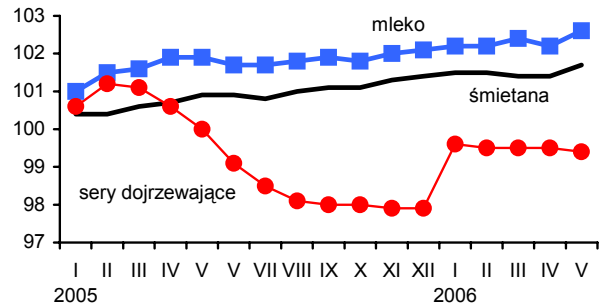
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2004 = 100) (w %)

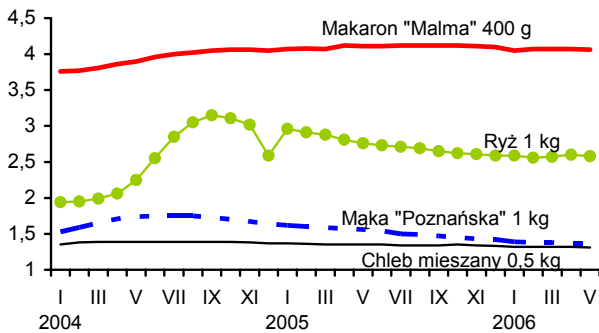
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2004 = 100) (w %)

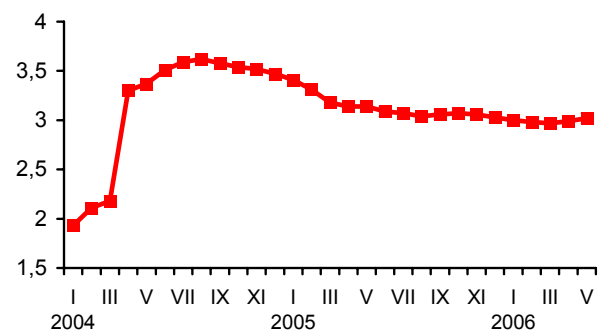
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2004 = 100) (w %)

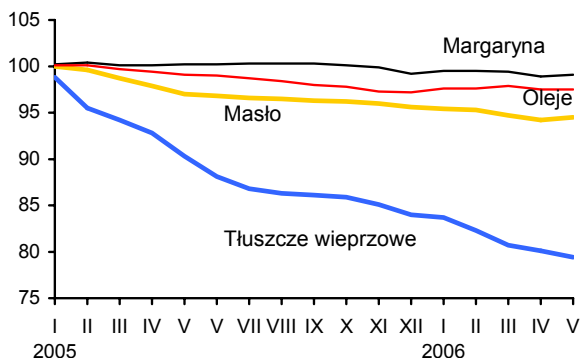
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

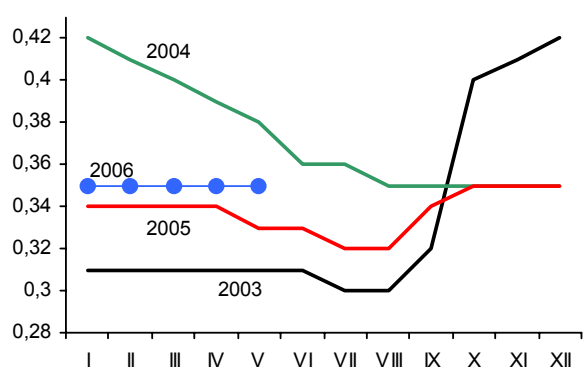
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2004 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

Późna wiosna oraz opóźniona kampania wiosenna spowodowały, że ożywienie popytu na nawozy mineralne przesunęło się w czasie. Dopiero w maju ceny i popyt ustabilizował się. W okresie wiosny zdecydowanie wzrosły ceny nawozów azotowych przy okresowych brakach na rynku. Średni wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł w maju 0,2%, a najbardziej podrożała saletra amonowa (o 1%). Od początku roku do końca maja zmiany cen były zróżnicowane: saletra amonowa podrożała o 6,8%, saletrzak o 3,9%, mocznik o 3,1%, superfosfat prosty (granulowany 20%) o 3,9%, polifoska o 2,5%, a fosforan amonu o 1,6%. Pozostałe nawozy staniały, w tym: wieloskładnikowe o 8,8%, superfosfat (potrójny 40%) o 5,1%, a sól potasowa o 0,4%. Niekorzystnym zjawiskiem dla rolnictwa jest 20,6% wzrost cen nawozów wapniowych, co ograniczy ich zużycie. Pocięszającym zjawiskiem jest polepszenie relacji cen nawozów mineralnych do cen zbóż. W maju średnio na 1 kg NPK należało przeznaczyć równoważność 5,2 kg pszenicy, przy zróżnicowaniu od 7 kg dla superfosfatu do 3,6 kg dla soli potasowej.

Rynek środków ochrony roślin w maju był stabilny – średnie ceny wzrosły zaledwie o 0,1%. Po nietypowej wiośnie nastąpił nieznaczny wzrost popytu i ruch cen, ale tylko na określone środki ochrony. Najbardziej wzrosła cena zaprawy nasiennej (o 4,2%), następnie na Decis 2,5 EC (o 1,9%) oraz Karate Zeon 050 CS i Chwastox extra (o 1,3%). Obniżono ceny: Dithane M-45 (o 2,1%), Zolone 350 (o 1,2%) i Reglone 200 SL (o 0,6%). Średni wzrost cen pestycydów od początku roku wyniósł 0,7%, a w okresie 12 miesięcy o 0,3%. Relacje cen środków ochrony roślin do cen produktów rolnych uległy nieznacznej poprawie.

Na rynku nośników energii ceny wzrosły w maju średnio o 0,4%. Najbardziej podrożała benzyna (o 4,7%), olej napędowy (o 2,3%) oraz opały (o 0,8%). W tym czasie staniały paliwa stałe: koks opałowy (o 1,9%), węgiel (o 0,3%) i gaz propan-butan LPG (o 2%). Od początku roku do końca maja wzrosły ceny: oleju opałowego o 7,3%, benzyny o 7,1% i oleju napędowego o 2,9%. Natomiast średni poziom cen nośników energii od początku roku uległ obniżeniu o 0,3%. Nastąpiło niewielkie polep-

szanie relacji nośników energii do cen produktów rolnych. W okresie 12 miesięcy olej opałowy podrożał o 19,5%, gaz propan-butan LPG o 13,2%, olej napędowy o 8,3% i benzyna o 5,5%. Relacje cen nośników energii do cen produktów rolnych pozostały na zbliżonym poziomie.

Rynek materiałów budowlanych jest bardzo zróżnicowany. W większości przypadków efektywnie rosnący popyt jest zaspakajany, przy stabilnych cenach. Między kwietniem a majem średni wzrost cen wynosił 0,2%, a wahania cen poszczególnych materiałów wynosiły $\pm 0,5\%$. Od początku roku występuje niewielkie zróżnicowanie cen. Nastąpiły podwyżki cen: tynku „Atlas” (o 4,9%), okien drewnianych (o 3,5%) i drzwi drewnianych zewnętrznych (o 3,1%). Do taniejących materiałów należały: rury stalowe (o 3,9%), stal płaska (o 2,9%), okna PCV (o 3,2%), płyty styropianowe (o 2,7%) i tarcica iglasta (o 1,2%). W okresie 12 miesięcy najwyższe podwyżki cen dotyczyły drzwi z drewna (o 7,9%), okien drewnianych (o 4,5%) i tynku „Atlas” (o 6,1%). Pozostałe materiały staniały: stal płaska o 14,2%, płyty styropianowe o 10,7%, rury stalowe o 10,0%, blacha dachowa o 8,8%. Średni spadek cen w okresie 12 miesięcy wyniósł 2,0%. Relacje cen materiałów budowlanych znacznie poprawiły się w stosunku do cen produktów rolnych.

Na rynku maszyn rolnych obroty są małe. Ceny maszyn rolniczych ze względu na ograniczony popyt stabilizują się. W maju wzrosły ceny pługów 3-skibowych (o 4,2%), agregatów uprawowych (o 2,8%) i agregatów uprawowych do siewników (o 1,6%). Staniały urządzenia do produkcji mleka: dojarki i schładzarki (o ok. 2%). W okresie od początku roku przeciętne podwyżki cen maszyn rolniczych wyniosły 2,5%, a w ciągu 12 miesięcy o 6%. Najbardziej zdrożały ciągniki rolnicze (o ok. 20%), przyczepy samowładowcze (o 14,1%), pługi (o 9,7%), kosiarki rotacyjne (o 8,4%), rozrzutniki obornika (o 8,3%). Największe obniżki nastąpiły na: rozsiewacz nawozów (o 3,6%), kombajn zbożowy (o 4,3%) i opryskiwacz (o 2,0%).

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w 2006	
		V 2005	XII 2005	V 2006	V 2006 IV 2006	V 2006 XII 2005	V 2006 V 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	72,16	67,48	70,12	100,5	103,9	97,2	6,09	7,48
Saletra amonowa 34%N	„	79,28	74,36	79,44	101,0	106,8	100,2	5,69	6,97
Mocznik 46%N	„	96,20	93,92	96,84	100,5	103,1	100,7	5,12	6,28
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	56,04	54,96	57,12	100,4	103,9	101,9	6,95	8,53
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	88,60	84,96	84,08	99,9	94,9	94,9	5,12	6,28
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	110,28	109,64	111,44	100,1	101,6	101,5	4,24	5,20
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	88,96	89,08	88,72	99,5	99,6	99,7	3,60	4,41
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	105,56	105,44	108,08	100,2	102,5	102,4	4,70	5,76
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	105,80	109,80	100,12	99,7	91,2	94,6	4,87	5,98
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	48,74	45,19	54,50	100,2	120,6	111,8	2,21	2,71

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		V 2005	XII 2005	V 2006	V 2006 IV 2006	V 2006 XII 2005	V 2006 V 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	62,39	60,41	59,66	99,9	98,8	95,6	14,52	17,81
Nurelle D 550 FC	100 ml	43,02	42,79	43,23	100,5	101,0	100,5	10,52	12,90
Karate Zeon O50 CS	100 ml	19,99	19,86	20,11	100,1	101,3	100,6	4,89	6,00
Decis 2,5 EC	250 ml	24,01	24,23	24,70	100,4	101,9	102,9	6,01	7,37
Dithane M-45	1 kg	23,47	23,16	22,67	99,5	97,9	96,6	5,52	6,77
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,44	28,26	28,25	99,9	100,0	99,3	6,88	8,43
Bravo	1 l	43,04	42,70	42,78	99,7	100,2	99,4	10,41	12,77
Nimrod 250 EC	1 l	96,03	97,10	98,88	100,0	101,8	103,0	24,06	29,52
Roundup	1 l	23,12	22,99	23,26	100,5	101,2	100,6	5,66	6,94
Granstar	8 g	17,86	17,90	17,96	99,9	100,3	100,6	4,37	5,36
Fusilade Forte	1 l	112,32	112,20	112,99	100,4	100,7	100,6	27,50	33,73
Chwastox extra	1 l	14,06	14,20	14,38	100,6	101,3	102,3	3,50	4,29
Reglane 200 SL	1 l	78,52	77,49	77,00	99,9	99,4	98,1	18,74	22,99
Ziarno zatrute fosforem cynku, IAB	1 kg	19,11	19,03	19,82	100,5	104,2	103,7	4,82	5,92

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		V 2005	XII 2005	V 2006	V 2006 IV 2006	V 2006 XII 2005	V 2006 V 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	470,50	497,46	490,34	99,7	98,6	104,2	119,33	146,37
Koks opałowy	t	979,46	828,01	730,86	98,1	88,3	74,6	177,87	218,17
Benzyna „Euro Super” 95	l l	3,99	3,93	4,21	104,7	107,1	105,5	1,02	1,26
Olej napędowy	l l	3,63	3,82	3,93	102,3	102,9	108,3	0,96	1,17
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,21	2,46	2,64	100,8	107,3	119,5	0,64	0,79
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,74	2,20	1,97	98,0	89,3	113,2	0,48	0,59
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,11	11,29	11,34	100,1	100,4	102,1	2,76	3,39
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,95	20,86	20,91	100,0	100,2	99,8	5,09	6,24
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,47	10,68	10,82	100,2	101,3	103,3	2,63	3,23
Płyn do chłodnic „Petrygo”	l l	9,79	10,13	10,20	100,0	100,7	104,2	2,48	3,04
Energia elektryczna	10 kWh	4,20	4,24	4,24	100,0	100,0	101,0	1,03	1,27

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		V 2005	XII 2005	V 2006	V 2006 IV 2006	V 2006 XII 2005	V 2006 V 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	18,12	17,58	17,76	100,0	101,0	98,0	4,32	5,30
Wapno	l t	413,73	412,55	417,21	100,5	101,1	100,8	101,53	124,54
Płyta styropianowa PS-E FS 15	l m ³	149,35	137,05	133,30	99,8	97,3	89,3	32,44	39,79
Stal płaska (płaskownik)	l t	3287,03	2902,24	2821,65	100,3	97,2	85,8	686,70	842,28
Rura stalowa ocynkowana 12	l m	10,73	10,05	9,66	99,4	96,1	90,0	2,35	2,88
Dwuteownik gruby	l t	3285,53	3154,16	3128,08	100,5	99,2	95,2	761,28	933,76
Blacha dachowa	l m ²	30,73	28,30	28,03	100,2	100,0	91,2	6,82	83,67
Tynk „Atlas”	25 kg	41,76	42,25	44,30	100,5	104,9	106,1	10,78	13,22
Cegła pełna kl. 15	l szt.	0,73	0,72	0,73	100,0	101,4	100,0	0,18	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	l szt.	753,38	730,82	707,23	99,7	96,8	93,9	172,12	211,11
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	l m ³	541,52	541,42	535,01	99,9	98,8	98,8	130,20	159,70
Płyta wiórowa 11-18 mm	l m ²	25,86	26,05	25,79	100,2	99,0	99,7	6,28	7,70
Okno drewniane szklane	l szt.	1161,53	1172,61	1214,01	100,4	103,5	104,5	295,45	362,39
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	l szt.	934,68	978,56	1008,75	100,8	103,1	107,9	245,50	301,12

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	V 2005	XII 2005	V 2006	V 2006 IV2006	V 2006 XII 2005	V 2006 V 2005	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	380730,17	376733,75	364235,33	99,2	96,7	95,7	886,44	1087,27
Kombajn do ziemniaków	47415,32	48812,04	49810,74	100,1	102,1	105,1	121,22	148,69
Samochód Lublin	59437,06	61363,24	63769,94	100,5	103,9	107,3	155,20	190,36
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	16182,99	16998,16	17524,51	100,4	103,1	108,3	42,65	52,31
Siewnik zbożowy 25 redlic	12239,56	12914,89	13079,46	99,9	101,3	106,9	31,83	39,04
Ciągnik „Ursus” 5314	71731,85	71711,89	97801,69	100,2	136,4	136,3	238,02	291,95
Ciągnik 90 kW	147560,78	148998,92	152812,08	100,6	102,6	103,6	371,90	456,16
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	20595,08	22683,99	23501,82	100,8	103,6	114,1	57,20	70,15
Kopaczka elewatorowa	9427,12	9951,72	10161,84	100,2	102,1	107,8	24,73	30,33
Agregat uprawowy do siewnika	12028,14	13037,23	12564,50	101,6	96,4	104,5	30,58	37,51
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5463,12	5696,86	5922,27	101,2	104,0	108,4	14,41	17,68
Glebogryzarka	4598,95	4785,55	4638,21	100,9	96,9	100,9	11,29	13,85
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	32274,32	32880,85	33502,93	100,6	101,9	103,8	81,54	100,00
Opryskiwacz 300 l	2656,11	2674,11	2610,85	99,5	97,6	98,3	6,35	7,79
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4374,48	4525,67	4470,79	102,9	98,8	102,2	10,88	13,35
Rozsiewacz nawozów	1389,96	1473,26	1339,91	101,0	90,9	96,4	3,26	4,00
Sadzarka 2 rzędowa	2345,48	2581,36	2515,77	99,8	97,5	107,3	6,12	7,51
Plug 3 skibowy	3308,63	3331,36	3629,44	104,2	108,9	109,7	8,83	10,83
Kultywator 14-18 zębowy	1330,61	1379,47	1410,01	97,9	102,2	106,0	3,43	4,21
Dojarka 2 konwie ^a	7860,91	7943,79	8129,02	99,8	102,3	103,4	19,78	88,78
Dojarka z rurociągiem ^a	43647,66	42988,91	46382,43	98,1	107,9	106,3	112,88	506,58
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17179,50	17665,12	17144,60	98,5	97,1	99,8	41,72	187,25

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

W maju 2006 r. utrzymał się popyt na usługi rolnicze związane z produkcją zwierzęcą. Liczba krów objętych oceną użyteczności mlecznej w marcu br. wyniosła 525 tys. sztuk i powiększyła się o 0,4% w porównaniu z kwietniem br. oraz o 3,1% w stosunku do maja 2005 r. Rośnie koncentracja stad ocenianych krów. W maju br. liczyło przeciętnie stado liczyło 30,8 sztuk krów, tj. o 4,4% więcej niż w maju 2005 r. Nastąpił również wzrost popytu na usługi inseminacyjne bydła i trzody. W pierwszym kwartale 2006 r. liczba zabiegów unasienniania krów wyniosła 397 tys., a inseminacji loch 301 tys. i była odpowiednio o 5,3 i 7,5% większa niż w analogicznym kwartale 2005 roku.

Pod koniec I kwartału 2006 r. istniało 23,3 tys. zarejestrowanych przedsiębiorstw usługowych rolnictwa, o 3,5% więcej niż przed rokiem. Najlichnieszą grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,2 tys.) i weterynaryjnych (8,3 tys.), a mniej liczne były zakłady usług zootechnicznych (3,0 tys.) i zakłady naprawcze maszyn (1,9 tys.). W okresie 1995-2005 liczba placówek usługowych wzrosła o prawie 80%, w tym sieć zakładów zootechnicznych (głównie inseminacyjnych) zwiększyła się ponad 7-krotnie, naprawczych prawie 3-krotnie, mechanizacyjnych o 68%, a weterynaryjnych o 42%.

W maju 2006 r. ceny usług dla rolnictwa wzrosły wobec miesiąca poprzedniego o 0,2%, a w porównaniu z majem 2005 r. o 3,8%, przy wskaźnikach inflacji 0,5% i 0,9%. Między majem 2005 r. a majem br. znacznie bardziej wzrosły ceny usług rolniczych (o 7,8%) niż pośrednich usług dla rolnictwa (o 2,1%). Wśród usług rolniczych ceny usług mechanizacyjnych wzrosły o 8,9%, a w zakresie produkcji zwierzęcej o 4,3% (weterynaryjne 6,3%, a inseminacyjne 2,3%), zaś ceny usług robocizny przy pracach polowych zwiększyły się o 5,8%. A w grupie pośrednich usług dla rolnictwa najbardziej wzrosły ceny usług ubezpieczeniowych (o 6,2%), handlowych (4,3%),

budowlano remontowych (4,1%) i naprawczych (o 1,7%), zaś obniżyły się ceny usług transportowych (o 0,7%), a zwłaszcza bankowych (o 12,8%). Podobnie w pierwszych pięciu miesiącach br., w porównaniu z tym samym okresem 2005 r., ceny usług zwiększyły się średnio o 3,7% (przy wskaźniku inflacji 0,7%), w tym usług rolniczych o 7,1%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 2,1%.

W maju w porównaniu z kwietniem br. poprawiły się relacje cen produktów rolnych i cen usług dla rolnictwa, osiągając wskaźnik 100,4. Relacje te kształtowały się korzystnie przy porównaniu relacji cen w układzie rocznym (maj 2006 r. wobec maja 2005 r.). Nastąpił wzrost wskaźnika tej relacji do 101,3, a nawet do 105,1 w przypadku relacji cen produktów roślinnych i usług mechanizacyjnych, natomiast wskaźnik relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych obniżył się do 89,8. Niekorzystnie przedstawiają się te relacje cenowe przy odniesieniu pierwszych pięciu miesięcy 2006 r. do tego samego okresu ubr., bowiem wskaźnik obniżył się do 98, podobnie bardziej obniżył się wskaźnik relacji produktów zwierzęcych i usług w produkcji zwierzęcej. Masa produktów rolnych odpowiadających cenie jednostki usługi kształtowała się zmiennie. Na przykład cena orki pługiem, wyrażona w dt pszenicy w maju 2005 r. i w maju br. wyniosła 2,4 dt, a odpowiednio koszt badania klinicznego krowy wzrósł z 5,0 do 5,3 kg żywca bydła, zaś składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika zmniejszyła się z ekwiwalentu 17,3 do 16,9 dt pszenicy. Cena względna pakietu usług, wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów rolnych, w maju 2006 r. obniżyła się o 1,8% w porównaniu majem 2005 r. Natomiast w pięciu miesiącach 2006 r. w porównaniu z tym samym okresem 2005 r. względna cena pakietu usług wzrosła o 4,4%.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy \ Rodzaje usług i placówek		Średnia liczba krów ocenianych tys.	L. gospodarstw stosujących ocenę tys.	L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII	471	18,6	25,2	1 630	922	9 746	8 457	3 261
2004	I-XII	480	17,8	26,9	1 669	991	9 066	8 466	2 748
	IX	480	17,6	27,3	444	234	9 073	8 491	2 815
	XII	485	17,4	27,8	351	295	9 066	8 466	2 748
2005	I-XII	509	17,3	29,5	1697	1182	10 053	8 357	2 939
	V	510	17,3	29,5	x	x	x	x	x
	VI	513	17,3	29,7	485	306	9 666	8 336	2 829
	VII	515	17,3	29,7	x	x	x	x	x
	VIII	515	17,3	29,8	x	x	x	x	x
	IX	516	17,3	29,9	475	271	9 981	8 352	2 884
	X	517	17,4	30,0	x	x	x	x	x
	XI	518	17,2	30,1	x	x	x	x	x
	XII	518	17,2	30,2	360	325	10 053	8 357	2 939
2006	I	519	17,1	30,4	x	x	x	x	x
	II	521	17,0	30,6	x	x	x	x	x
	III	523	17,1	30,6	397	301	10 156	8 254	2 980
	IV	525	17,1	30,7	x	x	x	x	x
	V	526	17,1	30,8	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian (%)									
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>		104,6	98,8	105,9	105,3	107,5	110,0	98,4	105,6
<u>V 2006</u> <u>V 2005</u>		103,1	98,8	104,4	x	x	x	x	x

^a dane w tej i następujących pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy \ Wskaźniki zmian cen		Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa
2003	I-XII	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4
2004	I-XII	106,7	105,6	104,1	116,3	107,6
2005	I-XII	90,9	89,9	83,5	97,4	91,5
	V	98,1	98,2	95,4	101,1	98,1
	VI	102,6	103,1	104,2	101,9	102,8
	VII	98,1	96,6	93,3	100,4	98,7
	VIII	99,6	99,4	98,0	101,0	99,7
	IX	97,1	97,1	95,3	99,2	97,1
	X	94,5	94,6	94,0	95,1	94,5
	XI	98,7	98,7	100,6	96,3	98,7
	XII	105,0	105,0	.	99,3	105,0
2006	I	100,0	99,8	.	95,9	100,1
	II	102,3	102,7	.	100,3	102,3
	III	100,1	99,1	.	99,4	100,2
	IV	100,2	99,9	102,5	99,3	100,3
	V	100,4	100,1	100,5	100,0	100,5
<u>V 2006</u> <u>V 2005</u>		101,3	97,9	105,1	89,8	103,0
<u>I-V 2006</u> <u>I-V 2005</u>		98,6	95,5	100,6	89,7	100,2

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2004		2005												2006					V 2006		I-V 2006	
	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	V 2005	%	I-V 2005	%				
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	100,2	100,2	99,9	100,5	99,9	100,2	100,0	100,0	100,1	101,2	99,9	100,1	100,3	100,2	103,8		103,7					
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	105,3	100,1	99,7	102,1	100,1	100,2	99,9	100,0	100,0	100,1	101,4	99,5	101,1	100,6	100,5	107,8		107,1					
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	105,2	100,5	99,2	102,6	100,1	100,3	99,9	99,9					101,8	98,9	100,5	108,9		108,7					
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0	100,4				100,3	100,1	99,9						98,2	100,5	107,6		108,9					
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9	100,2				98,7	99,7							99,1	100,0	108,2		109,4					
c. chemizacyjne	103,6	109,3	103,9	100,8	99,8	99,9	100,1	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	98,2	101,8	100,0	101,0	105,7		103,1						
d. zbioru plodów	102,2	106,0	104,2		98,8	103,6	99,9	100,6	99,8									111,9		111,9					
2. usługi robocizny przy pracach polowych			104,5	98,2	101,7	99,3	100,6	100,3	100,2	99,8						107,7	101,0	105,8		97,8					
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	100,2	100,1	101,8	100,2	100,1	100,1	100,3	100,1	101,7	100,2	100,2	100,7	100,4	100,2	104,3		104,1					
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	100,3	100,0	103,6	100,4	100,2	100,2	99,9	100,0	103,6	100,2	100,2	100,9	100,5	100,4	106,3		106,2					
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	100,1	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,7	100,3	99,8	100,2	100,2	100,5	100,3	100,0	102,3		102,1					
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	103,5	100,2	100,0	99,9	99,8	100,2	100,0	100,0	100,0	101,1	99,9	100,0	100,0	100,2	100,1	102,1		102,1					
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	99,9	100,1	100,0	100,3	100,6	100,6	98,7	100,0	97,5	98,4	99,9	100,2	100,0	100,0	99,3		99,3					
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	101,7	99,7	100,0	100,2	101,4	99,9	99,6	100,1	101,0	99,5	99,7	100,5	100,1	104,7	103,3		103,3					
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	100,3	99,9	100,1	100,0	100,2	100,0	100,3	100,2	101,1	100,2	100,2	100,3	100,5	104,1	103,7		103,7					
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	100,3	100,9	98,8	98,6	99,7	100,4	100,0	99,8	99,5	100,6	100,6	100,2	100,8	100,1	110,4		100,3					
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	99,3	100,1	100,1	100,0	99,7	100,0	99,9	99,7	102,6	100,1	100,1	99,9	100,3	99,9	104,3		103,4					
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	99,5	99,7	99,6	99,4	99,5	99,7	99,9	100,1	102,4	100,2	100,2	99,7	99,7	99,7	99,9		100,0					
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	99,8	100,0	99,8	100,1	100,0	100,0	100,2	100,0	104,7	100,6	100,6	100,4	100,1	100,0	106,2		106,5					
- bankowe	100,1	107,9	95,6	98,7	99,1	98,9	97,9	98,6	99,0	99,2	100,2	97,7	99,4	98,2	98,7	99,1	87,2	87,0		87,0					
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8	100,2	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	100,9		100,7					

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiał zbóż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2003		2004		2005												2006					V 2006		I-V 2006	
		I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	V 2006	%	I-V 2006	I-V 2005				
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	92,01	90,97	92,77	92,99	93,21	93,44	93,38						98,41	97,37	97,88	107,6		109,0					
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	76,51	76,74	77,37	77,76	76,77	76,54							83,07	82,30	82,65	107,7		109,8					
Opryskiwanie roślin	na obszarze 1 ha	53,63	59,65	61,75	61,04	62,11	62,04	62,13	61,99								62,40	63,63	104,2		103,0					
Rozsiew nawozów szt.	1 ha	56,75	61,02	63,69	63,90	64,56	64,56	64,45	64,45	64,40	64,40	664,40	66,93	65,74	68,55	68,55	68,55	68,55	107,3		103,3					
Zbiór zielonek siewkarnią	za 1 godz.	147,08	168,74	194,87	188,53	197,42	197,94	198,38	198,38	198,38								219,92	116,6		116,6					
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	209,88	221,59	228,03		228,95	227,30	227,84																		
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	111,91	114,87	117,74		112,76	118,32	119,88	119,44																	
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	41,80	43,70	45,46	42,80	43,25	43,50	43,63	43,70	43,62						41,66	44,85	45,28	105,8		97,8					
Unasiwienie sztuczne	1 szt.	39,50	42,36	45,46	45,32	45,45	45,50	45,51	45,52	45,85	46,01	45,90	46,00	46,23	46,38	46,23	46,38	46,38	102,3		102,1					
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,87	20,89	20,90	20,98	21,02	21,06	21,04	21,04	21,79	21,83	22,02	22,13	22,02	22,21	22,21	106,3		106,2					
Przewóz 10 ton cegły samochodem	na odległ. 20 km	118,95	123,49	123,77	123,96	124,02	124,30	125,06	126,18	121,42	121,20	117,96	118,10	117,73	117,93	117,73	12,36	118,06	95,2		95,2					
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	10,27	11,00	11,75	11,96	11,90	11,90	11,93	11,93	11,93	11,93	12,69	12,36	12,36	12,36	12,36	12,36	12,36	103,3		107,9					
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,36	28,31	28,18	28,24	28,11	28,12	28,12	28,27	28,06	28,22	28,23	28,79	28,23	28,79	28,89	102,0		99,4					
Oplata prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	65,12	64,90	65,08	65,34	65,44	65,44	65,20	65,21	65,50	65,59	66,23	66,35	66,23	66,35	66,65	102,7		101,9					
Oplata projektu budynku inwentarsko-składowego	1 szt.	907,8	989,9	1040,89	1051,4	1048,5	1038,71	1034,88	1037,00	1035,92	1037,65	999,73	999,73	1045,94	1045,94	1045,94	1047,45	1047,45	99,6		98,4					
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	31,64	31,73	31,79	31,69	31,73	31,81	32,07	32,48	31,44	31,69	30,91	31,44	30,91	31,44	31,51	99,3		100,5					
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,62	8,68	8,83	8,83	8,57	8,54	8,59	8,54	8,36	8,42	8,40	8,49	8,40	8,49	8,51	98,0		98,3					
Oplata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	26,04	26,06	26,06	26,09	26,09	26,06	26,11	26,04	28,17	27,86	27,79	27,75	27,79	27,75	27,75	106,5		107,2					
Składka ubezpiecz. OC	1 rok	105,96	104,19	106,75	106,55	106,47	106,17	106,63	106,69	107,33	107,32	116,04	116,38	116,24	116,24	116,24	116,18	116,18	109,0		108,9					
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,51	573,35	658,09	662,55	663,25	664,01	662,36	662,74	664,55	665,01	670,39	679,30	688,52	692,71	688,52	692,71	694,31	104,8		105,3					
Odsetki kredytu krótkoterm. 10 tys. zł	za 1 rok	736,06	690,18	662,17	678,19	665,16	649,00	639,63	633,87	628,90	632,13	618,96	614,82	604,14	594,22	604,14	594,22	591,06	87,2		88,3					
Odsetki kredytu średnioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5699	5807	5758	5694	5590	5465	5429	5426	5296	5273	5180	5127	5180	5127	5061	87,2		85,7					

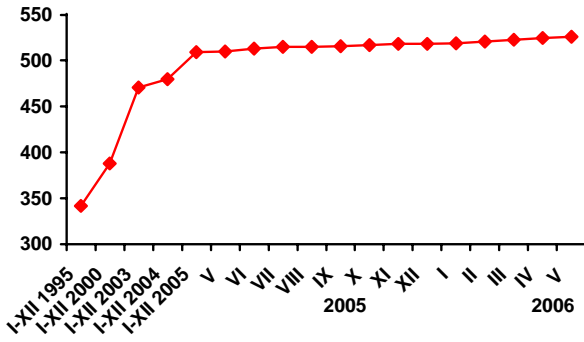
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

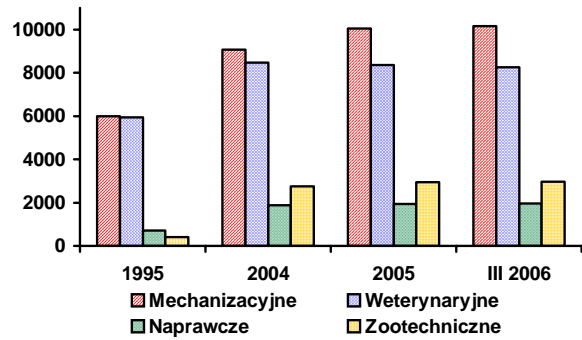
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003		2004		2005												2006					V 2006		I-V 2006	
			I-XII	I-XII	I-XII	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	V 2006	I-V 2006	I-V 2006	%					
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,5	2,4		2,5	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	100,0	100,0	108,7					
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	2,1	2,0		2,1	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	100,0	100,0	110,5					
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,7	1,6		1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	93,7	93,7	100,0					
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,7		1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,8	1,7	100,0	100,0	106,2					
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210	207		208	220	220	220	216	216	216	216	216			240	115,9	115,9	115,9					
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2			6,1	6,6	6,4																	
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7			2,6	3,0	3,7	5,6	6,1															
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu		12,7	13,9	13,2		13,0	12,5	12,4	12,5	14,1	15,1				16,4	17,6	17,2	130,3	130,3	119,6					
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	50		50	51	51	50	49	49	49	47	48	48	49	51	102,0	102,0	102,1					
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,1	5,0		4,9	4,9	5,0	5,1	5,4	5,4	5,4	5,5	5,5	5,3	5,3	5,3	106,0	106,0	103,9					
Przewóz samoch.	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	32,5	34,6		33,7	31,1	29,7	30,3	32,4	33,7	33,7	33,7	34,6	36,4	34,7	35,3	35,2	101,7	101,7	107,3				
Naostrzenie lemiesza	1 szt.	kg żyta	29	30	42	41		42	47	46	44	44	42	42	41	36	34	34	34	34	82,9	82,9	92,3				
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,7		0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	100,0	100,0	100,0					
Opłata prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,7		1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	94,1	94,1	106,2					
Opłata projektu budynku inv.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	27,9	29,0		28,1	27,0	25,3	25,7	32,0	31,7	31,7	30,0	27,3	25,8	26,7	24,5	84,5	84,5	95,9					
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	30		31	35	33	31	31	30	30	30	27	25	23	23	76,7	76,7	89,3					
Opłata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	6,8	7,3		7,1	6,5	6,2	6,3	6,7	7,3	7,3	7,2	8,3	8,5	8,2	8,3	113,7	113,7	122,1					
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	117		117	118	119	118	116	114	114	111	122	122	123	124	108,5	108,5	109,7					
Składka ubezp. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	17,3		18,1	17,7	19,2	18,6	18,5	18,5	18,5	18,4	17,8	17,6	17,6	16,9	97,7	97,7	106,7					
Odsetki kredytu krótk.	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	19,9		18,2	19,6	17,8	16,6	17,1	17,2	17,1	17,1	16,4	16,5	15,6	15,4	77,4	77,4	97,5					
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	152		157	152	162	155	153	151	151	150	141	137	133	129	80,9	80,9	89,3					

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERIGŻ-PIB.

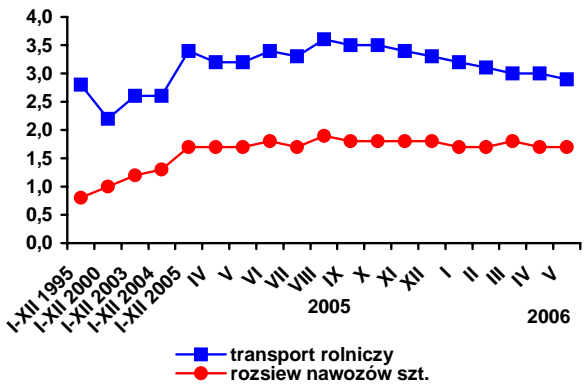
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

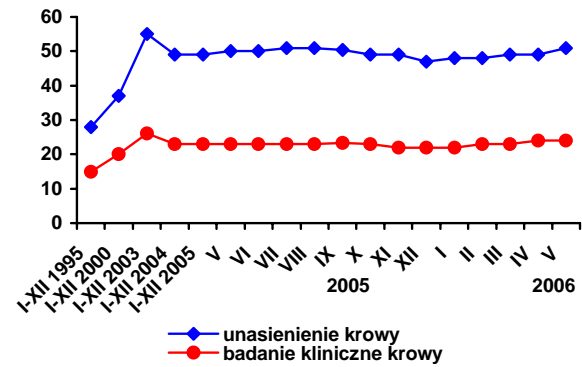
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

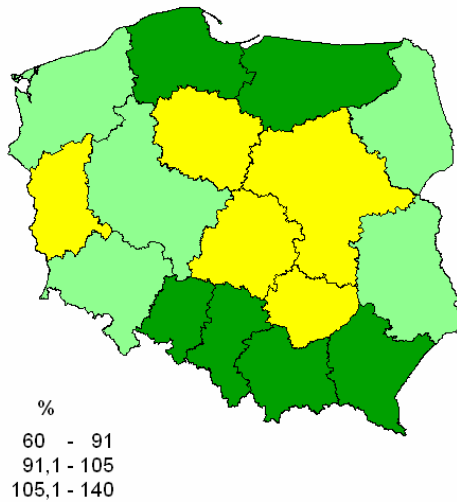
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

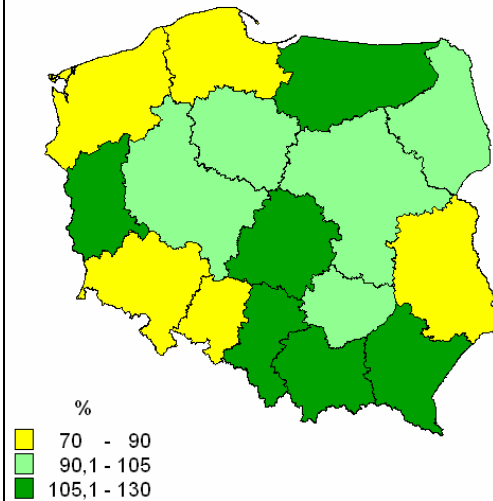
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zooteczniczych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Zróżnicowanie cen usług inseminacyjnych w I kwartale 2006 roku

Rys. 6. Zróżnicowanie cen usług weterynaryjnych w I kwartale 2006 roku

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.